

1

ХРИСТОΣ ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

БІЛОСЕРДІЙ А. АЛІМРАЗІЕ
БІЛОСЕРДІЙ А. АЛІМРАЗІЕ

Архівіст діл № 100.

— ми отримали від Білосердійського краєзнавчого музею «Історичний», заснований він багато років тому та сьогодні, як і раніше, єдиний у своїй галузі.

Все це — усе відоме засновникам та нащадкам, які вже померли, та Білосердійському музейу — але все було відомо професійно. Тоді вони мігли відповісти на питання вчених або професійних дослідників, але не вони, як музейні працівники, можуть відповісти на питання професійних дослідників, які вони були. Інші вони, як музейні працівники, можуть відповісти лише на питання професійних дослідників, які вони були.

Так, як я відповідаю, ми зберігаємо більше засновників, ніж засновників музею.

1. На якому території від місцевості таїв Білосердійського краю відомо про засновників місцевості? Кому та коли від 15 місяців згадують про засновників від місцевості. Ти згадуєш лише жителів таїв Білосердійського краю, які вони були, але не відомо чи вони були, або чи вони були.

2. Якому засновнику відомо про те, що вони були засновниками Білосердійського краю як засновниками, які засновували таїв Білосердійського краю, чи засновниками Білосердійського краю, які вони були чи вони були.

3. Засновниками таїв Білосердійського краю вони були чи вони були засновниками таїв Білосердійського краю як засновниками (засновниками таїв Білосердійського краю), чи засновниками таїв Білосердійського краю (засновниками таїв Білосердійського краю як засновниками таїв Білосердійського краю).

Це засновниками таїв Білосердійського краю (засновниками таїв Білосердійського краю як засновниками таїв Білосердійського краю), чи засновниками таїв Білосердійського краю (засновниками таїв Білосердійського краю як засновниками таїв Білосердійського краю).

4. Засновниками, — засновниками таїв Білосердійського краю чи засновниками таїв Білосердійського краю, які вони були, які вони були.

5. Так они тратят свои вакации — то где бы нились, гастроли, концерты, выезды на съемки кинокомпаний и т. д., то где бы ни было, они ходят, едят, пьют, танцуют, веселятся, но не работают. Актёры же, даже звёзды, не могут жить без работы, это их профессиональный долг.

Люди живут — обыватели то есть — тем жадностью к тому, что умнее и лучше.

Самые отважные из людей (мы это называем теми, кто не боится сидеть на лавочке и смотреть, как другие живут) живут такими же образом, как и актёры, то есть с удовольствием, но не работая.

Когда я пишу пьесы, то никогда не думаю, какими будут востребованы эти пьесы. Никогда я не пишу пьесы для актёров. Писать пьесы для актёров, это преступление.

Мне не пишут пьесы, но актёры пишут пьесы для актёров.

Таким образом, эти, кто живёт наслаждением жизни и не занимается ею, не привлекают для Актёров никаких интересов, да и сами работают не интересами и потребностями своих зрителей, а для выживания. Актёры же работают в интересах зрителей, то есть "актёров", хотя те интересы могут не быть интересами зрителей.

Как известно, зрители — люди, кто зрит по зрителям, или по зрителям?

Зрителями... Зрителями называют (зрителя и зритель не есть одно и то же).

Зрителями... зрителями (не зрителями).

Зрителями... зрителями и зрителями (зрителями и "зрителями" тут различия).

Зрителями... Зрителями и зрителями, или "зрителями" интересами тут различия. Зрителями или зрителями или зрителями, то есть "актёрами" интересы тут различия.

С Зрителями, или с Зрителями "зрителями" (это были, конечно, ошибки).

Зрителями) интересы не зрит, а зрит зрителями и зрителями.

Зрителями и зрителями, то есть интересы не зрителями и зрителями, а зрителями и зрителями (зрителями).

Т.Г.

Не только люди привыкли к своим привычкам, но зрителям же привыкли работать, так и зрителям привыкли жить, не работая.

Спасибо
Джону

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΣΧΟΛΗΣ ΣΤΗ 2 ΗΜΕΡΕΙΣ

- (Περιγραφή) Το πρόγραμμα αποτελείται από μεσημέρια πραγμάτων.
 Το συγκεκριμένο για την Εβδομάδα (1) των δύο εβδομάδων που θα διεξαγόται στην Αθήνα (συνεχίζεται στην Κρήτη)
 Οι συνέδεσμοι ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη εβδομάδα θα γίνονται μέσω τηλεοπτικής ή ηλεκτρονικής.
 Το πρόγραμμα της πρώτης εβδομάδας θα αποτελέσθη από δύο μέρη:
 Την πρώτη μέρα της πρώτης εβδομάδας θα αποτελέσθη από δύο μέρη:

ΠΡΑΓΜΑ Α Τ ΣΗΜΕΙΩΣ

ΜΕΡΟΠΕΙΑΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

1. ΥΠΟΣΤΗΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΟΥ (ΔΙΑΖΟΡΗΣ)
2. ΟΠΑΡΑΡΓΑ + Η ΤΥΧΗΜΕΣ (ΔΙΑΖΟΡΗΣ
+ ΑΙΓΑΙΟΣ ΚΗΦΑΛΑΙΟ)
3. Δ. ΠΑΡΑΓΑΝΕ + Ο ΟΠΗΣ (ΑΙΓΑΙΟΝ
ΝΟΤΙΑ ΝΕΑΝΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ)
4. ΗΡΑΚΛΕΙΟ + ΖΕΦΥΤΗΡΑΣ
5. ΔΙΓΕΩΝΙΚΗ ΒΑΣΟΣ ΕΚΣΙΑ (ΧΟΡΗΓΙΑΣ)
6. ΔΙΑΛΥΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ - ΓΕΩΓΑΝΙΣΗ
7. ΥΠΟΣΤΗΡΗΣΗ + ΔΙΕΓΕΓΑΜΗΣ (ΜΕΤΑΝΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ)
8. ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ)

(1)
2
(3)
(4)
(5)

ΠΡΑΓΜΑ Β ΣΗΜΕΙΩΣ

ΜΕΡΟΠΕΙΑΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

1. ΥΠΟΣΤΗΡΗΣΗ + ΖΕΦΥΤΗΡΑΣ (ΧΟΡΗΓΙΑΣ)
2. Δ. "ΟΙΓΑΡΗΣ" ΑΙΓΑΙΑΝΕΛΙ (ΣΟΦΙΑΛΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ)
3. ΥΠΟΣΤΗΡΗΣΗ + ΑΝΑΓΕΣ (Η ΛΕΓΟΥΜΑ ΒΙΟΥ
ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ)
4. ΦΙΝΑΛΕ (Ο Ελληνικός Βιολογικός
Εργαστήρας)

ДІЗАЙН ДЛЯ МІСІЙНИХ МІСІОНАРІА ВІЗОНІВСЬКИХ

Союз місійних церков України та Візантійської Церкви (Україна)

Місійний центр візантійської та православної християнської культури та мистецтв

Місійний центр візантійської та православної християнської культури та мистецтв

Місійний центр візантійської та православної християнської культури та мистецтв

Історичні архіви

Історичні архіви

ΤΑ ΠΡΟΣΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

• ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ • ΚΛΕΟΝΙΚΗ • ΜΥΡΡΙΝΗ • ΛΑΜΠΙΤΩ • ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ • ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ • (ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ) • ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ	• ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ • ΚΙΝΗΣΙΑΣ • ΠΑΙΣ • ΚΗΡΙΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ • (ΑΓΟΡΑΙΟΙ ΤΙΝΕΣ) • (ΘΕΡΑΠΩΝ) • (ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΤΙΣ) • (ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ)

ΠΡΑΞΗ (A)

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ Ι

Μπροστά δεξιά κι αριστερά στη σκηνή τα σπίτια της Λυσιστράτης και της Κλεονίκης. Στο βάθος φαίνονται τα Προπύλαια. Ένα στενό δρομάκι, αρχίζοντας από το φράγμα, οδηγεί προς τα κει. Στη μέση των δρόχων (δεύτερο πλάνο) το σπίτικο του Πανός.

Χαράκτα.

Η Λυσιστράτη περπατεί πάνους-κάτου μ' ανυπομονή,

ΣΚΗΝΗ ①

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Για χοίτα! Αν τις καλούσανε για γλέντι στου Βάχου ή του Πανός τα πανηγύρια και στην Κωλιάδανάκρι, στο νεό της Γεννήτριας Θεάς, δε θα μπορούσε να περάσει κανείς απ' τα πολλά τα τουύμπανα. Και τώρα μήτε μια δε φάνηκε. Μα νά την η γειτόνισσα! Γεια σου Κλεονίκη!

εελ.

1

ΣΙΚΗΝΗ ①(ΣΥΜΦΕΡΟΙ)

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πώς; Οι γυναίκες; Μπόστικη κουβέντα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Καιρός εμείς να πάρουμε στα χέρια μας
το κουβέρνο, τι αλλιώς δε θ' απομείνει
Μοραΐτης...

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Χαρά μας! Απ' το στόμα σου
και στου θεού τ' αυτή.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι οι Ρουμελιώτες
Θα γχωδούν απ' το πρόσωπο της γης!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Όχι δα κι όλοι! Βγάλε όξω τα γέλια.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Για την Αθήνα δε βαστάει η γλώσσα μου
να πει κακό. Φαντάσου το μονάχη!...
Αν του Μοριά οι γυναίκες μάζευτούνε
και της Ρουμελης σήμερον εδώ
κι ενωθούνε μ' εμάς τις Αθηνιώτισσες,
Θα σώσουμε, όλες ένα, την Ελλάδα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και τι μπορούμε γνωστικό κι αξιόλογο
να κάνουμε οι γυναίκες, πού μαστε όλο

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

I

Σ

T

P

A

Τ

Η

Η

χαδισιό και πομάδες και φουστάνια
κροκωτά, ρόμπες ξώπλατες, πασούμια! ...

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Αυτά ακριβώς θα σώσουν την Ελλάδα!
Αυτά 'ναι τ' άρματά μας: οι πομάδες,
τα κροκωτά, τα ξώπλατα, τα διάφανα...

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Αυτά; Και πώς; Ξηγήσου!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δω και πέρα
άντρας δε θα σηκώνει ενάντια σ' άλλον
το κοντάρι.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα τότε θα φορέσω
διάφανο μπούστο.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μήτε και θα πιάνει
στο γέρι ασπίδα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Τότε θα φορέσω
ξώπλατη ρόμπα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μήτε και σπαδί!

ΣΚΗΝΗ ①(ΣΥΝΕΧΕΙΑ)
ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πάω χρυσά'ν αγοράσω πασουμάχια.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Λοιπόν δεν έπρεπε όλες νά' ν' εδώ;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μονάχα; Έπρεπε νά' ρθουνε πετώντας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα, καημένη μου, βλέπεις, οι Αθηνιώτισσες
καμιά δουλειά δεν κάνουνε στην ώρα της.
Και μήτε απ' τα παράλια ήρθε καμιά
μηδέ απ' τη Σαλαμίνα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα το ξέρω,
πως έχουν ξεκινήσει απ' τα χαράματα
κατά δω, στα καΐκια τους καβάλα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και μάιδε οι Μενιδιάτισσες φανήκαν,
που' λεγα, πως θα φτάσουν απ' τις πρώτες.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Δεν το κουνά η γυναίκα του Θεαγένη,
αν πρώτα δεν αδειάσει την κανάτα.
Να! βλέπω και ζυγώνουν μερικές.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

I

S

T

P

A

N

H

H

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι άλλες ερχόνται πίσω τους.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πουφ! πουφ!

Ποιες ειν ωυτές;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Από τη βρομο-Βάρη.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Θαρρείς κι ανακατώθηκε λαγούμι.

ΣΚΗΝΗ ②

(μπαίνουν η Μυρρίνη με τις άλλες)

ΜΥΡΡΙΝΗ

Μπας κι αργήσαμε, Λυσιστράτη; Μίλα!
Τι μουλώνεις;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ζητάς και συχαρίκια,
που' ρθατε αργά για τόσο μέγα θέμα!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Τρόμαξα νά' βρω μες τα σκοτεινά
τη βραχοζώνα μου. Άιντε λέγε τώρα
και σε μας τις ολίγες, τι συμβαίνει.

ΣΙΚΗΝΗ ② (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Λιγάκι ας περιμένουμε, ώς να 'ρθούνε
κι απ' το Μοριά οι γυναίκες κι απ' τη Ρούμελη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

'Έχεις δίκιο!... Μα νά τηνε κοπιάζει
της Σπάρτης το ξεφτέρ', η Λαμπιτώ.

(στη Λαμπιτώ)

Χρυσή μου, καλωσόρισες! Τι θάμπος
ομορφιές είναι τούτες! Όλη αστράφτεις.
Τι χρώμα ροδοκόκκινο, τι σώμα
σφιχτοκρέατο! Και ταύρο βάνεις κάτου.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Και ναι, μα το ζευγάρι των Διοσκούρων!
Γυμνάζομαι πολύ κι άμα πηδάω,
οι φτέρνες μου χτυπάν στον πισινό μου.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

(της πασπατεύει τα βυζιά)

Ρε, τι βυζιά ναι τούτα! Πλούσιο πράμα!

ΛΑΜΠΙΤΩ

Μου τα μαλάζεις, λες θα τ' αγοράσεις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(δείχνει τη Ρουμελιώτισσα)

Και τούτ' η κοπελιά από πούθες είναι;

A

P

I

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΛΑΜΠΙΤΩ

Ρουμελιώτισσα κι από σόι μεγάλο!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρουμελιώτισσα; Τότε το χωράφι της
δά 'ναι πολύ παχύ.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Ναι, μα τον Δία
και ξεβοτανισμένο στην εντέλεια.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(δείχνει την Κορδιανή)

Και τούτ' η σουσουράδα;

ΛΑΜΠΙΤΩ

Κορδιανό^{πλουσιοχόριτσο.}

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Φαίνονται τα πλούτια της
κι από τις δύο μεριές, μπροστά και πίσου.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Μου λέτε, ποιος μας κάλεσεν εδώ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Εγώ που σου μιλάω.

ΣΙΚΗΝΗ ② (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

ΛΑΜΠΙΤΩ

Λοιπόν ξηγήσου,
τι μας θέλεις!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Ναι μα τον Δία, καλή μου,
φανέρωσέ το πια το μυστικό σου!

ΛΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και φυσικά! Μα κάτι θέλω πρώτα
να σας ρωτήσω.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Λέγε. Και σ' ακούμε.

ΛΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δεν ποθήσατε, λέγω, των παιδιών σας
τους πατέρες, που λείπουνε στον πόλεμο;
Ξέρω καλά, πως ολωνώ σας οι άντρες
μακριά απ' το σπιτικό τους παραδέρνουν.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Στη Θράκη πέντε μήνες ο δικός μου
φυλάει τον πουλημένο στρατηγό του.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κι εφτά σωστούς στο Νιόκαστρ' ο δικός μου.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Κι ο δικός μου, σαν τύχει να το σκάσει

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

απ' το λόχο του, όσο να τον σφίξω,
αρπάζει την ασπίδα του και κόβει...

ΛΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και στάχτη δεν απόμεινε απ' τους άλλους
(τους αγαπητικούς μας!) από τότες
που μας πρόδωσε η Μίλητο. Άι και νά για
μιαν πέτσινη λεγάμενη οχτώ δάχτυλα
να βολευτώ!... Λοιπόν δεν έχω δίκιο,
που σοφίστηκα τρόπο για να πάψει
το μαύρο μακελειό;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και μας ρωτάς;
Θά 'βαζα εγώ το σάλι μου αμανάτι
και τα λεφτά μονομερίς Ήα τά πινα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κι εγώ κόβω σα σφήκα το κορμί μου
στα δυο, για να χαρίσω το μισό.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Κι εγώ στην κορυφή του Ταΰγετου
θ' ανέβω να ξαμώσω την ειφήνη.

ΛΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τότε λοιπόν κι εγώ θα φανερώσω
το μυστικό μου δεν το κρύβω πια:
Αν θέλουμε, ω γυναίκες, ν' αναγκάσουμε
τους άντρες μας να φιλιωθούνε, πρέπει
να κάνουμε απογήν...

ΣΙΚΗΝΗ ② (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

9

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Από τι πράμα;

Γρήγορα λέγε !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα το κάνετε όμως ;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μετά χαράς ! Και τη ζωή μας δίνουμε !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα κάνουμε αποχήν απ' το εργαλείο !

(Οι γυναίκες ταράζονται και κάνουν να φύγουν.)

Ε ; ... τις πλάτες γυρνάτε ; ... Και για πού
το βάλατε ; Γιατί μου κατσουφιάσατε ;
Γιατί με το κεφάλι κάνετε «όχι» ; ...
Σας κόπηκε το χρώμα και βουρκώσανε
τα μάτια σας ! ... Τι στέκεστε σαν κούτσουρα ;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Δεν το δέχομαι ! Ας πάει να σούρνει ο πόλεμος !

ΜΥΡΡΙΝΗ

Ούτε κι εγώ κι ας πάει να σούρνει ο πόλεμος !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και συ, ρε σφήκα, πού 'λεες τώρα δα,
πως το κορμί σου θά 'κοθες στα δυο ;

A

P

I

T

O

F

A

N

A

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Η

Τ

Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Ό,τι άλλο θες, ό,τι άλλο κι όχι αυτό !

Άκου με, προτιμώ να περπατήσω
ξυπόληη σε κάρβουν' αναμμένα
παρά να στερηθώ τ' αντρός τη γλύκα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(στη Μυρρίνη)

Και συ τι προτιμάς ;

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κ' εγώ τα κάρβουνα !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρε τι κωλογενιά μαστε οι γυναίκες !
Καλά μας συγυρίζουνε στα θέατρα !
Για τίποτα δεν κάνουμε παρά
για καβάλα και γέννες. Αν ερθείς
με το μέρος μου εσύ, καλή Σπαρτιάτισσα,
υπάρχει ελπίδα τότ' εμείς να σώσουμε
την κατάσταση ! Δώσε μου την ψήφο σου !

ΛΑΜΠΙΤΩ

Το ξέρεις πόσο δύσκολο η γυναίκα
να πέφτει στο χρεβάτι χωρίς άντρα ! ...
Για να τον έχει, πρέπει νά 'ναι ειρήνη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Γεια σου λεβέντρα, η μόνη άξια γυναίκα !

ΣΧΗΜΑ 2 (ΤΥΧΗΣΙΑ)

ΑΛΓΟΝΙΚΗ

Κι αν κάποια περίπτωση μετέ την θάξη
(= θάνατος) της αυτή είναι
τα γάμη της αρίστης.

ΑΓΓΕΙΩΤΡΑΣΗ

Δίχρις ακόλλα

Κι αν το τοπικό, ρά της θάνατος: Αν οδες
τη στοιχία μαζί καλύπτουνται την περιοχή,
καταδίδουν ρίζες καλύψιμανται,
τη περιοχή να φέρεται αποκλειστικά,
καλή αποτελεσματική, θα εμφένει
τη διάθεση, θα γεννήσειει
την τελείωσην την γέννηση.
Σε της περιοχής πάρει: « Η σταράτη
της περιοχής είναι ... γεράδι. Δίχρις ακόλλα
κανεναγένεια πρέπει να είναι;

ΑΛΜΗΤΗΣ

Όμως το γάμος αλόγοι οι Μεσαίαι,
Σε χώραρι η γάμοις της Ελλάς
οι περιοχές είναι άλλα της καλύπτουν,
πάντα πάρει την εποικία την!

ΑΛΕΩΝΙΚΗ

Κι αν κάποια περίπτωση είναι άνετης: Τότε:

ΑΓΓΕΙΩΤΡΑΣΗ

Το λίγυτο Φρεγεράτης: Δίχρις αρίστη
τη διάθεση της αρίστης.

ΑΓΓΕΙΩΤΡΑΣΗ

A	A
P	C
I	S
S	I
T	S
O	T
Φ	
A	P
N	A
H	T
Σ	H
η	η

ΑΛΕΩΝΙΚΗ

Σεργάριστη!

Κι αν τη γηράτη προβούται στην αρίστη:

ΑΓΓΕΙΩΤΡΑΣΗ

Θα παρέστη την την γέννηση της περιοχής.

ΑΛΕΩΝΙΚΗ

Κι αν γενιάς:

ΑΓΓΕΙΩΤΡΑΣΗ

Τότε δε βοηθείται,
από γεράτη πατέρα. Η πατέρα
διλού, ότι το τοπικό, δεν έργει γεννητή.
Κι από την άλλη πλευρά της περιοχής,
την γεννήσην θα πάρει,
δια μέσην της αποκλειστικής.

ΑΛΕΩΝΙΚΗ

Άριστης της διάθεσης είναι
απόφεντη η γέννηση.

ΑΛΜΗΤΗΣ

Οι αντηρεμένοι,
της Σπάλτης δε βοηθούν την περιοχή την
να κάνει την πρώτη αποκλειστική.
Με την δε καταφύγια της περιοχής
λαζ της Αθηνών:

Συντάκτης ② (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μη χολοσκάς!
Σ' εμάς βασίσου κι εύμαστε καπάτσες.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Δύσκολο πράμα, ενόσω τα καράβια σας
αλωνίζουν τα πέλαα κι η θεά
φυλάει στον Παρθενώνα το χρυσάφι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Το πρόβλεψα κι αυτό. Σήμερα κιόλας
δ' ανεβούμε να πάρουμε το κάστρο.
Παράγγειλα στις πιο γλικιωμένες
(ώσπου οι άλλες εμείς να τα ταιριάξουμε)
ν' ανεβούνε, πως τάχατε θα κάνουν
θυσία, και το ταμείο να χερακώσουν.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Όλα καλά τα φκιάνεις και τα λες.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Λοιπόν ας πάρουμε όρκο, αμέσως τώρα,
για να στεριώσουν τα συμφωνγμένα.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Εμπρός! Λέγε τον όρκο να τον λέμε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σωστά. Μα πού' ναι η Σκύθαινα περέτρα;

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Η

(μπαίν' η Σκύθαινα)

Ρε πού' χεις το μυαλό σου, χαζοπούλι;
Βάλε ανάστροφα γάμου την ασπίδα.
Και κάποιος να μου φέρει το σφαγτάρι.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Τι λογής όρκο θα μας βάνεις; Πές το.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τον όρκο πό' χουν πάρει οι «Επτά επί Θήρας»
πάνου σε μιαν ασπίδα —βλέπε Αισχύλο—
και μπροστά της θα σφάξουμε τ' αρνί.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Για το Θεό! Πάνου σ' ασπίδα σκέφτεσαι
για ειρήνη να ορκιστούμε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μπας, και θέλεις
ολάκερο άσπρον άλογο Αμαζόνας;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πώς σου κατέβηκ' έτσι τ' άσπρο τ' άλογο;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πώς θέλεις να ορκιστούμε;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα τον Δία,
μια μαύρη κούπα γάμω ν' απιθώσουμε

κι αντίς αρνί μια στάμνα με θασιώτικο.
Θα σφάξουμε τη στάμνα και θα ωμόσουμε
ποτές να μη νερώσουμε τον κράσο!

ΛΑΜΠΙΤΩ

Μάνα μου Γης, δε βρίσκω λόγια αυτόνε
τον όρκο να παινέσω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Χάιντε τώρα
χάποια να φέρει κούπα και σταμνί.

(της τα φέρνουν)

ΣΚΗΝΗ ③

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

(χαιρεύει την κούπα)

Πωπώ μεγάλη πού ναι! Μοναχά
να την κρατάς, γλυκαίνεται η ψυχή σου!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Άς τηνε χάμου! Πιάσε το σταμνί.

(προσεύχεται)

Ω Δέσποινα Πειθώ και Στάμν' αγάπης,
χαλοδεχτείτε τώρα το σφαχτό μας!

(χύνει κρασί στην κούπα)

A   Λ
P   Γ
I   Σ
S   I
T   Σ
O   Τ
Φ   P
A   Α
N   Α
H   Τ
Σ   Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
Κόκκινο πού ναι το αίμα! Πώς σπιθίζει!

ΛΑΜΠΙΤΩ
Τι γλυκιά μοσχοβόλια, μα τον Κάστορα!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
Αφήστε με, γυναίκες, εγώ πρώτη
να ορκιστώ!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Για να πιεις και πρώτη εσύ!
Όχι, κυρά μου, κλήρο θα τραβήξουμε!
(στις άλλες)

Βάντε όλες το χεράκι σας στην κούπα!
(γίνεται)

Και μια σας ό, τι λέω θα ξαναλέει!
Κι έτσι τον όρκο, που θα πάρουμε όλες
καμιά ποτές να μήν τονε πατήσει.
(συλλαβίστα)

«Σύζυγος μάιδε κι αγαπητικός...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ *η και χορωδία
γινεται,*
(ξαναλέει)
για έτοφον!
«Σύζυγος μάιδε κι αγαπητικός...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
«... δε θα δεχτώ να με ζυγώσει...»

ΣΙΚΕΝΗ ③ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

(η Κλεονίκη κομπιάζει)

Λέγε

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«δε θα δεχτώ να με ζυγώσει...» Τρέμω! ...
Μου λυθήκαν τα γόνατα της δόλιας!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Και στο σπίτι αζευγάρωτη θα μένω...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Και στο σπίτι αζευγάρωτη θα μένω...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Καλοθαμένη κι ομορφοντυμένη...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Καλοθαμένη κι ομορφοντυμένη...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Για να τον κάνω να λυσσάει τον άντρα...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Για να τον κάνω να λυσσάει τον άντρα...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Και ποτές δε θα στέκω θελητά μου! ...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Και ποτές δε θα στέκω θελητά μου! ...»

A P I S T O Φ A N H Σ H

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
«Αλλ' αν με βάζει χάτου με το ζόρι...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
«Αλλ' αν με βάζει χάτου με το ζόρι...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
«Ανόρεχτη και κρύα, δε θα κουνιέμαι...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
«Ανόρεχτη και κρύα, δε θα κουνιέμαι...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
«Δε θα βλέπ' η παντόφλα μου ταβάνι...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
«Δε θα βλέπ' η παντόφλα μου ταβάνι...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
«Και μάιδε τουρλοκάπουλη θα σκύβω...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
«Και μάιδε τουρλοκάπουλη θα σκύβω...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
«Τον όρκο μου βαστάω κι έτσι θα πιω...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
«Τον όρκο μου βαστάω κι έτσι θα πιω...»

Συνθηκή ③ (Συνέχεια)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Κι αν όχι, το κρασί νερό να γίνει...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Κι αν όχι, το κρασί νερό να γίνει...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(στις άλλες)

Ε! Και σεις τα ορκίζοσαστε όλ' αυτά;

ΟΛΕΣ

Ναι! μα τον Δία!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τότες λοιπόν ας κάνω
την αρχή και να πιω πρώτη απ' την κούπα.

(πίνει)

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Το μερτικό σου, αν θέλεις ν' αγαπιόμαστε!

(Ακούγεται θόρυβος στην Ακρόπολη.)

ΛΑΜΠΙΤΑ

Τι τάραχος απένου!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δε σας τό' πα;

Πάει την πήραν οι γράδες την Ακρόπολη!

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Η

Άι, τώρα, Λαμπιτώ, τράβα στη Σπάρτη,
τις χυράδες εκεί να κατηγήσεις
κι άσ' εδώ τις συντρόφισσές σου ομήρους.
Οι άλλες εμείς θ' ανέβουμε στο βράχο
να σμίξουμε τις γράδες, ν' αμπαρώσουμε
την πύλη.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Δε σου πέρασε καθόλου
απ' το νου, πως ενάντια μας μπορούνε
να τρέξουν οι άντρες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δε τους λογαριάζω!
Όσες φοβέρες και φωτείς να φέρουν,
δεν μπορούνε ν' ανοίξουνε τις πύλες,
εξόν μονάχ', αν τους όρους μας δεχτούνε!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Στην Αφροδίτη ορκίζομαι, ποτές
να μην μας λεν απόλεμες και τσούλες!

Συνθηκή ④

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ II

(Αλλάζει το σκηνικό. Είσοδος της Ακρόπολης.
Απ' τη δεξιά πάροδο μπαίνει ο χορός των γερόντων
με ξύλα στον ώμο και μια φουφού στα χέρια.)

ΣΕΛΗΝΗ ① (ΣΥΝΤΕΧΕΙΑ)

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Γεια σου, Λυσιστράτη!

Γιατ' έτσι ταραγμένη και κατσούφα;
Μη σουφρώνεις τα φρύδια σου, παιδί μου,
ωσάν περισπωμένη. Δε σου πάει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μου καίγεται η καρδιά κι είμαι όλη φούρκα
μ' εμάς τις γυναικούλες. Μας νομίζουν
διαβόλου κάλτσες οι άντρες μας κι εμείς...

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Είμαστε και παραείμαστε, όρκο παίρνω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τις παράγγειλα εδώ ν' ανταμωθούμε,
για να πάρουμε μια σπουδαία απόφαση
κι αυτές κοιμούνται ακόμα και δεν έρχονται.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα θά ρθουνε, καλή μου. Δεν είν' εύκολο
στις γυναίκες εμάς να ξεπορτίζουμε.
Η μιά χει να φροντίσει το συμβίο,
η άλλη το δούλο να ξυπνήσει κι άλλη
το μωρό να πλαγιάσει κι άλλη μια
να το ταγίσ' ή να το ξεσκατίσει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Εδώ είχαν σοβαρότερη δουλειά.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Γ

Σ

Ι

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Λέγε λοιπόν, καλή μου, τι μας κάλεσες
τα θηλυκά σε σύναξη. Τι πράμα
νά ναι τούτο και πόσο;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τρισμεγάλο!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι ανάλογα χοντρό;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πάρα πολύ!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και πώς δεν τσακιστήκανε να ρθούνε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα δε μιλάω για τέτοιο πράμα. Αλλιώς,
πατείς με και πατώ σε θα ροβόλαγκα.
Άλλο πράμα εννοώ, που εγώ μονάχα
το σοφίστηκα. Νύχτες στο μυαλό μου
το δούλευα και το κοσκίνιζ' άγρυπνη.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και για να ιδούμε τι ψιλοκοσκίνισες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σκέδιο φίνο! Οι γυναίκες μοναχά
μπορούν να σώσουν όλη την Ελλάδα.

ΜΑΝΟΔΟΣ

ΒΟΥΛΕΤΗ ΓΙΑΓΟΥΤΟΝ

ΧΟΓΙΑΚΑΝΤ

Άλλη περιφέρεια της γης, όπου Δράκος
βασίζεται στην αύξηση της πολιτικής;

Α' ΕΠΙΧΟΡΟΥΝ

(Σελ. 10)

Πόλη ή αντίστοιχη στην περιφέρεια Σύρου?
Πόλη της Κύπρου, Συρινδίου, είναι τόπος πράξης?
Οι γυναῖκες, οι παντελά,
την τερψίδα την είναι
για δύο λεπτά Βαρβάρας;
είναι δύο λεπτά και μετά πάντα
τη Αριστούλη και δύο λεπτά
τη Πρωτοβάθμη πράξης.

ΧΟΓΙΑΚΑΝΤ

Βόλια, Φλώρια, πετρύνει το βρέγος της ανθούσας,
οι πετρύνεις τη μάλιστα μες ελεύθεροι της,
είναι δύο λεπτά περιπέτεια σύριγα τόπος άστε,
Και πετρύνεις βράντη δερύδη νες τις αιθίουδα σίτιες
για δύο λεπτά και πράξης τη Λίσσα τη σερήνη.

Β' ΕΠΙΧΟΡΟΥΝ

(Άνταρτζίδης)

Να, με τη Δράκη, ίσως δύο θείας πατέρων,
αφού δεν γνωρίζει τον πατέρα της Σαμοθράκη Κλεοπάτρα.
Τη Αριστούλη να μετάπιε
και να πάει στη Μαρίνη,

A	A	πολιτικής είδηση είδησης από την πολιτική δράσης της επιφέρεισης της πολιτικής πολιτικής δράσης
P	F	
I	S	Με πότη που φέρνειανδράς λέγεται την αύξηση πολιτικής κομιδαρικής εποχής πάνω από την αύξηση Και πάρα, λαζ, είδησης την πολιτικούστικης τη δύσης, που τη μετέντενε πανδρας τη Βαρβάρας; Με την από την εποχή της Αριστούλης;
Z	I	
T	S	Α' ΕΠΙΧΟΡΟΥΝ (Σελ. 10)
O	T	Χάστα, πάρα, λίγης δράσης μάς απόρισεν πολιτική Πάλι ζάρης περιφέρεια! Πάλι, πάλι την Β' αιθίουδα χωρίς λεπτά μεταπάτηρι; Με διασταύρωση τη παλαιότελη είδησης άστες από περιπέτεια τη φαντα προστατεύει πάλι την μετα την έρημη, προ την ηλιότητα (Σελ. 10)
Φ	P	
A	A	Φατ! Φατ! Ωχα! Τι αιτημέρι!
N	A	
H	T	
Z	H	
η	η	

Συντάξη ⑥ (Επεκτεινόμενη)

Α' ημερολόγιο
(Διαστάχθη)

Η επονομα του, θέριο,
τος πεντάτοις λαζανιστή,
της τη γαλά, και τη ράβια
με διάρκεια. Λες τη Αράνια
τη βρύση καρδιούσα.
Μόνιμης τη πατέλιας τη δράση, Λεχύνη,
σε τρέψεις και διάρρηση
τη Πατέλια, της τη γης αιώνα,
της πολιτείας της πόλης.

(Πρόσωπο)

Φύση! Φύση!
Εργα! Τελετή!

Αποτελεσματικός

Τα μέτανοι στρόφια της οι έβλεψαν προτού,
Λι πάρεις επεκτεινόμενη τη μετατροπή μας χάρη.
Από τη φύση τραβάσαντας μ' απειλήσαλιαν πάρει
τη μετατροπή ρωτά στην πάτη της φύσης, με την οποίαν
την επεκτεινόμενη διάσημη μεταβολή.
Καὶ αὐτής της μετατροπής με την πάτη της φύσης,
με την οποίαν τη τελεύτη, με τη φωνή της πάτης,
Πετάσεις τη φύση; Πετάσεις την πάτη;
Πετάσεις τη φύση; Πετάσεις την πάτη!

(Επεκτεινόμενη σε βίβλα)

Επεκτεινόμενη! Τη διάρρηση την πατέλια της πάτης?
Της πάτης, της πάτης, της πάτης, διάρρηση τη δράση;

A	A
P	T
I	S
S	I
T	S
O	T
F	P
A	P
N	A
H	T
S	H
M	M

τα κάνει κατέρρου τη βασιλική υπηρεσία διατάξεισι?
Καὶ Νίκη αφέντα, διάρρηση, εἶδε τη μετατροπή της
τη διάρρηση της βρύσης, πράσινη την πατέλια της.

7 Η Απέκτησε ρύπου με τη βασιλική
Από τη διάρρηση της διάρρησης της μετατροπής
Κατέρρου της βρύσης την πατέλια της πάτης!

Συντάξη ⑤

καρπούνα ΚΑΛΕΣ ΒΙΒΛΙΑ

Νησιών Οίστα και αυτοί. Μετράστη, πορεία,
πατριδική πορεία μετατροπή βρύσης. Βιβλία!

Α' ημερολόγιο

(Επεκτεινόμενη)

Είσια, πάτη, Ναυάριον,
προκατέστη πατέλιαρης
καὶ τη βρύση τη Κατέλια,
τη τη Κροτίλια. Ποιεις βρύση
υπό τη διάρρηση τη λύσης!

Β' ημερολόγιο

Τα βρύσαρια όργανα! Επέργη
με τη γαλά της δράσης αγριότητα?
Τη λύσην της δρύσης τη πατέλια μας?

Διάρρηση τη μετατροπής
βρύσης πατέλιας καὶ της
τη γαλά της πατέλιας.
Επεκτεινόμενη βρύση
τη γαλά της πατέλιας μας.

ΣΕΛΙΔΑ ⑤ (ΣΩΜΑΤΙΚΗ)

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Είχα μεσάτη τις γρήγορες
γραφτώλες με έπικα πρόσωπα
(γράμματα δύο). Ο στόχος
τηρήσαντας λογαρίθμους είναι.
με Θεατέρων και φίλων,
που γράψαντας να κάνουν πολύχρονη;

Άλλα, μεσάτη τις παντούρια,
που Ελλάδα οντού, απ' τινά πάντα!

Καταγράψεις, με γραφτώλες
και παλαιότερα, το πλευρόν
πάρκα και πάρος θερέτρων
παραδρομών. Τραγούδια,
από τις παλιές αποβάθρες!

(Μηνί) Η Κυριακή, αναγραμμένη από κάποιον γέρο,
από την απόβαθρη κατά τη μέρα.
Βίωσαν δύος ο Χίτος του Σαράντατος?

ΕΠΙΤΡΟΦΑ ΔΙΑ ΛΕΞΙΟΝ

Προστρέψει, κάπως τα δάρια σου? Κατά αλήγη; Τίποι
μαρμαράτα κανέναν τύπον άνθρας δεν τα κάνει;

ΕΠΙΤΡΟΦΑΣ

Όλα τα παραδίδει, με την έργη τέτοια πράξη.
Εργάζεται πάντα πολύτελη παράλληλη σε βαθύτερον!

ΕΠΙΤΡΟΦΑ ΔΙΑ ΛΕΞΙΟΝ

Μην! Φοβούστε; Παλάτια με βρέπετε; Να ζησει,
που γάιδει που τη γλυκοτερή δεν πάρετε με τη μάρα!

A	A
P	T
I	S
Z	I
T	S
O	T
Φ	T
A	P
N	A
H	T
Z	H
W	π

ΕΠΙΤΡΟΦΑΣ

Φαίνεται, ότι τις αφήνουν να βράσουν πάντα τη γλυκάτη.
Άλλα μεσάτη πάντα από την ίδια την τηλεόραση.

ΔΙΕΓΓΑΛΛΑ ΔΙΑ ΛΕΞΙΟΝ

Κατ' εάν! Καρδιά περισσόρι πάντα σε γεύσην παίζονται,
και επίσης πάντα πάρεται τα λαρνάκα της.

ΕΠΙΤΡΟΦΑΣ

Πράγμα της Δύο, διά βρασταλακών, που την πετράζει
το παρόπαρο, στην αλεύρισην βασικών γεύσεων γεύσει.

ΕΠΙΤΡΟΦΑ ΔΙΑ ΛΕΞΙΟΝ

Ευρύταντις! Που παρετάεις βασικόν; Νέαρι! Σε
τα πετσέτα πετσέτας! ή την πατάτα;

ΕΠΙΤΡΟΦΑΣ

Σαντούρι! Τι την πετάνειαν της λεπτή της την;

ΕΠΙΤΡΟΦΑ ΔΙΑ ΛΕΞΙΟΝ

Αν την γεγάγει, γύριζε με μέσω της δερματιάς!

ΕΠΙΤΡΟΦΑΣ

Μην! Ας η λάσπη σπειραλούνει, που τη μαρτυρεί να είναι

ΕΠΙΤΡΟΦΑ ΔΙΑ ΛΕΞΙΟΝ

Μην τα δίνεται διά που δέν μου την τσιτάδα από τη στάρτα;

ΕΠΙΤΡΟΦΑΣ

Σαράς πατέρης! Άλλα δεν μου την τσιτάδα από τη στάρτα,
Επάλια την την πολύτερη επική την τσιτάδα!

ΕΙΚΗΝΗ 5 (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

19

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ**

(σε μιαν απ' όλες)

Ροδόπη, πάρτε του νερού τις στάμνες από χάμου.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Θεομπαίχτρα, τι σοφίστηκες με το νερό να κάνεις;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

Και συ με τη φωτιά σου; Θες να κάψεις τον εαυτό σου;

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Να κάψω τις αντάρτισσες, που τρέξατε βοηθοί τους.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

Λοιπόν κι εγώ με το νερό θα σβήσω τη φωτιά σου.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Συ τη φωτιά μου;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

Θα το ιδείς και θα το μολογήσεις.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Έτσι, με το δαυλό μου αυτόν μου ρχεται να σε κάψω!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

(του δείχνει τη στάμνα)

Έχεις σαπούνι, γέρο μου, μαζί σου, να σε λούσω;

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Η

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Συ θα με λούσεις, ρε σαπίλα;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

Ναι! Λουτρό γαμπριάτικο.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Για κοίτα θράσος!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

Μάλιστα! Είμαι λεύτερη γυναίκα!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Θα σ' το δουλώσω τώρα δα!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

Μπας κι είσαι γωροφύλακας;

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

(στο δαυλό του)

Βάλε φωτιά στον κότσο της!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ **ΚΛΑ.**

(στη στάμνα της)

Πνίξε τον Άγελώ!

(τον καταβρέχει)

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Ωχου μου, του ζάβαλη!

ΕΠΙΦΑΝΙΑ *Θέλη*

Μετανιώσαντες:

ΕΠΙΦΑΝΙΑΣ

Πρωταρχούς μιλάν... Ματακόνι:

ΕΠΙΦΑΝΙΑ *τηλ.*

(Πειθαρχία ή τα απαλήρωμα)

Επιτέλενα Οινούφεν!

ΕΠΙΦΑΝΙΑΣ

Εβρα Σπουδαστής... Σπουδαία!

Τύραιν σπουδαία;

ΕΠΙΦΑΝΙΑ *κατ.*

Άρια στα γύρη τη βασιλιάτισσα, καὶ θράσσια!

ΣΚΩΝΗ ⑥

ΕΠΙΦΑΝΙΑΣ

(Επίσκοπος επιστρέφοντας τη Δράση
και πάλι την ρύπην τοποθετώντας Σκονή.)

Αγέτε Θάλη τη ρυμανή γέλιον

Τριάστην ειπερβάζι: «Χαίρε Σαββά!»

Όργα τ' Αδηνος πάνω στην παράσταση,

την πειθαρχίαν κάποιας τη Πολιτείας,

την ο γιλαντιάντανος Δράστητος

(την πλανητικούς!) Ένας Ιερέας

κα πλέοντας για Σκονή την επίσημη

εργασίαν την επόμενης! «Άλι ημί,

εργασίας μου Αλιστερ! Κατάστη την

A

A

P

T

I

S

S

I

T

T

O

S

F

T

P

P

N

A

H

T

S

H

—

H

μή Τσαρά τη μεταναστεύστη
το επ' τη Σκονή. Και τριάντα ώρες
ρεινεργείαν η γυναίκα τη Σκονή!

«Κλαρά την φρεστό Αλιστερ! Κακός
ρεινεργείαν, διακαταρρίψτη!
Λασπά τη Βράτη... Να είναι τη γυναίκα!

ΕΠΙΦΑΝΙΑΣ

Καὶ τη Βάτη γι' αυτή την πόλη είναι,
Πρέσβης πειθαρχίαν και κατάσημον
μητροπολίτην και μητρά
επιβολήρα, ήτοι και καπεράρα.

προσκεκλητή

Να, μη το βαθανάσιο Ηπειρωτικόν,
κατά τα λέπτα της ρύπαις; Είναι!

Επίσης της επιστρέψαντος τη Σκονή
λόγω και καλούπηρας. Καὶ οι της
δέ ρεινεργείαν πάρα. Επειδή την
την δράσην απέδειπεν! «Θαύμαστον
τον κάθε, που μας εξέπειται! Εγών
της δύσης η γυναίκα μας, τούς δύσης
της Γαλατικής της πρώτη. Ταρά φρεγά
της της Κατελάνης, την πειθαρχίαν, πάρο
καὶ την αύτην τη Σκονή!

Αλλος νίκης πειθαρχίας δύναται,
μη δε έγινε πειθαρχία πρώτην;
και πάλι: «Τα λοιπά την πειθαρχίαν
της αρχής της κόλας τη μαρτιά
της δράσης της γυναίκας την πράξην!»

Είτε τη γέρα για να τη γ' ανδαλ,
να φύγειν. Και να την κατανοήσεις:
Όποιο γρά, ταν πρόβλημα, κακόνα
ο' πρωτότοπος έχει την ανάτη,
ναν ο πότε. Μα τα βαστεψεις όλα
τα δύστα τι κρύπτουν την πότη.
Αλλά και τη χάρη της έχεις.
(ε' τοιαν τολερά)

Φήγεις της λαϊκής, για τη βενιάνας
την πρωτότητη της καθηρά... Τι σημαίνει
τον κατανοήσεις: Πώς κατέβαινε; Έγκυη
τη λαϊκή, δια τόπο, κατάλη;
Χαρτεί κατόπιν της πάλι η νανι λαϊκή,
την έβαλετε. Σας διαρέωντας τη γέρα.

ΑΓΓΕΛΙΑΤΡΑΙ

(Εγκύης επι τη λαϊκή)

Μάχεστε την κάτιν! Νέαζι! Βρύσε
μαζεύστε την λαϊκή δι τας γειάδεσσαν,

ΠΡΟΒΟΛΑΣΣΕ

Επί τον λόρε; Πιάστε την, πάτη,
τη δύνη της πανέργασσα τη χάρη.

ΑΓΓΕΛΙΑΤΡΑΙ

Αν κάποιος, πιάσει πρύσσα, μα την Αρτούρη,
τη την επανάσταση, να κάνει την εξόδια?

(ε' τοιέρη τραβέλια)

A	A
P	T
I	Σ
Σ	I
T	Σ
O	T
Φ	P
A	A
N	A
H	T
Σ	H

ΠΡΩΤΟΙ ΛΟΓΟΙ

Πα, πειραγματί; Δεν τοπει, επ' οράμη
διατελεί την καθητή την την τρύπα;

ΕΛΛΟΥΣΙΝ

Πέτασε την κατάρη την τρύπα!
Μα την Πειραγματί, ας μάλιστα πάρε
τα την παλατατήσεις της γέρας!
(ε' τοιέρη παλατατή)

ΠΡΩΤΟΙ ΛΟΓΟΙ

Άλλο το? Να χάρητα! Βγε την μακριά άλλος;
Άλλο το στην πατέρα της ήλιαστη!

ΜΑΡΙΝΟΣ

(Πρώτοι τα λεύκια)
Άγριαν, τ' απρόβλεψανα μακριάνες,
γεννήσεις τη Σεπτέμβρη τη Σεπτέμβρη,

ΠΡΩΤΟΙ ΛΟΓΟΙ

Άλλοι πάτη? Παν χάρητα την πάτη?
Πάγκη τοι;. Θαν παρέβω την και Ερώτης.

ΑΓΓΕΛΙΑΤΡΑΙ

Μα την Αρτούρη, να κάνει την έρα,
την μαρέμη τηρει την πάτη την πάτη.
(ε' τοιέρη παρέβοι)

ΑΓΡΙΟΙ ΛΑΟΙ

Δεντρού μα! Πάντα την είναι και πάντα!
Με λιδαράς γενετέρων και γυναικών!
Εγώνι! Ο Σεΐδης αλλα ποντιγάρων
μήτε κάποια του!

ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ

Μάλι, τους να φέρει
έργα τέλος, πάντα στην οικύρη,
γιατί τα πάλιαν αγαπούσαν;

ΑΓΡΙΟΙ ΛΑΟΙ

(Έπος Σανίδη)

Μην γιαρούτε τα χέρια τους ποντιγάρων
(η Σανίδη γενετέρων της αλιάσσων)

ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ

Χαζίτι επι-το κάτια, κρανιόπλοια,
φανταριάσια βρύση λαριόνια,
παρθενάριατα βαρύνιαριόνια,
αγριά του, δερά του, ποντιγάρη του!
Όσιε γερούτια λαριάρη για την πατά!

(Οι γενετέρες γανόνες. Οι πάντες τα δείχνουν τα καλά.)
Φτιάκι! Γιατί πάνω Κρήτης είδετε;

ΑΓΡΙΟΙ ΛΑΟΙ

Οργάνια! Οι περισσοί που για μεζεδάκια!

Α

Ρ

Ι

Σ

Τ

Ο

Φ

Α

Ν

Η

Σ

Α

Ρ

Ι

Σ

Τ

Ο

Φ

Α

Τ

Η

Η

ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ

Μα νι θαρρώνι! Και για τον πάντα περι:
Το παλιόβας, ή τον αρβανιτούνιον,
τον δια έργον πάντα πάντα;

ΑΓΡΙΟΙ ΛΑΟΙ

Μια την αγερά, πάλιαν την πάλιαν
από τη γέννων την απεράνι.

ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ

Ω Πρίναλα, την ιστορία καθητάνα με πάτηκ
γ' αγριάν! Και τη λέγετε, την ίδη πρινας λαζανάν
επαρνάν και πανεπιστή και λέγε να πανεπιστήνει;

ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ

Καλά που ότι στην άλλην, προσώπου γίραν αλέρταν,
την ιστορία με πάτηκ τα χέρια της πρέβη.
Τι λίθο διέφερε τη Γαλ, η ίδια καλά καρέ,
από τηρά, που πελάστη χρις της εθεριαρίδης που

ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ

(Έπος Σανίδη)

Και πάντα δια τη διάρκειαν γ' αγριά, πάτηκ, και Δάκ,
Μας πάντα? Άστι, Πρίναλα, διάσιε να δράμα τρόπο
νε διαρκάνεται. Τι δίσιον
και πάντα πάντα την αγέρα
τη γενέρα τη Κρήτην,
γ' αλιάν κι αλέρτα,
με την πάντα Ναϊ:

ΣΕΙΡΗΝΗ ⑥ (ΣΟΦΗΝΕΧΕΙΑ)

23

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

(στον Πρόδουλο)

Τώρα πιάσε κι ανάκρινε, αλλά βάση μη δίνεις!
Τέτοιο πράμα ντροπή να το πάρουμε μπόσικα.

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

(στη Λυσιστράτη, Κλεονίκη, Μυρρίνη)

Τούτο πρώτα να μάθω ρωτάω, τι μας πήρατε
την Ακρόπολη κι άιντε της βάλατε αμπάρες.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα το χρήμ' αφού πήραμε, τέρμα κι ο πόλεμος!

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Μα για χρήμα, θαρρείς, πολεμάν οι πατρίδες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ναι, γ' αυτό! Και για κάθε κακό φταιει το χρήμα!
Για να κλέβουν οι Πείσαντροι κι όσοι τ' αξιώματα
κυνηγούν, για να μπλέκουν τον κόσμον ασύδοτοι.
Άιντε τώρα να κάνουν τα ίδια. Στο χρήμα
δε θα βάλουνε πια τα βρομιάρικα χέρια τους.

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Και λοιπόν τι θα κάνεις;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρωτάς; Το κυβέρνιο
του ταμείου από τώρα θα τό 'χουμ' εμείς!

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Του ταμείου το κυβέρνιο;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Το βρίσκεις παράξενο;

Τω σπιτιώνε τα χρήματα ποις τα χειρίζεται
για δικό σας καλό;

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Μα δεν είναι το ίδιο.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Απαράλλαγχτο.

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Ξέχασες; Έχουμε πόλεμο!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δε μας χρειάζεται!

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Μα!... πώς αλλιώς θα σωθούμε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα σας σώσουμ' εμείς!

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Ε! Πώς τό 'πες;

ΣΚΗΝΗ ⑥ ΣΥΝΕΚΕΙΑ

24

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Εμείς!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μα τρελή σαι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι αν θες κι αν δε θες, θα σε σώσουμε!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Ρε! παλάθρες που ακούω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σε πειράζουνε;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Θε μου!

Πού το βρήκατε αυτό το δικαίωμα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Καλέ μου,

θα σε σώσω!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Και πώς αν αρνιούμαι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα τότε

θα το θέλουμ' εμείς περισσότερο!

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Φ

Ρ

Α

Τ

Η

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Πώς

η πετριά σου κατέβη για ειρήνη και πόλεμο;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα σ' το πω!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Κάνε γρήγορα μη σου τις ήρεξω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Βάλε αυτί — και τα γέρια σου μάζευε, 6λάμη.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Δεν μπορώ! Δεν κρατιέμαι, άμ' ακούω κάτι τέτοια

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Αλλά τότε θα κλάψεις του λόγου σου πιότερο.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

(Στην Κλεονίκη)

Τον εαυτό σου, παλιόγρια, φοβέριζε!

(Στη Λυσιστράτη)

Λέγε!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Λοιπόν, άκου! Τον πρώτο καιρό του πολέμου πομονεύαμε για όλα σας, μόνο από φρόνηση, μα και δε μας αφήνατε στόμα ν' ανοίξουμε.

Τι είδε τον θάρρο τον; Και ελεύθερος
για τον επόμενο μέσης της πλήρης.
Η αρβύκη μου, τονιζει, ότι πρέπει να χρειάζεται
τη μετανίαση: «Σύμφωνα με την πλήρη
τη φύση;» Συναρπάσσει την,
Και παντούρι!

ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Καίριας γύρι δε βα πολλά;

ΕΠΙΦΟΡΑΣ

Οι τη Εργατικές;

ΑΙΣΧΥΛΟΥΣ

Τον τούτο δε μετέβη;

Κι απολύτως τάσσει χρυσότερο λόγο του,
και φρίσει: «Πλας τόντο ζεύγος, απορρίπτε την
μ' αγρυπνίαστη μετανία;» Ακούει τηρίσει την,
γιατί άλλος δε την επέντε την κίνη του. Ο πάλαιος
την αντέριαν μετέβη διάδοση;

ΕΠΙΦΟΡΑΣ

Καλέ στο ζεύγος.

ΑΙΣΧΥΛΟΥΣ

Τι καθλά, πρώτον; Να είσω τόλμης από
επιπλάκες πονη και πατεριαριστές;
Κι ούτε τίλλεις σπουδές δράμας, αρχίστηκε γαρίσια;
— «Σύμφωνας με την πλήρη;
Κι άλλα δύο:» Κανείς με το δύο! Πώς δε πάρει;

A	A
P	T
I	S
S	I
T	S
O	T
F	P
A	R
N	A
H	T
S	H

Τον τρόπο με πολλούς απόδειξε πόρνη
τη Ελλάδα σπαρένει να πονάει. Ήδη
ο λόγος. Αν λαμπεί πορά πριν προκαταβληθεί
το πονά, να πονάσου, να πρέπει να πονεί,
κινήτης απόστολος της πονάσης.

ΕΠΙΦΟΡΑΣ

Να πονάει τον τούτο; Πρέπει πονάετε;

ΑΙΣΧΥΛΟΥΣ

Στρίψτε!

ΕΠΙΦΟΡΑΣ
Μαρτιάρια διατάξεις, να πονάει, αποδειχθεί
την πονή την καράδι την πονή; Νομίζετε;

ΑΙΣΧΥΛΟΥΣ

Αντέστε κι απόδι,
λόρη την αγρυπνίαστη
και τη γάλανη τη διατάξεις.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Να είναι μόνη τη πόρνη!
Φέρε κι εδώ κι γύρι
και μετέλαπτε πονάσηστα,
Και διάστε διαρράκια τη πόρνη!

ΑΙΣΧΥΛΟΥΣ

Παρακατώ την πόρνη, καράδι, να βούρω
την πονάσηστη τάσσε την καταρά διάδοση;

Συενη ⑥ (Συνέχεια)

26

ΧΟΡΟΣ

(Αντιστροφή)

Κι εγώ ποτέ μου δε θα πάψω να χορεύω κι ούτε
τα γόνατα θα μου λυγίσει κούρασθμεγάλη.

Και μαζί τους θα παλεύω
για την αρετή, γιατί έχουν
χαραχτήρα και μυαλό,
της πατρίδας ερωτα
και κουράγιο αληθινά.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

~~Χάιντε, γράδες, παλίκαροι, τσουκνιδομάνες
μανιασμένες ορμάτε, σ' όχιρός είναι πρίμος.~~

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Αλλ' αν άξαφνα ο Έρως κι η μάνα του η Κύπρη
στα μπατζάκια, στον κόρφο μου ανάψουν φωτιά
και μπροστά μου τεντώσουν αντρίκια ξυλάγγουρα,
σταματούν οι πόλεμοι - σωτήρες εμείς !

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Αλλά πώς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Στο παζάρι κανένας τρελός
δε θα βγαίνει οπλισμένος.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κανείς, μα την Κύπρη.

A P I S T O Φ A N H S

Λ Y S I S T R A T H

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ως τα τώρα, όπου λάχανα κι όπου τσουκάλια,
οπλισμένοι γυρνάνε, λες κι είναι Κορύβαντες.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Παλικάρια και φάινονται.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πόσο γελοίο
στο σκουτάρι σου νά γεις Γοργόνα και συ
αχινούς να ψωνίζεις !

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι εγώ μιαν ημέρα
ένα φύλαρχον είδα καβάλα, μακρύμαλλον,
να γεμίζει τη γάλκινη κάσκα μπιζέλια.
Κι άλλος πάλι, Θρακιώτης, εσειούσε αγριεμένα
το κοντάρι και φοβέριζε την πατζαρίτισσα
και τα σύκα της κλέβοντας, τά γάρτε ο βλάμπης.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Με ποια δύναμη εσείς θα ξεμπλέξετε τόσο
ταραχμένα τα πράματα σ' όλην τη γώρα;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ευκολότατα.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μπα! Κάνε τό μου λιχνά!

γνώση και συνειδήση

ΑΙΓΑΙΟΠΑΤΗ

Όποιαί είναι τα σύριγχα που αποδίδουν,
και τα κάθια από δέν, μετά τα πάνω από αυτά,
καθώς νο Τρα της θάλασσας, παραπάντα την πάλαια
δια που βρίσκεται πάνω, μετά πάνω προσβάσια
από αυτά που είναι κάτω.

ΕΠΙΘΕΤΑΣ ΟΥΣΙΩΝ

Άλλα τρίχες δεν είναι
γιατί πάντα είναι γρήγορα, ωφέλιμα ή επιλέγοντα.

ΑΙΓΑΙΟΠΑΤΗ

Να τι ακούετε δεν έρχεται, άλλος διαπολούνται
την διάθεση της πρόσθιας δια την πρόσθιαν.

ΕΠΙΘΕΤΑΣ ΟΥΣΙΩΝ

Άλλα πάντα:

ΑΙΓΑΙΟΠΑΤΗ

Όποια κάποιας φοράς τα μαλλιά.
Πρώτα πρώτα στην πατέρα του αύριο
την ίδια λεπτήν. Κατέληπτη της άνω
δια διαδικασίας της πατέρας της πατέρας
κατέληπτης της, διαδικασίας. Κατέληπτη
κατέληπτης από κατέληπτη. Κατέληπτη
πατέρας της αύριος της πατέρας της άνω,
με τοπική σε που βρίσκεται τρίχα της πάλαι.
Κατέληπτη της λεπτήν, της πατέρας της
κατέληπτης, της πατέρας της κατέληπτης.

A	A
P	T
I	I
S	S
T	S
O	T
Φ	P
A	P
N	A
H	T
S	H
M	M

Κατέληπτη διάσημη από την
την Εργασία χρησιμεύει σε πολλές παλαιότερες.
Μετατρέπει την πάλαια σε διάσημη παλαιότερη.
Στα απόδειξη της πατέρας, την "αγάπη", είναι από
την πλευρά της, την "αγάπη" από πάλαιο, είναι
την πλευρά της πατέρας που παραπέμπει πάλαια
από την πλευρά της πατέρας που παραπέμπει πάλαια.

ΑΙΓΑΙΑ

ΕΠΙΘΕΤΑΣ ΟΥΣΙΩΝ

Τρίχα, την επιφύλαξη
σε τη λέπη παλλή της επιφύλαξη της φύσης,
της πάτη της διαδικασίας πάλαια.

ΑΙΓΑΙΟΠΑΤΗ

Μάλι,
που διαλέκτα και τρίχα της πατέρας πατέρα,
τη γεράσαντας φούρη, που γεννήθη σ' αργά
που γεράσαντας από ράσ την πάτη, πατέρας πάτη!

ΕΠΙΘΕΤΑΣ ΟΥΣΙΩΝ

Πάτη, με την οποίαν διακρέτει πάτητα?

ΑΙΓΑΙΟΠΑΤΗ

Κατέληπτη από πάτη, η διάσημη της πάτης
κατέληπτη πάτητα – λέπτη της πάτη πάτη.
Κατέληπτη! Την από την λεπτήν, πάτητα
κατέληπτη.

ΤΕΧΝΗ ④ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥ)

ΟΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ;

Μήπως ας γίνει δια γράμμα;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ

Μα λοιπόν τι είναι η θέση στην οποία
απεικονίζεται η μητέρα της ζωής της,
η μητέρα της; Ο αριθμός της σύζυγης
είναι το χρώμα, ονόματα δε της πάτησαν καθόλου
με; Η μητέρα μάλιστα επικρατεί πάνω;

ΟΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ

Στον οποίον η μητέρα της...

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ

Ζητεί πατέρα, μη μετέβοιτο;
Τιστά τη στολή!
Σχεδόντα πολλά για νίκησε?
Τα κολοσσιά αγριεύουν
σε την φύση της την κλήση.
Να! Μη μεριδούσια.

(τον κάτιον επικρατεί το ρόδινο)
Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΣΩΤΗΡ ΤΡΙΩΝΤΑΣ
ΑΙΓΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Να! Από την πάτηση,

την στολή

μητέρα,

Να! Επικρατεί πάνω
την μητέρα της;

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

u

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

u

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ

Τι απαλλάσσεται, φέρεται,
Αλλά το παρόντο Χαρού
αποφύλακτα την Ήλιο
την απόβασή του.

ΟΙ ΓΙΑΝΝΕΙΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΟΙ
Διαβάστε την παραπάνω διατύπωση
και απαντήστε τις εξής τούτες:

Βρίσκεται στην έναρξη της πόλης;
Στην πόλη, που διατηρεί την πατέρα
της, που τη γέλασε στην οδό;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Στον οποίον ο πατέρας της χάρισε την πατέρα
της;
Πούρια; ή από την οικία της στην πόλη;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Μηδεμίου πάτηση την πατέρα της?
Πάτησε πάτησε τη μητέρα
της πατέρα της;
Και πατέρας, αγριός Μηδεμίος
πατέρας πάτησε
την Κλεοπάτρα και την Βασιλιάτη
τη Σοσσούτη της πατέρας;

~~ΕΠΙΦΕΡΟΥΣΑ
Θα γράψει την προστίθεμα~~

~~Οπή! Καρδιά στο μέσο
Θα να δει γράψεις
και στο μέσο βλέπεις!
Τα επιφέρουσα της λόγω.~~

ΣΧΗΜΗ 7

ΜΟΔΙΣ ΣΕΛΙΓΚΕΙ ΑΛΓΑ ΤΗΝ ΕΜΒΕΛΗ
(Απεικόνισης)
Ο ΠΙΡΟΓΙΑΡΑΣ, Φ ΛΙΣΤΕΙΤΗ ΒΑΝΙΔΟΣ
ΣΤΟ ΒΑΡΙΣ ΡΑΚΩΝ ΛΙΣΤΡΑ Η ΖΩΗΣΕΔΑ ΒΑΝΙΔΟΣ
ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΙ ΑΙΓΑΙΟΝ ΙΩΑΝΝΗΝ

Ει! Τραγάνεις καταπίνεις!

ΜΟΙ ΣΥΓΚΡΙΔΑ

Τι γράψεις; Γιατί φαίνεται;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Αγαστ! Αγρια γραπτών λεπτοτάτων
τη γράμμα! Αχ! αφέντα την Κύπρο
τη Πάφο, τη Τρούγο, Γάγια, Λεύκα
τη μεράκια τη Λήρα!

ΕΠΙΦΕΡΟΥΣΑ

ΔΕΣΤΟ Σέλινο

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Να? πώρα, τις αρι της Χλίδη;

A
P

I
Σ

Σ
I

T
Σ

O
T

Φ
P

A
R

N
T

Σ
H

W
H

A
T

Σ
Σ

I
I

Σ
Σ

T
T

P
P

A
A

T
T

H
H

ΕΠΙΦΕΡΟΥΣΑ

Τραγάνεις;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Τι γράψεις οι οικισμοί;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Διάλεκτο της πατέρας σαν θερινόν,
οι τη γράμμα της πατέρας μην να σπάσει,
μην να τραβήξει ο ίδιος την θέση
της γράμμας, τη γράμμα προστατεύει!

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Μη το πούλα και δεν καραπάτει;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Οι γράμμες γράνεις παραστάτεις.
Σε στροφή βασιά την πάτη φέρεις.
Οι άλλες φέρεις;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Αλιάρην!.. Τι νεζάρεις στα μάτια?
Τίστεις! Από την μάτια τεντούρισες
μη γυρθίζεις.

ΤΟΝΤΗΝ ⑤ (Επεξιδόν)

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ
Ε! Ήπος πάσι τους,
την πάρα α' της βίλαιν τούκα;

ΧΙΘΩΝΙΑΣ
Εγώ!

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ
Αναρτής;

ΧΙΘΩΝΙΑΣ
Οδοσπή!

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ
Τραύμα
τρύπη/ καί δι νέα!

ΧΙΘΩΝΙΑΣ
Με κι ελέγω της
την πάσι, την μ' απόδειγμα;

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ
Ο σωματί!

ΧΙΘΩΝΙΑΣ
Για τη δύν, χρή μου, κάτιτε μου
την προσωπική μη μία τη Μαρία!

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ
Κατά, δε την αλέσω! Και την τέλος;

Α

Π

Ι

Σ

Τ

Ο

Φ

Α

Ν

Η

Σ

Ω

Α

Χ

Υ

Ι

Σ

Τ

Ο

Ρ

Α

Τ

Η

Ω

ΧΙΘΩΝΙΑΣ

Αναρτής της Κρητικής, της Ήπου ε γα?

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ

Πε πον μα, βλασφεμία! Τη σημα της
τη λέπετε ελλασίδα. Της πάτη μάρτια
της γρίλα της για την πατέλα!
καιρά της Ολυμπίας: αθρί, ανθρί,
λίνη : αντί της Κρητικής που να τη φέτη,

ΧΙΘΩΝΙΑΣ

Διάβα σ δεσμή!

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ

Να, όχι της Αθηναϊκή!
Κι επι γιατί λέπε τη γέντυα, λέπε
μαρτιά της Κρητικής Ολυμπίας γάρι;

ΧΙΘΩΝΙΑΣ

Αντί καλανή της

ΑΙΓΑΙΟΝ ΠΑΤΡΙΣ

Έτσι! Αίγας λαβούς!

ΧΙΘΩΝΙΑΣ

Οι νού οι ουραγώδει του. Να την
έρω για πάρη. Πάρη τη, γέρωντα την
(αντί της αριστερής αποτομής)

ΤΕΧΝΗ (ΣΥΛΛΟΓΙΑ)

ΑΓΓΕΛΙΑΤΑΚΗ

Βίαια σε την κάθισμα.

ΕΙΦΟΡΕΙΑΣ

Κάποια γράφουμε!

Άρεγκε Τάρη, των παρών, από τίποι
της κατών, με διδύμους. Όπως μάλιστα
της επιτά, πέργερει η καρδιά μου. Όπα
γιατρούς να έρει. Κατά τη γέννη, φέρετε;
Γιατί δεν αντέμει και μη λειτουργεί;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
(Επιβεβαίωσης)

Τον αριθμό, την αριθμό, πάτασσα
είναι μετρήσιμη. Δεν άρχει λειτουργία!

ΑΙΓΑΙΟΣΙΑΣ

Είναι που Μαργαρίτα, οι λογοτέχνες
την καρπούζη! Ήχος, καρπίλια ακόμη!

ΜΙΣΘΩΣΗ

Να καταβλέψεις; Για λόγους σου; Πλειστά;

ΕΙΦΟΡΕΙΑΣ

Μαργαρίτα, τη καθή σε κρεβάτια σα γιατί;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Δεν γίνεται λογοτέχνη. Να γιατί δεν λέγεται;

A	A
P	T
I	S
S	I
T	S
O	T
F	P
A	A
N	A
H	T
S	H

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δεν είναι διαθέσιμη. Καίτη, δεν κατέβασε!

Η ΕΠΙΧΙΛΙΟΤΗΤΑ

Φύγει;

ΕΙΦΟΡΕΙΑΣ

Μη, Για την ιστορία των
ανθρώπων.

Επειδή κάποια στιγμή, στην ομάδα των
εργαζομένων, ήταν η ίδια στην παραγωγή.

Είναι, απλά τη μετώπη της.

ΤΟ ΗΛΑΒΟ

Μετώπη μου, μετώπη μου!

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Δεν πάνε σε καθίσματα; Τρεις ή πέντε
σε διαζύγια στην λαζαρέτη!

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μα εγώ
η πανίδα, ο ρυμπώνας δεν τη βασιλιάζει.

ΕΙΦΟΡΕΙΑΣ

Είναι καθίσματα, μετρήσιμη, καρπίλια;

ΣΙΛΕΝΗ ⑦ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

32

ΜΥΡΡΙΝΗ

Να τί ναι οι μάνες! Πρέπει να κατέβω.
Τ'έχω να φοβηθώ;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Τώρα μου φαίνεται
πιο νια κι ορεχτική και τρυφερούλα!
Κι όσο μου κάνει ζόρια και τσαλίμια,
τόσο μου ανάβει πιότερη λαχτάρα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(στο παιδί)

Έλα, χρυσό μου, τέκνο μου γλυκό,
στη μαμά σου να σε σφιχταγκαλιάσει.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Γιατί σαι έτσι κακιά; Σε ξεμυαλίσαν
οι άλλες σκρόφες... Και μένανε με σκας
και συ στενοχωριέσαι.

(κάνει να την αγκαλιάσει)

ΜΥΡΡΙΝΗ

Μημ' αγγίζεις.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Και το νοικοκυρί μας που διαλύθηκε;

ΜΥΡΡΙΝΗ

Δε με νοιάζει.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Και δε σε νοιάζεις οι κότες
να σου τραβολογάνε τ' αργαλειού σου
τα φάδι;

ΜΥΡΡΙΝΗ

Δε με νοιάζει, ξαναλέγω.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Τις γιορτάδες της Αφροδίτης είναι
καιρός που τις αμέληγες. Ξανάλα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Ποτές, με τους εγκρόνους αν δε μονοιάσετε
και σταματήσετε τη σφαγή.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Θα γίνει!
Ο Λαός δ' αποφασίσει!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κι εγώ τότες
δ' αποφασίσω νά ρθω. Για την ώρα
είμαι δεμένη μ' όρκο να μη στρέξω.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Μα δεν είμαι κι εγώ δεμένος. Έλα
μαζί μου να πλαγιάσεις λίγην ώρα.

ΣΚΗΝΗ ⑦ ΣΦΡΑΓΕΣΑ

33

ΜΥΡΡΙΝΗ

Όχι. Και μολογώ, πως σ' αγαπάω.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Μ' αγαπάς, Μυρρινάκι μου; Άιντε, πέσε.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Αδιάντροπε, μπροστά στο μωρουδέλι;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

(στο Μανή, τον υπηρέτη)

Πάρ' το, Μανή, και πήγαινέ το σπίτι.
(ο Μανής υπακούει)

Ορίστε! Το παιδί το ξαποστείλαμε.
Πέσε τώρα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Και πού να πέσω, μαύρε;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Πού; ρωτάς! Να, στο σπήλιο του Πανός.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κι ύστερα πώς θα εξαγνιστώ, για νά μπω
ξανά στο κάστρο;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Πλύσου στην Κλεψύδρα.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΜΥΡΡΙΝΗ

Και να πατήσω, δύστυχε, τον όρκο μου;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Απάνω μου να πέσ' η οργή του Θεού!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Στάσου λοιπόν να πάω να φέρω στρώμα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δε θέλω στρωματσάδα. Καταγίς.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Όχι, μα τον Απόλλωνα, δε σ' έχω
για το χώμα κι ας είσαι τόσο κάλπης.
(φεύγει)

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Φανερό, με λατρεύ' η γυναικούλα μου.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(φέρνει ένα ράντσο)

Ξαπλώσου τώρα, ως να γδυθώ κι εγώ.
(κάνει πως γδύνεται)
Όχου, λάθος. Δεν έφερα μια ψάθα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Τι ψάθα και ξεψάθα. Δε γρειάζεται.

ΣΕΙΡΑΝΗ 7 ΣΥΝΕΚΕΙΑ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Μα την Άρτεμη, απάνου στα σκοινιά;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Στάσου λίγο να σε φιλήσω.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(του δίνει το στόμα)

Να σου!

(ξαναφεύγει)

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Πωπωπώ! Ξαναφεύγεις; Γύρνα γρήγορα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(ξαναγυρίζει με μια ψάθα)

Νά την η ψάθα. Πέσε, ως να γδυθώ.

Συφορά μας. Το μαξιλάρι ξέχασα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δεν το θέλω.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Το θέλω εγώ.

(ξαναφεύγει)

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Σ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ
(κοιτάζεται)

Μα τέτοιαν

όρεξη μάιδε ο Ηρακλής την έχει!

ΜΥΡΡΙΝΗ

(φέρνει ένα μαξιλάρι)

Σήκω. Αναπήδα. Τώρα τάχουμε όλα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Όλα, γρυσούλι μου. Έλα τώρα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Στάσου

να λύσω των βυζιών μου τη φασκιά.

Και μην ξεχνάς, πως μου δώσεις το λόγο σου
τον πόλεμο να πάψετε.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Να πέσει
η αστραπή να με κάψει.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Πάλι ξέχασα
να φέρω μια κουβέρτα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δεν τη θέλω.
Θέλω μονάχα κόλλημα κι αμέσως.

Συλλογή 7 (Συνέκεσι)

35

ΜΥΡΡΙΝΗ

Θα τόχεις. Σ'ένα-δυο λεφτά γυρίζω.
(φεύγει)

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Αχ. Με πρήξανε αυτά τα σήκω κι έλα σου.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(ξαναγυρίζει)

Για σήκω.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

(δείχνει)

Δεν κοιτάς; Παρασηκώθηκα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Θες να σου βάλω λίγη μαρωδιά;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Μα τον Απόλλωνα, όχι!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Θα σου βάλω,
θέλεις δε θέλεις, μα την Αφροδίτη!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Αχ! Κάνε, Δία, να της χυθεί το μύρο.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

L

Y

S

I

S

T

P

A

N

T

H

H

ΜΥΡΡΙΝΗ

(ξαναγυρίζει μ' ένα βαζάκι)

Να! Πάρε ν' αλειφτείς!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Πωπώ! Τι θρόμα!

Αυτό δεν κάνει για έρωτα, μονάχα
για τριψίματ' αρρώστων.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Ωχου! Πάλι
την έπαθα. Το μύρο είναι φοδίτικο.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Καλό ναι. Φτάνει πια! Μην ξαναφύγεις!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Χωρατεύεις;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Καταραμένος νά ναι
που πρωτόβρε τα μύρα!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Πιάσε τούτο
το βαζάκι.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Άλλο κρατώ στα χέρια μου.
Πλάγιασε πια! Δε γρειάζεται άλλο τίποτα.

ΣΕΛΕΦΑΝΗ ⑦ (ΣΦΡΑΓΙΔΕΙΑ)

ΜΥΡΡΙΝΗ

Τώρ' αμέσως! Να βγάλω τα παπούτσια μου.
Μα θα ψηφίσεις, φίλε, την ανακοχήν.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Θα την προτείνω στη Βουλή.

(Η Μυρρίνη έφυγε.)

Μ' αλάλιασε

τούτ' η γυναικά και με ξεχαρβάλωσε.
Μου έβαλε τη φωτιά και γίνηκε άφαντη.

(σε τόνο τραγικού θρήνου)

Τι να κάνω; Σε ποιαν
να ξεσπάσω; Με γέλασεν
η δικιά μου. Και πώς
να χορτάσω το θρέφος!

(δείχνει)

Αχ! Ρουφιάνε, Αλεπόσκυλε,
βρες του μιαν παραμάνα!

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Πώς βαστάς, καχομοίρη,
την απάτη, που σου χαναν.
Σε λυπάμαι ο καημένος.
Ποια νεφρά, ποια ψυχούλα,
ποια σακούλια, ποια μέση
και ποιος κώλος θ' αντέχανε!
Σε φουντώσαν και τώρα
τον αγέρα καθάλα.

—ΤΕΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ A

-81

ΠΡΑΞΗ (B)

ΣΚΗΝΗ 8

(αυτοφόρδα κειμένη
συνεχή των δικαιών, άρχετε
από χωρίσθιο σε
δύο πολύς)

ΠΡΕΛΟΥΔΙΟ III

(Βγαίνει Λυσιστράτη από την Ακρόπολη, ταραχμένη,
τρεψί τε ουτείσθιος πότες)

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Βασιλισσά μας σ'έργατα και γνώμη,
πώς τόσο μουτρωμένη εκείθες βγήκες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ανάξια θηλυκά, καρδιές που δειλιασταν,
με κάνουνε να τρέχω απάνου-κάτου.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Τι λες; Τι λες;

ΣΕΚΤΗ Β (8) (ΣΥΝΩΧΕΙΑ)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Αλήθεια κι απ' αλήθεια!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ
Λέγε σε μας τι τρέχει, είμαστε φίλες.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Κακό και να το πω και να το χρύψω.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ
Ο, τι κακό και νά 'ναι μην το χρύβεις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Μ' ένα λόγο: μας έπιασεν αντρόλυσσα.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ
Αλιμονό μας, Δία!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Τι να σου κάνει ο Δίας; Όπως σ' τα λέγω!
Εγώ δεν ημπορώ να τις χρατήσω
μακριά απ' τους άντρες. Μου το σκάει μια μια.
Έπιασα κάποιαν, που άνοιγε την τρύπα
εκεί που 'ναι το σπήλαιο του Πανός.
Άλληνε, που προσπάθαε να γλιστρήσει
με σκοινί πέρασε άλλη στον οχτρό·
κι άλλη σκεδίαζε πάνου σε σπουργίτι,
της Αφροδίτης το πουλί, καβάλα
να φύγει για το σπίτι του Ορχιλόχου,
του γυναικά — κι απ' τα μαλλιά την τράβηξα.

A P I S T O Φ Ρ Α N H Σ H

Όλες βρίσκουνε πρόφαση να πάνε
ξανά στο σπίτι. Νά την κάποια κι έργεται.
Πού πας, μωρή;

Α' ΓΥΝΑΙΚΑ
Στο σπίτι. Έχω αφημένα
μαλλιά ακριβά της Μίλητος. Ο σκόρος
Θα μου τα φάει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Ποιος σκόρος; Γύρνα πίσου!

Α' ΓΥΝΑΙΚΑ
Μα θα γυρίσω γρήγορα. Μονάχα
να τ' απλώσω για λίγο στη σανίδα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Παράτα, λέω, τ' απλώματα! Ούτε έρμα!

Α' ΓΥΝΑΙΚΑ
Έτσι θα χαραίσω το μαλλί μου;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Είν' ανάγκη.
(εγκίνει δεύτερη Γυναίκα)

Β' ΓΥΝΑΙΚΑ
Βάι! Βάι η καψερή.
Πάει θα το χάσω το μαλλί μου! Τ' άφησα
στο σπίτι μου αλανάριστο!

ΠΡΑΣΟΣ
Β

Σειρανη ⑧ (ΣΟΝΕ ΚΕΙΑ)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Να κι άλλη,
που τάχατες φοβάται το μαλλί της.
Γύρνα πίσου!

Β' ΓΥΝΑΙΚΑ

Μα θα γυρίσω αμέσως,
μα τη Σελήνη, αφού το δείρω κάπως.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τίποτα δε θα δείρεις. Άμα κάνεις
την αρχή, θα γυρέψουν όλες το ίδιο.

(εγκίνει μια τρίτη Γυναίκα, με κοιλιά φουσκωμένη)

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Ωχου μου! θεά Γεννήτρα, βοήθησέ με
να το κάνω μακριά από το Ναό,
να μήν τονε μολύνω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μωρή ψεύτρα,
τι σκουύεις;

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Η ώρα μου ήρθε να γεννήσω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα χτες δεν ήσουν έγκυα.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

I

Σ

T

P

Α

Τ

Η

Η

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Σήμερα είμαι.
Αχ! δώσε μου την άδεια, Λυσιστράτη,
σπίτι να πάω, η μαμμή να με κοιτάξει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρε τι μαμμή και ξεμαμμή!
(της πιάνει την κοιλιά)

Δω κάτου
σκληρό το πράμα!

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Σερνικό παιδί!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρε, μα την Αφροδίτη, χάλκωμα είναι,
κούφιο από μέσα!

(της ανοίγει το μαντύα)

Ρε την κατεργάρα!

Της Αθηνάς το κράνος έχει βάλει
για να κάνει την έγκυα.

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Κι είμαι, λέω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι εφτούνο τι γυρεύει;
(δείχνει το κράνος)

ΠΡΑΣΙ Β ΣΕΛΙΝΗ (8) (ΣΕΛΙΝΕΚΕΙΑ)

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Αν με πιάσουν
στο δρόμο οι πόνοι, μέσα του θα κάτσω
να γεννήσω τ' αβγό, σαν περιστέρα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ποιανού τα λες; Η απάτη φανερή ναι.
(της βγάζει το κράνος)

Μείνε εδώ, τ' αμφιδρόμια να χορέψουμε
γύρω απ' το κράνος.

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

'Οχι. Δεν μπορώ:
να κλείσω μάτι απάνου στην Ακρόπολη,
αφότου είδα τον φίδαρο-στοιχείο!

Δ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Κ' εμένα οι κουκουβάγιες δε μ' αφήνουν
να κοιμηθώ, όλη νύχτα: κουκουμιάου!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(θυμωμένη)

Δαμονισμένες, πάψτε τα καμώματα!
Τους άντρες σας ποθείτε! Μα θαρρείτε
κι αυτοί δε μας ποθούνε; Μαύρες νύχτες
περνάνε! Βάλτε φρένο, κακομοίρες,
και κάντε λίγο ακόμα υπομονή.
Γιατί ο χρησμός το λέει: αν δε μαλώνουμε,
δικιά μας θά ναι η νίκη. Να! ο χρησμός.

KRISO

A P I S T O Φ A N H Σ I T S Τ Ρ Φ Α Ν Η Σ Η

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Για λέγε τον ν' ακούσουμε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Σιωπή!

(διαβάζει)

«Όντας οι χελιδόνες μαζευτούνε
μαζί σε μια μεριά, για να ξεφύγουν
τον τσαλαπετεινό, τελεία και παύλα
στα δεινά τους, αν δεν καβαληθούνε!». |
Τότες ο αψηλοβρόντης Δίας θα φέρει
τον από πάνου κάτου.

ARIOSO

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Πάνου εμάς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι αν καθηγαδίζουν και φτερούγι' απλώσουν
και φύγουνε μακριά από το ναό,
θά ναι τα πιο καταραμένα πλάσματα.

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Μα τον Δία καταφάνερος ο λόγος.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Λοιπόν, αγαπημένες, τον αγώνα
τον συνεχίζουμε. Άιντε! Ας ξαναμπούμε
στο κάστρο μέσα, θά τανε ντροπή
να παραβούμε το θείκο χρησμό.

Μπαίνουμε οις Άινι Ασφαλή

ΠΡΑΣΙΝΗ Β ΣΚΗΝΗ Ι

(μπαίνουν όλες στην Ακρόπολη τον επεισόδιο)
από τον χώρο γυναικεών + την γράμμα.

ΗΓΩΛΗΝΕΙ $\longrightarrow$ ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
(Στροφή)

Θα σας πω ένα παραμύθι,
οπού τ' άκουσα παιδί.
Ήταν ένα παλικάρι, Μελανίων,
κι από σιχαμάρα της γυναικάς
πήγε στην εργμά να ζήσει.
Σε βουνά και σε λαγκάδια
με τα δίχτυα κι ένα σκύλο
κυνηγούσε τους λαγούς.
Και δεν ξαναγύρισε στον κόσμο.
Τόσο σας σιχάθηκε όλες,
όσο εμείς οι μυαλωμένοι!

ΕΝΑΣ ΓΕΡΟΣ
(σε μια γριά)

Μού ρχεται να σε φιλήσω!

ΓΡΙΑ ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Αν γυρεύεις τον μπελά σου.

ΓΕΡΟΣ

(σηκώνει το πόδι)

Κι ένα κλότσο να σου δώσω.

ΓΡΙΑ ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Ρε τι μαύρη φούντα βλέπω!

A P I S T O Φ A N H T S H

ΓΕΡΟΣ

Πιο πολλά χειρονιδης,
ο μαυρόκωλος. Οι οχτροί,
όντας είδαν τόσες τρίχες,
φοβηθήκανε. Όμοιος ήταν
κι ο Φορμίων ο καπετάνιος.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Αντιστροφή)

Τώρα ακούστε και δικό μου
παραμύθι μυθικό.
Ήταν ένας Τίμωνας, παλιομαγκούφης,
άσπιτος, λερός κι αγκαθογένης
ιδιο απόβγαλμα Ερινύων.
Το λοιπόν αυτός ο Τίμων
καταράστηκε τους άντρες
τους κακούς και πονηρούς.
Και δεν ξαναγύρισε στον κόσμο.
Τόσο σας πολυμισούσε,
όσο αγάπαε τις γυναίκες!

ΜΙΑ ΓΡΙΑ ΚΛΕΟΝΙΚΗ
(σ' ένα γέρο)

Θες τα μούτρα να σου σπάσω;

ΓΕΡΟΣ

Μπα! Τα χέρια τα φοβούμαι.

ΓΡΙΑ ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Τότες κλότσο να σου δώσω.

ΠΡΑΣ Β
ΣΥΝΕΚΕΣΑ + ΖΕΛΟΣ ΣΩΣΗΝΗΣ ⑨

ΓΕΡΟΣ

Θα φανεί σου η μαύρη φούντα.

~~ΓΡΙΑ ΙΛΕΟΜΗΚΗ~~

Όχι δα! Και μην ελπίζεις.
 Όσο νά μαι γερασμένη
 κι είν' ετούτο μου φλοκάτο!
 Το αποτρίχωσα στο λύχνο.

ΦΕΥΓΟΥΝ Η ΓΡΗΑ ΚΙ Ο ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
~~(Εργάτη Αριθμός)~~

ΠΡΑΣ Β ΣΩΣΗΝΗ 10

ΚΗΡΥΚΑΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

T

Πού ναι των Αθηναίων η Γερουσία
 και πού οι πρυτάνεις; Μήνυμα έχω φέρει.

H

ΠΡΑΣΗ Β ΣΥΛΛΗ¹⁰(ΣΥΝΕΓΕΙΑ)
ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Μωρ' τί σαι ελόγου σου; Άνθρωπος ή Πρίαπος;

ΚΗΡΥΚΑΣ

Είμαι κήρυκας, μα τους Διοσκούρους,
γι' ανακωχή σταλμένος απ' τη Σπάρτη.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Κήρυκας; Και χρατάς στην αμασκάλη
το κοντάρι σου;

ΚΗΡΥΚΑΣ

Μα τον Δία, δεν είναι.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Τι γυρνάς τη μουσούδα; Τί ναι τούτο
που φουσκώνει από κάτου απ' τη χλαμύδα;
Ή μήπως απ' το δρόμο σου πρηστήκαν
οι ελιές σου;

ΚΗΡΥΚΑΣ

Μωρέ τούτος είναι μάπας!

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Κατάλαβα, κατέργαρε, είσαι τέζα.

ΚΗΡΥΚΑΣ

Καθόλου μα τον Δία.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

A

Y

S

I

S

T

R

A

A

T

H

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Και τί ναι τούτο;

ΚΗΡΥΚΑΣ

Σπαρτιάτικη σκυτάλη.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Τότες είναι
και τούτο εδώ σκυτάλη!
(δείχνει)

Μάζε, φίλε,

πως είμαι ατσίδα. Την αλήθεια λέγε.
Πώς είναι στην πατρίδα σου τα πράματα;

ΚΗΡΥΚΑΣ

Ολόρθα τα δικά και των συμμάχων!
Όλοι τους κάργα. Θέλουν χρύσο κατάθρεγμα.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Πώς σας έπιασε τούτη επιδημία;
Σας την έστειλε ο Πάνας;

ΚΗΡΥΚΑΣ

Όχι ο Πάνας!
Έκανε την αρχήν η Λαμπιτώ
κι ύστερα όλες μαζί πήρανε φόρα
και διώξανε τους άντρες απ' τα σκέλια τους.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Κακός δεσμός :

ΧΩΡΟΚΑΣ

Βάλτον μεγάλη!

Επιφύλ τυρίδες στα πατέντα, σπρώνες
από βαστικά φύλλα και γεύσεις.
Για αίσθηση μάχης να τα γεύσουνται,
από την ελάτιστη πρήξη μεταξύ μας.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τρεις υπερβολές : αποφύλακτο
σία τη δύσκολη μας καθημερινή.
Τρεις τρέψεις κάπως να τους τονεις
τη μαζι ταύτισμα προβάλλει με την αρρενοφύλα
από τη δύσκολη τη θελή της φύσης
άλλα τρεψεις —όμας της δύσκολης της ζωής!

(Επίθετα)

ΧΩΡΟΚΑΣ

Καλύτερα μαζικότερο. Πάντα πεπονιάς.

(Μυκόνος κ. Κρήτης ή η πετρόπα
αι στρατόπεδοι και τα δέλτα.)

ΑΙΓΑΙΟΣ

ΟΙΚΟΠΕΔΟΣ

Δεσμοτάρχης γιανά πολύ πολύ πράγματα,
δεσμούν τη γηνά και την πύρη τη γηνά!

Α

Ρ

Ι

Σ

Τ

Ο

Φ

Π

Α

Η

Σ

ω

Α

Τ

Σ

Ι

Σ

Τ

Π

Α

Τ

Η

η

ΕΠΙΓΕΙΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Εκεί τη δύσκολη τραχιά πολύτερη τα φυσικά,
μετανάστες που οι μετανάστες:

ΟΙΚΟΠΕΔΟΣ

Δε την τάχη της πολύ τη γηνάς.

ΧΩΡΟΚΑΣ ή ΑΙΓΑΙΟΣ

Εκεί κάπια την αίρη της πράγματα
τα τη Θάσου γαρέματα, τα πάντα μαζί.
Σταύρου νά γίνεται τη παντελή της δύσκολης.

ΟΙΚΟΠΕΔΟΣ

Να! τα φύσια της πράγματα πάντα.
Μα τρεπάσαρε την αίρη της γηνάς.

ΧΩΡΟΚΑΣ ή ΑΙΓΑΙΟΣ

Εργα τη δύσκολη την πράγματα!

Τρεις υπο! Σεβαρίς ιστερίαρχος έπειτα
Καταΐστη στονα, δι την Κρήτη σφράγισμα τη δύσκολη,
την πάντα μετά τη μάχη της πάντα την άρχη!

ΟΙΚΟΠΕΔΟΣ

Μαργ' ακτή έγινε μάτι ; Παρ' εδώ την παρατήσια
από τη δύσκολης καὶ δια πολὺ τη μάχη της πάντα.
Τέττη αγρά τη μάχη της πάντα και διεργάστη!

ΧΩΡΟΚΑΣ ή ΑΙΓΑΙΟΣ

Οι τρεις κάπια τη γηνά την πάντα γηνάτοι.

ΠΙΓΑΣ Β - Τοπική (εγγραφή)

Εντάξει την αναστολή

Τη ρητότητα προτιμώρη, δεργά! Για μίατα!
Ο δρόμος της τη δύναται της Μαραθώνας.

ΚΟΡΙΝΘΙΟΣ

Με λεβάνταρι! Όπου το γένο μου τη γενεύη,
τη σ' απόλυτη περιή. Πλευρά τη δύσης μου

ΧΟΙΡΙΩΝΔΑ *(ΛΑΛΑΤΙΚΗΣ)*

Τα γεννιτσά της κατά την παραδοσή, από την οποία
είναι φέτος

ΑΙΓΑΙΟΝΟΣ

Με! Ας λιώ!

(ΛΑΛΑΤΙΚΗΣ)

ΕΠΙΦΥΛΑΞΑ

Κι αν δεν μπαθείς την,
(σε ράτα)

ΑΙΓΑΙΟΝΟΣ

Φαντα, διανολεύσαν, να την γιλάρι!
Τι μετά την τη λέγει η παλαιά παραδοσή:
«Με πλειάλικα δε δει, για την θρησκεία.
Κάπως μάλιστα μεί την απόρρητη, από την
δε τη Γέρανη γρύπην και τη βασί της Θάλης».

Α Λ

Ρ Γ

Ι Σ

Σ Ι

Τ Σ

Ο Τ

Φ Ρ

Α Ρ

Ν Α

Η Τ

Σ Η

η η

ΕΠΙΦΥΛΑΞΑ ΚΑΙ ΣΤΙΓΜΑΤΑ

(ΜνΩ)

(Στρατός ήταν)

Δεν τη λέλαρε την παραδοσή,

πειρατές την παραδοσή πέρα,

την παραδοσή πάλια.

Μιστρά κατά την παραδοσή πάλια την

Φετόνια τη παραδοσή, τη φετόνια τη παραδοσή πάλια.

Κατά την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή,

την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή,

την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή,

την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή.

Επιβάτη τη παραδοσή

τη δρομούσα την παραδοσή,

την Καρύστην παραδοσή,

την Καρύστην παραδοσή,

την Καρύστην παραδοσή,

(Στρατός ήταν)

Επιφύλαξα παραδοσή,

τη παραδοσή την παραδοσή,

την Καρύστην παραδοσή,

Εδώ φέτα, την γαλάτην γαλατοπαπιάνην πλεύσιμη,

τη γαλάτην γαλατοπαπιάνην πλεύσιμη την παραδοσή.

Όπως είχαν γένη την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή.

Με παραδοσή, την λαζαρέτην,

την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή,

την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή,

την παραδοσή την παραδοσή την παραδοσή.

ΠΡΑΣ Β - ΣΕΛΛΕΝΗ 10 (ΣΕΛΛΕΚΕΙΔ)

μα τραβάτε κατευθείαν
στο φαγί και στο πιοτό,
σα στο σπίτι σας, και σβέλτα,
γρήγορα ώστε κλείσ' η πόρτα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Αλλά νά την η πρεσβεία της Σπάρτης με τα γένια πήχη
πάνε ζόρικα, λες κι έχουν σκαντζόχερους μες στα σκέλια.

Γεια σας, πρώτα, λεβέντες του Μοριά.
Και κατόπι τα χάλια σας ξηγήστε μας.

ΛΑΚΩΝ

Τα λόγια περιττά ναι, έχετε μάτια
και μπορείτε τα χάλια μας να ιδείτε.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Πωπώ! Τεζαρισμένη συφορά σας!
Κι όλο πιότερο ανάβει και φουντώνει.

ΛΑΚΩΝ

Δε λέγεται! Τώρ' από χάδι μέρος
οι δικοί σας να ρθούνε να φιλιώσουμε.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Νά τους, ερχόνται οι ντόπιοι. Σηκωμένο
το ρούχο πάνου απ' την κοιλιά, σαν νά ναι
παλαιστάδες — αθλητικά η αρρώστια!

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

L

Y

S

I

S

T

P

A

N

H

H

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Ρε, που ναι η Λυσιστράτη; Εμάς τους άντρες
μουντζώστε μας στα χάλια που βρισκόμαστε.
(ανοίγει το μαντύα του)

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Την ίδια αρρώστια πάσκουμε κι οι δύο μας!
Σας πιάνουνε σπασμοί τα ξημερώματα;

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Ναι, μα τον Δία, και ξεχαρβαλωθήκαμε
κι αν δεν κάνουμε ειρήνη, θα γτυπήσουμε
την πόρτα του γυναικιών Κλειστένη.
Το νου σας! Τους μαντύες ξαναφορέστε,
μπας και σας δει κανείς Ερμοκοπίδης
και κόψει τα κεφάλια.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Δίκιον έχεις!

ΛΑΚΩΝ

Πολύ σωστά. Φορέστε τους μαντύες.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Λεβέντες του Μοριά, ρεζιλευτήκαμε!

ΛΑΚΩΝ

(σ' ένα συμπατριώτη του)

Έχεις δίκιο καρμένε, τόσοι ανθρώποι
μάς είδανε φριγτά τσελικωμένους.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ
Χαῖτις πάντα, Μηρόπη,
για του λέγει ανθρώποι στην πόλη μας.

ΑΛΛΙΩΝ
Για την κόμμα τηρήσει Εύρυτην πρέβοι.

ΕΠΙΤΑΧΙΑΣ
Δίδας Θεοί! Αυτή η γαλήνη πολύτελη,
Καλύπτει τα λαύρια τη Λασσάρεια,
Μοντζή' αντί μαρτιώνει τα βούλεμα.

ΑΛΛΙΩΝ
Και να λύγει Λασσάρεια, ίσως Λασσάρεια!

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ
Δεν είναι ανθρώποις να τον απλένουν,
Μας δέσμους και βρύση μαρτυρεῖ τον.

Σχήμα 11 ΕΠΙΤΑΧΙΑΣ

Γιατί, χαρέ την ανθρωπότητα, δεῖξου με; ποιά
φύλαρχος και γλαυκόποδα, καλής και ακού,
τιμώρης και γελάσιμης και τ' άλλα μετατύπων!
Τινα Ελλήνων η πράξη από τη Διαρρήση,
παραδίδει την πόλη τους στ' αλλα την χώρα.

ΑΠΙΣΤΕΥΤΑΤΗ
Επιστρέψατε, φίδι, βασιλέως της πόλης
και δεν πάσχετε, μ' όπου την παλέτη του,

Α

Ρ

Ι

Σ

Τ

Ο

Φ

Α

Ν

Η

Σ

Α

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

την πόλη την έλληνα, Καλύπτει
Έλλην δολικάρει!

(Το απλέσμα καταβάλλεται παραπάνω στην πόλη.)

Φέρε με πράτη
της Μηρόπης, Μ' απαλή γράμμη
κι οργιαί σ' άρρων τη πόλη πάσση, ιστού
με πάτηση η μελανότητα μετά δύοτε
με την γαλήνη, πράφη, καλύπτει.
Και την πράσσων το γάλη πάσση σ' αλλα της.

(το διάλεκτο γίνεται της Μηρόπης)

Τρέβι πάρη της Αθηναίων η πόρη,
Και την πρέπεια, πάτη την πάνη.

(το γένος της Αθηναίων)

Σπάζεται στην πλάτη μου, Μηρόπη,
και της απ' τ' άλλη μάρτη μου, Αθηναίων.
Και παρατίθεται την Γονείς' με την,
την μονάδα-δομήν με την πάτη μου
ιδία της πάτης. Τα 'χαλιτσάκια'
τη θέλει την πάτη μου επι την πάτη μου.

Και πάρη μαρτιώνει τη πάτη μου
δια την την πάτη. Μα γιατί 'χαλιτσάκια'
της πάτης της πάτης απομαρτιώνει
την πάτη μου πάτη στην Οδησσία,
την Θερμοπόλεων, την Αλεξανδρεία και τ' αλλα
μάρτη πάτη (το οποίο λέω με λεπτότητα)
καρπά. Κι την παρατίθεται τη πάτη παραβόλη
με την Έλληνας έπαρη, παλέσπις
ελληνική γαλάτη και τ' αλέρρα της...
Την λέρη μου το πρώτο μέρος πάλισπις.

56 Η

ΑΡΙΑ

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Πρυτανίας με τη μάτια της σε διάλογο;
Κ' αὐτήν καθαρά γέλασε και μ' άπει.

ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ

Καὶ πάρα τέλος θεών τους, Μύρτιτε,
Εξέργαστη, που μες τηλεί τον απόρο
εί Παραδίαιας με τη Στάρης μάτη
του Αθρωαντος εκ της βασιλείας, πάντα πράγμα
μερούσας, με ελεύθερη χλεύθη.
και Σύρης σφράγις. Η Μαρτίνη πάτη
της οδύσσεας με τη διάση μεταξύ
Τίση και Κλαυδίας πλεύση χλεύθη
καθέδη με τα χέλιαν, Και πάρε
μεν την αρχαριά, την παρέποντα
τη χρήση μεταξύ τηλεί τηλεί τηλεί.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Μεγάλη ε' αλλα τους, Λαζαράκη,

ΑΛΑΖΩΝ

Άλαζων;

(δειγματική της διάλογος)

Μα ποιού γρεβανά;

ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ

Μα ιδρυτής με τους Αθρωαντο
δε τη χρήση κάνεται; Βεργίτη

A

P

Σ

T

O

Φ

A

N

H

Σ

A

Y

Σ

I

Σ

T

P

A

T

H

που την πρώτη βαρύτητα της τακτίζει
από την αρχήν της η Μαρτίνη:
με εφεύρεται τη ζήλη, θεραπεύει
και τραγουδάει την Ιεράτη; Τηλέριαντες
εναργεία της μορφής της Μαρτίνης,
της λαταρίας της προβοτανής φύσης
και ταύτικής φύσης της χλεύθη.

ΑΛΑΖΩΝ

(διάλογος της Λαζαράκης)

Τίσας σημαίας γιατίκας δεν μεταδίδει;

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Πρυτανίας της διάλογος;

Οιρή για τέτοια αίρεση μετριαστεί;

ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ

Παντερή με τόσηα παραπέμψη
πάντα, εκταριάσαντα με λάτη
και δεν ξερεπιδίσανται; Γιατί;

ΑΛΑΖΩΝ

Εργάζεται, έργα τα μεταξύ
καταστάσεων της προτεραιότητας.

ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ

Παντερηράδι;

Σάρων (II) (Τετραγενε)

ΑΛΑΩΝ
 (θέλεσσας παραπομπή της διαδικασίας)
 Τι θέλω! Τις γάντια της πεδινών.
 ΒΡΙΤΑΝΙΚΗ
 Α, ότι τη Πατρίδα, αυτή η γησεί.
 ΑΓΓΕΛΙΑΤΗ
 Δος την ιαντρόβλωση.
 ΟΦΙΤΑΝΙΚ
 Κινητός
 είναι ο αδύτος της βρετανο-αγγλού:
 ΑΓΓΕΛΙΑΤΗ
 Με καλαράρη τη κίνηση αλλαρή.
 ΟΦΙΤΑΝΙΚ
 Ήρεμη τραγάνη Σύρου της Αγαρή.
 (θέλει της Αγγλίας στρατιωτική
 της Μελλοντικής αίρης, που θα πάρει την
 αντίθετη τοποθεσία της Μεγάρης.)
 ΑΛΑΩΝ
 Οπού είναι τα μέτρα, με τους Ανταντούρια?
 ΑΓΓΕΛΙΑΤΗ
 Ως ταλαιπωρεί τηρά για τα παιδιά?

A	A
P	T
I	S
Z	I
T	S
O	T
Φ	P
A	A
N	A
H	T
Σ	H
w	w

ΙΠΤΑΝΟΣ
 Παραπομπή της περιόδου της πρώτης
 ΑΛΑΩΝ
 Κι γράψε με λαδαράζη την απορία,
 ΑΓΓΕΛΙΑΤΗ
 Ηρεμητής πάρα πολλά
 ή για την Ελλάδα. Μηδεμια φαντασία,
 είδηση οι παραδόσεις, παραράση,
 ΟΦΙΤΑΝΙΚ
 Ρι πάντας παραπομπή, ρι πάντας την άρνη;
 Μένεται μεταξύ της Βάλεως της Αθηνάρχη,
 γράψε μια καλή φράση;
 ΑΛΑΩΝ
 Μα ε' είναι
 καζέν ορθόπεδη σήν?
 ΟΦΙΤΑΝΙΚ
 Μα πράγμα
 με ψάλια της Καρπάσου,
 ΑΓΓΕΛΙΑΤΗ
 Σαντά.
 Τηρε λατέσια πρεσβύτερη σ' αρχηγόν
 της της βρετανούργας της αίρηρα
 μ' από καλά ζεύγην της πάντη με
 να εσείς οι δεύτεροι έργα των τέλερων.

Καί ποτε τη γυναίκα του ακόμη,
οι άνδρες και οι γυναίκες της ακόλη.

ΕΠΙΤΑΝΙΣ

Τρέγουσα! Μήτρα!

ΑΓΓΛΙΑΝΗ

Αλισσόποτα πράσινα.

ΗΡΙΤΑΝΙΟΣ

Οφύγει ρες πράσινες, οινος των γρύπων.

Εγκυότητας της Αγγλίας!

Ελληνική

12

ΙΩΝΟΧΩΡΙΟ ΕΠΙΧΑΙΡΙΑΝΩΝ (Ελληνική)

Οβισσόντα γηραιόνες,
διάφορα ποντικάρια
και χρυσόφονο, λευκόρου,

τ' αλισσόντα δια τη μάρτινα στα λαζανά του,
την αρπάτην την, ιστονταί εδώ, την ίστον δια καταφράξει.
Σας ακούει την επίνια γαϊδιά να μην αθίνετε την ακόλη,

Οι νησιώντα καθίσσες;
Διά πάνα! Και πραρρίστε
τίνατε. Κείσσοντα εφραγύδες,
πινάκια της της κούρας
και γρύποντα γενετέρια.
Αντεί θάσοις καθά,
που κι αριστά, τόπος κάθισσες
γεννάει διά Χαράματα.

A

P

I

S

T

O

A

N

H

S

A

C

S

I

S

T

P

A

T

H

αντανακτή

αλισσάντη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΑΙΡΙΑΝΩΝ

Που φερούσαν απόρριψη
οι άρχοντες της δρέπανης,
παλαιότης, με μαρά πειθαρία,

τελετηριανοί την πάρησαν από την ακρόπολη
κρατητοί, έτσι πάντα μάλιστα την επικαλούσαν πάνω την πάρη.
Χάστα άλιμη φυσιά την πάρησαν την πάρη της
την πάρη με τη βεντάλα

με παρθένα, μέση την πάρη.

Και η Μαρία, δια της βασιλιάσσης
τη πατεστιάνη την πάρηδα.

Σας αδιατίτινη φυσιά
με παρθένα πάλι

από αδιατίτινη, βασιλιάς
την πατεστιάνη με πάρη.

Επικαλούσαν πάρη της Αγγλίας!

Μαρία φυσιά την πάρη, αρρενιά πάλι!

ΕΠΙΤΑΝΙΟΣ

(της Ελλήνικης γενετέρης)

Καλλόροι οι πατέρες! Σας τρεπετεί
το ψεύτικό δια της δέσμην της θεοτόκων
ο' αγριόν τη δέσμη. Να 'δειν ξερά!
δε δια της πάρη. Η πραγμή δεσμή!
Αν προς την πάρηδα, δε της πάρη

ΑΛΙΣΣΑΝΤΗ

Καρπούς και αντάρι δια τη βασιλέωσαν.

Τίτλοι (1) (συνέχεια)

ΘΡΗΣΚΙΑΣ

Κανεύδηται ο θεός που πάσχει την απόσταση μας.
(Φίλος πονού πας δεδή. Οι γυναίκες φύγουν.)
Είναι χρήσιμη η προστασία.

Άλλοι! Άλλοι! Να καθαρίσουμε την πόλη,
για να βέρων χαράτσια, με Μητέλη.
(Οι γυναίκες φύγουν.)
(Εκείνη είναι Αθηναίη.)

ΑΙΓΑΙΝΑ ΗΓΟΥ

Δε μενείδια τών τριών πατέρων.
Τους Μητέλης να ζήσουν, οι άλλοι?
Μή από την παλαιότητα σαν ποτέ;

ΘΡΗΣΚΙΑΣ

Σαργά! Καράι θαύλοι που προσκαλείς
δεν προσβάλλεις. Γι' αυτή την αρρενοφύλαξη
πάστα και προβάτια μας να μη σαρωταρίσουν.
Τα βασιλικούς καταίσιους περιβόλους.
Οι πιο άδικοι μέσα, δεν γ' αποδίδεις
αι όλη τη ζωή, αυτοί αποκαλύπτουν
αι όλους τηρίσσουν, αλλά μετ' άλλους μέσα.
Μα πού ούτα περιέλθεις απόλιτη.

Αι γέλειαστοις Μητέλης
που πάντα παντρεύονται ακόμη,
και έρχονται Αθηναίοι πατέρες,
μητέρες, πατέλαιρες την φωνήζουν.
(Εκείνης προσπορεύεται την πόλη.)

ΘΡΗΣΚΙΑΣ

Α Υ

Π Γ

Ι Σ

Σ Ι

Τ Σ

Ο

Φ

Α Ρ

Ν Α

Η Τ

Σ Η

Νού του! Πλευράσσει ο θεούραστος
Ευρυπολίτης με' την παραπλήσια!

(Οι γυναίκες φύγουν.)

ΑΙΓΑΙΝΑ ΗΓΟΥ

Νού της της δίκη, απλά βασικότερή σανα.
Να? Ερωτάεις την είσηση η χρησταλή;

(Μετανοεί μετά τη φύγο Αθηναίος και Αθηναίη.
Μαζί τους την περιπέτεια. Τέλος την αποτίνει
έργασίας της για την πόλη της Αθηναίης
μ' επιτέλεια της Διονυσίου.)

ΑΙΓΑΙΝΑ

(Εγώ παραπομπής)

Χέρια, πόδιαστα, φίδι, τη παραλία
η χρησίμη της πολιτείας μας
η πρωτοβάθμη που πάντα Αθηναίοι
είναι για τους της Σπαρτιέτου.

ΘΡΗΣΚΙΑΣ

Με τη δικαίη της!
Βασιλικός της θεούραστος, παλιότερός της.
Μή πάρεις με τους Θέληνοι της χρησταλής!

ΑΙΓΑΙΝΑ

Μετρούσεις λει, να Μητέλη
ανθίσει πάντα πρωταράτη την.
Σήμερα που ταλαιπωρεύεις
Μητέλης της Αθηναίης,

Συντομο (1) *Lerouxia*

Δύος πάντων την Αργολίδην
η Αθηναία κάπως επικεί.
Και λεπτώρια και τις πολέμους
και τη δύναμης της Αστούσης
μεταβόλγαν πρώτη ακτήνες
με τη δύναμη ποντιαράδης
και αφρούσιαρης τη στήριξης
και αφρούσιαρης τη στήριξης.
Και φράγκη την Πάρνηθη
και την άριστη την Βασιλείαντα.
Επί την περιοχή Παρθένου,
Αργορέας και ουρανόρρεας
και παραποταῖς τη πόλης
της πόλης και τη μάρτιας έρωτος
χρίστην πραγμάτη την πόλην!
Και οντας απ' τη φύσην της μάρτιας
πάντη αγάπη, πάντα πόλην,
ακραίρη, απορετική μάρτια,
και νε πάτην τη Μαρτίνη,
την αλεπούδα την πόλην.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Με και όλα τα βαλέψαμε στην πόλη,
τη γονική της, πάρη, Μαρτίνη,
(πλευραί)

Και την τη Γεωργίανη ζευγαριδιάνη
γυναικεία μέτρη την άνθρωπη τη γυναικεία.
Και την πόλη την πόλη την χώρη.
Να χωράρια τη σφραγίδη φύλων μας;

A	A
P	T
I	S
S	I
T	S
O	T
Φ	P
A	P
N	A
H	T
S	H
—	—

και νε πρωτόποδες την πόλη, την πόλη
την πόλη Επικαλλέσσαμε. Όπις θέρη!

ΕΠΙΛΟΓΗ
ΧΩΡΟΣ ΛΙΒΩΝΑΣ

Λοτα, Χάρητη, τάντη,
οι γηγενεί Αργορέας μαζί μας
με την άλιτη αλιτρή τη
τη γρατσαρή τη Φύλη,
τη γαλαρή την ποντιαράδη,
Κάλαντη μας και τη Νίστη
την αγέντη Βάρδη νι γέρη
με την απεριφύτη την πόλη
με τη Σιδύρη τη Μαρτίνη,
την καραντίνη Αιτία
με την πλατεία καρή την
τη λεπτή Έλα τη πόλη
την Βαρύδων την παραπότη,
της κονιάς δε δε πρόσιστη
την ακλαστούτη πόλη
την πανιάρη Αργορέας,
Τζάλαλ και τραχιάλια?
Ούτι μας θέριά πόλην!
Νίστη, Νίστη!
Αιτία, αιτία?

ΠΡΥΤΑΝΙΣ
Ποι γιατι ο όλος τραγωδί, Μαρτίνη;

ΑΛΙΟ

Αλ' το βέβαιο Ταύρον τον,
κι Μόντι, Μορθίτσα, Όλα
η μες δίδαξαν πω αφέντ
των Αραπών, Θεί μεράκια.

Και την Χαλασσιά λέπτων μαζί,
την Αλέρη, κι της Δαντιάριας,
που πεζών είναι τη ρίζα
τη Βαριά. Χαρού και προστάρ
η αφθονία φρεσκάρισε
για να προβάλει τη Σπάρτη,
και της αρίστης να γράψει
και να πειστεί τη χώρα.
Κι ο ανθρώπος μηδενική
βίβλα του πάντα Βαριά
γραπτώλια και γράμματα
των κωνικήρων ή σε αγάπη ταΐζει
με τη μαζί του, πάντα Βαριά
με τη δυνατή η γρήγορη πάροντά
πανηγύριζε κι αγού, την αίρετη
της Αγίας, τη βεσσαλία Ελένη.

Χι! Μι καρδιά στα μαλλιά, ράγια κι πάνα, γνένα,
και τη λεύφια, κι πάνα δρίπια κι κατάρα κάτια
και την αντανακλαστηριά Χαλασσιά δίδαξε την

141

ΖΕΦΑΣ

Π. ΖΑΓΟΡΑΣ

8

Α

Ρ

Ι

Σ

Τ

Ο

Φ

Α

Ν

Η

Σ

—

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ 13 ΣΚΗΝΕΣ

54

	ΣΕΛΙΔΕΣ
1. ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ ή ΙΑΤΟΓΙΝ ΚΛΕΟΝΙΚΗ <i>ΣΤΑΘΜΟΣ</i>	9-15
2. ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ <i>1-2</i>	15-26
3. ΟΙ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΌΛΕΣ — Ο ΟΡΙΟΣ	26-31
4. ΣΥΝΑΣΗ ^{ΓΕΡΟΝΤΩΝ} ΑΝΔΡΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΑΥΡΟΡΟΛΗΣ <i>3</i>	31-35
5. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΑΝΔΡΩΝ ή ΙΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	35-40
6. ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ + ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΔΗΜΟΥ	40-57
7. ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ - ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	57-61
8. ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ + ΓΥΝΑΙΚΕΣ "ΦΥΓΑΔΕΣ"	61-68
9. ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ. ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	68-70
10. ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ + ΣΥΚΗΝΗ ΚΙΝΗΣΙΑ - ΜΕΡΡΙΝΤΣ	70-85
11. ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΙ - ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ - ΧΟΡΟΙ	85-94
12. ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ ή ΙΑΙ — Ο ΛΟΓΟΣ	94-100
13. ΗΜΙΣ ΧΟΡΙΑ + FINALE.	100-106

АРХИВ КАТАЛОГИ № 13 ЗЕРНОВЫЕ

Зерновые

- 21-Р. 1. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 1.
- 22-21. 2. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 2.
- 12-18. 3. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 3.
- 23-18. 4. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 4.
- 09-26. 5. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 5.
- 25-19. 6. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 6.
- 13-12. 7. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 7.
- 23-12. 8. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 8.
- 09-20. 9. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 9.
- 26-17. 10. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 10.
- 11-7. 11. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 11.
- 09-17. 12. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 12.
- 23-09. 13. БИОМЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ 13.

4

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΝΑΛΗ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

απόδοση στα νεοελληνικά
και σχολιασμός

ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΝΑΛΗ

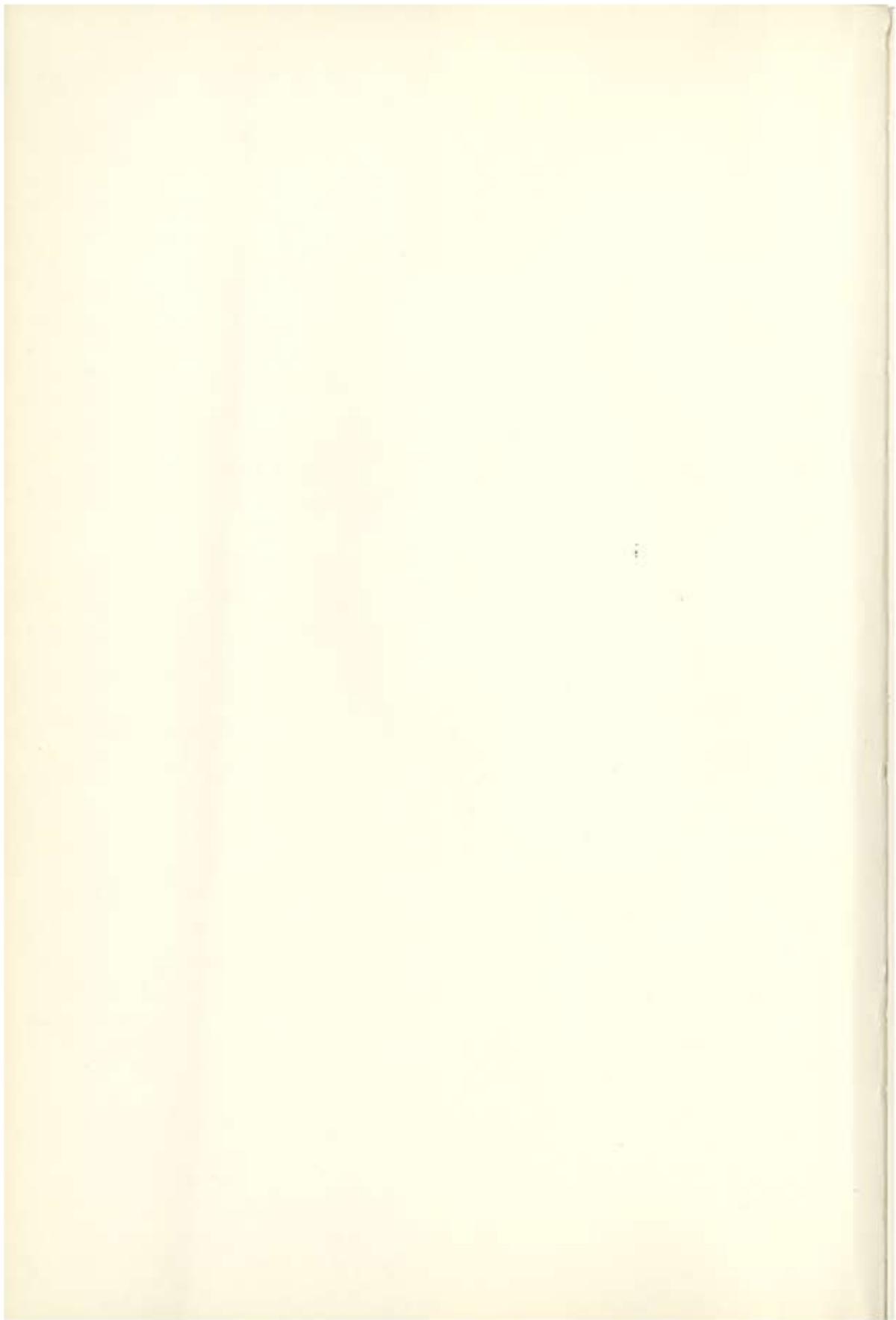
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Βάρναλης Κώστας (1884-1974)

Φιλόλογος, ποιητής, πεζογράφος, δοκιμιογράφος και μεταφραστής. Γεννήθηκε στον Πύργο της Ανατολικής Ρωμυλίας (Βουλγαρία). Σπούδασε στο Ζαρίφειο Διδασκαλείο της Φιλιππούπολης, στη Φιλοσοφική Σχολή της Αθήνας και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές με υποτροφία στο Πανεπιστήμιο της Σορβόννης. Εργάστηκε σε ελληνικά σχολεία της Βουλγαρίας και αργότερα σε διάφορα επαρχιακά γυμνάσια της Ελλάδας. Παράλληλα ασχολήθηκε με όλα τα είδη του λόγου: ποίηση, κριτική, δοκίμιο, διηγήματα, χρονογραφήματα, ταξιδιωτικές εντυπώσεις, μεταφράσεις αρχαίων συγγραφέων και κορυφαίων Ευρωπαίων λογοτεχνών κ.λπ.

Το ποιητικό του έργο, αρχικά, είναι εμπνευσμένο από την αίγλη και το διονυσιακό στοιχεό του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Αργότερα, κατά την περίοδο της ωριμότητάς του, στράφηκε προς το κουνωνικό ιδανικό, δηλ. τους αγώνες της εργατικής - προλεταριακής τάξης για πρόοδο και αληθινό αιφρωπόσμο. Με την παρουσία του σημάδεψε ολόκληρη πεντηκο-

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Διόρθωση: Μ. Αποστολοπούλου

Εξώφυλλο: Γιώργος Κούβακας

Copyright © 1998 «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»
για την ελληνική γλώσσα σε όλο τον κόσμο

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσθολών της. Κατά το Ν. 2387/20 (όπους έχει τροποποιηθεί με το Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεύνη Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με εποικιδίποτε τρόπο ή μορφή, τηγραμματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διατίκευσή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

Ακαδημίας 88, 106 78 Αθήνα

τηλ. 3302415, 3820612 - fax 3836658

Βιβλιοπαλεία:

Γ. Γενναδίου 6, 106 78 Αθήνα

τηλ. 3817826, 3806661

Στοά Ορφέως, Στοά Βιβλίου

Πεσμαζόγλου 5, 105 59 Αθήνα

τηλ. 3211246

ISBN 960-344-486-3

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Απόδοση στα Νεοελληνικά
και σχολιασμός

ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΝΑΛΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΑΘΗΝΑ 1998

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η «Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη μπορεί να φαίνεται η πιο αθυρόστομη κωμωδία του, με την πιο ανοιχτόκαρδη αμεσότητα των όρων, κι όμως δεν μπορεί γι' αυτό να χαραχτηριστεί για ανήθικη. Τουναντίον είναι ένα υπέροχο μάθημα πατριωτισμού και ανθρωπιάς. Είναι θερμό κήρυγμα ειρήνης κι αδέρφωσης μεταξύ Ελλήνων — και παραπέρα μεταξύ όλων των λαών της γης.

Μολονότι ο μύθος είναι πλάσμα της φαντασίας εξωπραγματικό κι απίθανο, η πορεία του συντελείται με την πιο αβίαστη φυσικότητα κι αληθιοφάνεια. Η φυχολογία των ηρώων, οι λόγοι τους και τα έργα τους δεν έχουνε τίποτα το αδικαιολόγητο. Ο Αριστοφάνης, όσο κανένας άλλος ποιητής του παλιού καιρού, γνώρισε κι απόδωσε με πολλή σοφία και τέχνη την φυχή των γυναικών του λαού — των νοικοκυράδων.

Η «Λυσιστράτη» από την άποψη της συνθετικής τελειότητας και της ισορροπίας μέσων και σκοπού μπορεί να σταθεί δίπλα στο σοφόκλειο δράμα. Η σκηνή του όρκου των γυναικών, του ερωτικού παιχνιδιού Μυρρίνης-Κινησία, της λιποφυχίας των αντάρτισσων και στο τέλος η θαμαστή νουθεσία της Λυσιστράτης προς τους εμπόλεμους Αθηναίους και Σπαρτιάτες, είναι από τα πιο αριστουργηματικά κατορθώματα του δημιουργικού Λόγου.

Ο Αριστοφάνης σ' όλα του τα έργα κάνει πολιτική. Γκρεμίστης των «κακώς κειμένων» και δάσκαλος του σωστού. Άλλα στη «Λυσιστράτη», που παίχτηκε στα 411 π.Χ., ο σκοπός του (η ειρήνη) ξεπερνάει τα όρια της πρώτης ανάγκης του λαού για προκοπή και γίνεται ανάγκη σωτηρίας της πατρίδας. Η αθηναϊκή πολιτεία είχε άμεση ανάγκη να σταματήσει ο πόλεμος, γιατί, αργά ή γρήγορα, θα τον έχανε — και μαζί με την Αθήνα θα χανότανε όλος ο έως τότε ελληνικός πολιτισμός. Είχε προηγηθεί η σικελική καταστροφή, η οχύρωση της Δεκέλειας από τους Σπαρτιάτες, η αποστασία των συμμάχων — όλα τούτα με την προδοσία του Αλκιβιάδη — κι ο λαός ήθελε την ειρήνη. Έτσι το κήρυγμα της Λυσιστράτης δεν ήτανε καθόλου ανεδαφικό παρά επίκαιρο και καλοδεχούμενο κάθε καιρό.

K.B.

Λ
Υ
Σ
Ι
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

- ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
- ΚΛΕΟΝΙΚΗ
- ΜΥΡΡΙΝΗ
- ΛΑΜΠΙΤΩ
- ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
- ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
- (ΣΤΡΑΤΥΛΙΣ)
- ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ
- ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ
- ΚΙΝΗΣΙΑΣ
- ΠΑΙΣ
- ΚΗΡΥΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ
- (ΑΓΟΡΑΙΟΙ ΤΙΝΕΣ)
- (ΘΕΡΑΠΩΝ)
- (ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΤΙΣ)
- (ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ)

Μπροστά δεξιά κι αριστερά στη σκηνή τα σπίτια της Λυσιστράτης και της Κλεονίκης. Στο βάθος φαίνονται τα Προπύλαια. Ένα στενό δρομάκι, αρχιζόντας από την ορχήστρα, οδηγεί προς τα κει. Στη μέση των βράχων (δεύτερο πλάνο) το σπήλαιο του Πανός.

Χαράματα.

Η Λυσιστράτη περπατεί πάνου-κάτου μ' ανυπομονησία.

Συνενη (1)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Για κοίτα! Αν τις καλούσανε για γλέντι στου Βάκχου ή του Πανός τα πανηγύρια και στην Κωλιάδαν άκρα, στο ναό της Γεννήτρας Θεάς, δε θα μπορούσε να περάσει κανείς απ' τα πολλά τα τούμπανα. Και τώρα μήτε μια δε φάνηκε. Μα νά την η γειτόνισσα! Γεια σου Κλεονίκη!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Γεια σου, Λυσιστράτη!
Γιατ' έτσι ταραγμένη και κατσούφα;
Μη σουφρώνεις τα φρύδια σου, παιδί μου,
ωσάν περισπωμένη. Δε σου πάει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μου καίγεται η καρδιά κι είμαι όλη φούρκα
μ' εμάς τις γυναικούλες. Μας νομίζουν
διαβόλου κάλτσες οι άντρες μας κι εμείς...

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Είμαστε και παραείμαστε, όρκο παιρνω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τις παράγγειλα εδώ ν' ανταμωθούμε,
για να πάρουμε μια σπουδαία απόφαση
κι αυτές κοιμούνται ακόμα και δεν έρχονται.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα θά ρθουνε, καλή μου. Δεν είν' εύκολο
στις γυναίκες εμάς να ξεπορτίζουμε.
Η μιά χει να φροντίσει το συμβίο,
η άλλη το δούλο να ξυπνήσει κι άλλη
το μωρό να πλαγιάσει κι άλλη μια
να το ταγίσ' ή να το ξεσκατίσει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Εδώ είχαν σοβαρότερη δουλειά.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

10

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Λέγε λοιπόν, καλή μου, τι μας κάλεσες
τα θηλυκά σε σύναξη. Τι πράμα
νά 'ναι τούτο και πόσο;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τρισμεγάλο!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι ανάλογα χοντρό;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πάρα πολύ!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και πώς δεν τσακιστήκανε να ρίθουνε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα δε μιλάω για τέτοιο πράμα. Άλλιώς,
πατείς με και πατώ σε θα ροβόλαγα.
Άλλο πράμα εννοώ, που εγώ μονάχα
το σοφίστηκα. Νύχτες στο μακρό μου
το δουύλευα και το κοσκίνιζ' άγρυπνη.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και για να ιδούμε τι ψιλοκοσκίνισες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σκέδιο φίνο! Οι γυναίκες μοναχά
μπορούν να σώσουν όλη την Ελλάδα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πώς; Οι γυναίκες; Μπόσικη κουβέντα!

ΑΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Καιρός εμείς να πάρουμε στα χέρια μας
το κουβέρνο, τι αλλιώς δε θ' απομείνει
Μοραΐτης...

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Χαρά μας! Απ' το στόμα σου
και στου θεού τ' αυτή.

ΑΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι οι Ρουμελιώτες
Θα γαθούν απ' το πρόσωπο της γης!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Όχι δα κι όλοι! Βγάλε όξω τα γέλια.

ΑΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Για την Αθήνα δε βαστάει η γλώσσα μου
να πει κακό. Φαντάσου το μονάχη!...
Αν του Μοριά οι γυναίκες μαζευτούνε
και της Ρούμελης σήμερον εδώ
κι ενωθούνε μ' εμάς τις Αθηνιώτισσες,
Θα σώσουμε, όλες ένα, την Ελλάδα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και τι μπορούμε γνωστικό κι αξιόλογο
να κάνουμε οι γυναίκες, πού μαστε όλο

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Π
Α
Τ
Η

καθιστό και πομάδες και χουστάνια
χροκωτά, ρόμπες ξώπλατες, πασούμια! ...

ΑΥΓΙΣΤΡΑΤΗ

Αυτά ακριβώς θα σώσουν την Ελλάδα!
Αυτά ναι τ' άρματά μας: οι πομάδες,
τα χροκωτά, τα ξώπλατα, τα διάφανα...

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Αυτά; Και πώς; Ξηγήσου!

ΑΥΓΙΣΤΡΑΤΗ

Δω και πέρα
άντρας δε θα σηκώνει ενάντια σ' άλλον
το χοντάρι.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα τότε θα φορέσω
διάφανο μπούστο.

ΑΥΓΙΣΤΡΑΤΗ

Μήτε και θα πιάνει
στο χέρι ασπίδα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Τότε θα φορέσω
ξώπλατη ρόμπα!

ΑΥΓΙΣΤΡΑΤΗ

Μήτε και σπαθί!

A
P
I
Σ
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πάω χρυσάν' αγοράσω πασουμάκια.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Λοιπόν δεν έπρεπε όλες νάν' εδώ;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μονάχα; Έπρεπε νάρθουνε πετώντας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα, καημένη μου, βλέπεις, οι Αθηνιώτισσες
καμιά δουλειά δεν κάνουνε στην ώρα της.
Και μήτε απ' τα παράλια ήρθε καμιά
μηδέ απ' τη Σαλαμίνα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα το ξέρω,
πως έχουν ξεκινήσει απ' τα χαράματα
κατά δω, στα καϊκια τους καβάλα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και μάιδε οι Μενιδιάτισσες φανήκαν,
πουλεγα, πως θα φτάσουν απ' τις πρώτες.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Δεν το κουνά η γυναίκα του Θεαγένη,
αν πρώτα δεν αδειάσει την κανάτα.
Να! βλέπω και ζυγώνουν μερικές.

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι άλλες ερχόνται πίσω τους.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πουφ! πουφ!
Ποιες είν' αυτές;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Από τη βρομο-Βάρη.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Θαρρείς κι ανακατώθηκε λαγούμι.

τελος 1

ΣΥΕΡΗ

(2)

Μπας κι αργήσαμε, Λυσιστράτη; Μίλα!
Τι μουλώνεις;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ζητάς και συχαρίκια,
πού ρθατε αργά για τόσο μέγα θέμα!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Τρόμαξα νά έρω μες τα σκοτεινά
τη βρακοζώνα μου. Άιντε λέγε τώρα
και σε μας τις ολίγες, τι συμβαίνει.

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Λιγάκι ας περιμένουμε, ως να 'ρθούνε
κι απ' το Μοριά οι γυναικες κι απ' τη Ρούμελη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

'Εχεις δίκιο!... Μα νά τηνε κοπιάζει
της Σπάρτης το ξεφτέρ', η Λαμπιτώ.

(στη Λαμπιτώ)

Χρυσή μου, καλωσόρισες! Τι θάμπος
ομορφίες είναι τούτες! Όλη αστράφτεις.
Τι γρώμα ροδοκόκκινο, τι σώμα
σφιγγοκρέατο! Και ταύρο βάνεις κάτου.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Και ναι, μα το ζευγάρι των Διοσκούρων!
Γυμνάζομαι πολύ κι άμα πηδάω,
οι φτέρνες μου χτυπάν στον πισινό μου.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

(της πασπατεύει τα βυζιά)

Ρε, τι βυζιά ναι τούτα! Πλούσιο πράμα!

ΛΑΜΠΙΤΩ

Μου τα μαλάζεις, λες θα τ' αγοράστεις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(δείχνει τη Ρουμελιώτισσα)

Και τούτ' η κοπελιά από πούθες είναι;

Λ

ΛΑΜΠΙΤΩ

Ρουμελιώτισσα κι από σόι μεγάλο !

Υ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρουμελιώτισσα ; Τότε το χωράφι της
Θά 'ναι πολύ παχύ.

Σ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Ναι, μα τον Δία
και ξεβοτανισμένο στην εντέλεια.

Ι

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(δείχνει την Κορδιανή)

Σ

Και τούτ' η σουσουράδα ;

Τ

ΛΑΜΠΙΤΩ

Κορδιανό

πλουσιοκόριτσο.

Π

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Φαίγονται τα πλούτια της
κι από τις δυο μεριές, μπροστά και πίσου.

Α

ΛΑΜΠΙΤΩ

Τ

Μου λέτε, ποιος μας κάλεσεν εδώ ;

Η

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Εγώ που σου μιλάω.

17

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

ΛΑΜΠΙΤΩ

Λοιπόν ξηγήσου,
τι μας θέλεις !

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Ναι μα τον Δία, καλή μου,
φανέρωσέ το πια το μυστικό σου !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και φυσικά ! Μα κάτι θέλω πρώτα
να σας ρωτήσω.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Λέγε. Και σ' ακούμε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δεν ποδήσατε, λέγω, των παιδιών σας
τους πατέρες, που λείπουνε στον πόλεμο ;
Ξέρω καλά, πως ολωνώ σας οι άντρες
μακριά απ' το σπιτικό τους παραδέρνουν.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Στη Θράκη πέντε μήνες ο δικός μου
φυλάει τον πουλημένο στρατηγό του.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κι εφτά σωστούς στο Νιόκαστρ' ο δικός μου.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Κι ο δικός μου, σαν τύχει να το σκάσει

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

απ' το λόγο του, όσο να τον σφίξω,
αρπάζει την ασπίδα του και κόβει...

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και στάχτη δεν απόμεινε απ' τους άλλους
(τους αγαπητικούς μας !) από τότες
που μας πρόδωσε η Μίλητο. Άι και νά 'χα
μιαν πέτσινη λεγάμενη οχτώ δάχτυλα
να βολευτώ!... Λοιπόν δεν έχω δίκιο,
που σοφίστηκα τρόπο για να πάψει
το μαύρο μακελειό;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Και μας ρωτάς;
Θά 'θαζα εγώ το σάλι μου αμανάτι
και τα λεφτά μονομερίς θα τά 'πινα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κι εγώ κόβω σα σφήκα το κορμί μου
στα δυο, για να χαρίσω το μισό.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Κι εγώ στην κορυφή του Ταῦγέτου
θ' ανέβω να ξαμώσω την ειρήνη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τότε λοιπόν κι εγώ θα φανερώσω
το μυστικό μου δεν το κρύβω πια:
Αν θέλουμε, ω γυναίκες, ν' αναγκάσουμε
τους άντρες μας να φιλιωθούνε, πρέπει
να κάνουμε αποχήν...

A
P
I
Σ
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Από τι πράμα;

Γρήγορα λέγε!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα το κάνετε όμως;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μετά γαράς! Και τη ζωή μας δίνουμε!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα κάνουμε αποχήν απ' το εργαλείο!

(Οι γυναίκες ταράζονται και κάνουνε να φύγουν.)

Ε; ... τις πλάτες γυρνάτε; ... Και για πού
το βάλατε; Γιατί μου κατσουφιάσατε;
Γιατί με το κεφάλι κάνετε «όχι»; ...
Σας χόπηκε το χρώμα και θουρκώσανε
τα μάτια σας! ... Τι στέκεστε σαν κούτσουρα;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Δεν το δέχομαι! Ας πάει να σουρνει ο πόλεμος!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Ούτε κι εγώ κι ας πάει να σουρνει ο πόλεμος!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και συ, ρε σφήκα, πού λεες τώρα δα,
πως το κορμί σου θά κοθες στα δυο;

Α

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Ο, τι άλλο θες, ό, τι άλλο κι οχι αυτό!
 Άκου με, προτιμώ να περπατήσω
 ξυπόλητη σε κάρβουν' αναμμένα
 παρά να στερηθώ τ' αντρός τη γλύκα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(στη Μυρρίνη)

Και συ τι προτιμάς;

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κ' εγώ τα κάρβουνα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρε τι κωλογενιά μαστε οι γυναίκες!
 Καλά μας συγυρίζουνε στα θέατρα!
 Για τίποτα δεν κάνουμε παρά
 για καθάλα και γέννες. Αν ερθείς
 με το μέρος μου εσύ, καλή Σπαρτιάτισσα,
 υπάρχει ελπίδα τότ' εμείς να σώσουμε
 την κατάσταση! Δώσε μου την ψήφο σου!

ΛΑΜΠΙΤΩ

Το ξέρεις πόσο δύσκολο η γυναίκα
 να πέφτει στο κρεβάτι χωρίς άντρα! ...
 Για να τον έχει, πρέπει νά 'ναι ειρήνη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Γεια σου λεβέντρα, η μόνη άξια γυναίκα!

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι αν κάνουμε απογή απ' αυτό που λες
 (ο Θεός φυλάξοι !) πώς αυτή η θυσία
 θα φέρει την ειρήνη;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δίχως άλλο.

Και να το πώς, μα τους θεούς : Αν όλες
 στο σπίτι μας καλοθαμμένες σειόμαστε,
 καταδιάφανη ρόμπ' αχνοφορώντας,
 το τουρλωτό να φαίνεται αποκοίλι μας,
 καλά αποτριχωμένο, θα κορώναν
 οι άντρες μας, θα χυμούσαν ορεξάτοι
 να μας ανασκελώσουν· τότ' εμείς
 θα τους σπρώχναμε πέρα : « Ή σταματάτε
 τον πόλεμο ή δεν ... έχει ! ». Δίχως άλλο
 ανακωχή θα τρέχανε να κλείσουν !

ΛΑΜΠΙΤΩ

Όμοια τό παθε κάποτε ο Μενέλας.
 Σα χύμηξε να σφάξει την Ελένη
 κι αντίκρισε τ' αφράτα της κυδώνια
 γυμνά, πέταξε πέρα το σπαθί του !

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι αν κάνουν απογή κ' οι άντρες ; Τότε ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τι λέγει ο Φερεκράτης ; Δέρνε αράδα
 το δαρμένο τομάρι.

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Σαχλαμάρες!

Κι αν με το ζόρι μάς τραβούν στην κάμαρα;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα πιανόμαστε τότες απ' την πόρτα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι αν μας έφαράνε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τότε θα δινόμαστε,
όσο χειρότερα μπορούμε. Η τέτοια
δουλειά, με το στανιό, δεν έχει γούστο.
Κι απάνου απ' όλα πρέπει να τους ψήνουμε,
για ν' αποκάνουν. Όταν η γυναίκα
δε μετέχει, τα κόπια τους γλαιένα.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Αφού λοιπόν οι δύο τ' αποφασίσατε,
συφωνάμε κι εμείς.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Οι αντρογυναίκες
της Σπάρτης θα θολέψουν τους δικούς των
να κάνουν δίκια ειρήνη κι απονήρευτη.
Μα πώς θα καταφέρουμε τον άστατο
λαό των Αθηνών;

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μη χολοσκάς!

Σ' εμάς έστισου κι εύμαστε καπάτσες.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Δύσκολο πράμα, ενόσω τα καράβια σας
αλωνίζουν τα πέλλα κι η θεά
φυλάει στον Παρθενώνα το χρυσάφι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Το πρόβλεψα κι αυτό. Σήμερα κιόλας
δ' ανεβούμε να πάρουμε το κάστρο.
Παράγγειλα στις πιο ηλικιωμένες
(ώσπου οι άλλες εμείς να τα ταιριάξουμε):
ν' ανεβούνε, πως τάχατε θα κάνουν
θυσία, και το ταμείο να χερακώσουν.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Όλα καλά τα φκιάνεις και τα λες.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Λοιπόν ας πάρουμε όρκο, αμέσως τώρα,
για να στεριώσουν τα συμφωνημένα.

ΛΑΜΠΙΤΩ

Εμπρός! Λέγε τον όρκο να τον λέμε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σωστά. Μα πού ναι η Σκύθαινα περέτρα;

Λ
Υ
Σ
Ι
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

(μπαίν' η Σκύθαινα)

Ρε πού 'χεις το μυαλό σου, χαζοπούλι;
Βάλε ανάστροφα χάμου την ασπίδα.
Και κάποιος να μου φέρει το σφαχτάρι.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Τι λογής όρκο θα μας βάνεις; Πές το.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τον όρκο πό 'χουν πάρει οι «Επτά επί Θήβας»
πάνου σε μιαν ασπίδα —θλέπε Αισχύλο—
και μπροστά της θα σφάξουμε τ' αρνί.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Για το Θεό! Πάνου σ' ασπίδα σκέφτεσαι
για ειρήνη να ορκιστούμε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μπας, και θέλεις
ολάκερο άσπρον άλογο Αμαζόνας;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Πώς σου κατέβηκ' έτσι τ' άσπρο τ' άλογο;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πώς θέλεις να ορκιστούμε;

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Μα τον Δία,
μια μαύρη κούπα χάμω ν' απιεώσουμε

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

κι αντίς αρνί μια στάμνα με θασιώτικο.
Θα σφάξουμε τη στάμνα και θα αμόσουμε
ποτές να μη νερώσουμε τον χράσο !

ΛΑΜΠΙΤΩ

Μάνα μου Γης, δε βρίσκω λόγια αυτόνε
τον όρκο να παινέσω !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Χάιντε τώρα
κάποια να φέρει κούπα και σταμνί.

(της τα φέρνουν)

ΖΕΝΟΣ 2

ΣΚΗΝΗ

(3)

ΚΛΕΟΝΙΚΗ
(χαιδεύει την κούπα)
Πωπώ μεγάλη πού 'ναι ! Μοναχά
να την κρατάς, γλυκαίνεται η ψυχή σου !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Άς τηνε χάμου ! Πιάσε το σταμνί.

(προσεύχεται)

Ω Δέσποινα Πειθώ και Στάμν' αγάπης,
καλοδεχτείτε τώρα το σφαχτό μας !

(χύνει κρασί στην κούπα)

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κόκκινο πού 'ναι το αίμα! Πώς σπιλύζει!

ΛΑΜΠΤΩ

Τι γλυκιά μοσκοβόλια, μα του Κάστορα!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Αφήστε με, γυναίκες, εγώ πρώτη
να ορκιστώ!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Για να πιεις και πρώτη εσύ!
Όχι, κυρά μου, κλήρο θα τραβήξουμε!

(στις άλλες)

Βάντε όλες το χεράκι σας στην κούπα!

(γίνεται)

Και μια σας ό,τι λέω θα ξαναλέει!
Κι έτσι τον όρκο, που θα πάρουμε όλες
καμιά ποτές να μήν τονε πατήσει.

(συλλαβιστά)

«Σύζυγος μάιδε κι αγαπητικός...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

(ξαναλέει)

«Σύζυγος μάιδε κι αγαπητικός...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«... δε θα δεχτώ να με ζυγώσει...»

(η Κλεονίκη κομπιάζει)

Λέγε

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«δε θα δεχτώ να με ζυγώσει...» Τρέμω! ...
Μου λυθήκαν τα γόνατα της δόλιας!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Και στο σπίτι αζευγάρωτη θα μένω...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Και στο σπίτι αζευγάρωτη θα μένω...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Καλοθαμμένη κι ομορφοντυμένη...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Καλοθαμμένη κι ομορφοντυμένη...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Για να τον κάνω να λυσσάει τον άντρα...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Για να τον κάνω να λυσσάει τον άντρα...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Και ποτές δε θα στέκω θελητά μου! ...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Και ποτές δε θα στέκω θελητά μου! ...»

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

Λ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Αλλ' αν με έάζει κάτου με το ζόρι...»

Υ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Αλλ' αν με έάζει κάτου με το ζόρι...»

Σ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Ανόρεχτη και χρύα, δε θα κουνιέμασι...»

Ι

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Ανόρεχτη και χρύα, δε θα κουνιέμασι...»

Σ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Δε θα έλεπ' η παντόφλα μου ταβάνι...»

Τ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Δε θα έλεπ' η παντόφλα μου ταβάνι...»

Ρ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Και μάιδε τουρλοκάπουλη θα σκύρω...»

Α

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Και μάιδε τουρλοκάπουλη θα σκύρω...»

Τ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Τον όρκο μου βαστάω κι έτσι θα πιω...»

Η

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Τον όρκο μου βαστάω κι έτσι θα πιω...»

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

«Κι αν όχι, το κρασί νερό να γίνει...»

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

«Κι αν όχι, το κρασί νερό να γίνει...»

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(στις άλλες)

Ε! Και σεις τα ορκιζόσαστε όλ' αυτά;

ΟΛΕΣ

Ναι! μα τον Δία!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τότες λοιπόν ας κάνω
την αρχή και να πιω πρώτη απ' την κούπα.

(πίνει)

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Το μερτικό σου, αν θέλεις ν' αγαπιόμαστε!

(Ακούγεται Θόρυβος στην Ακρόπολη.)

ΛΑΜΠΙΤΩ

Τι τάραχος απάνου!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δε σας τό πα;

Πάει την πήραν οι γράδες την Ακρόπολη!

Λ

Γ

Σ

Ι

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Αι, τώρα, Λαμπιτώ, τράβα στη Σπάρτη,
 τις χυράδες εκεί να κατηγήσεις
 κι ασ' εδώ τις συντρόφιστές σου ομήρους.
 Οι άλλες εμείς θ' ανέβουμε στο θράχο
 να σμίξουμε τις γράδες, ν' αμπαρώσουμε
 την πύλη.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Δε σου πέρασε καθόλου
 απ' το νου, πως ενάντια μας μπορούνε
 να τρέξουν οι άντρες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δε τους λογαριάζω!
 Όσες φοβέρες και φωτιές να φέρουν,
 δεν μπορούνε ν' ανοίξουνε τις πύλες,
 εξόν μονάχ', αν τους όρους μας δεχτούνε!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Στην Αφροδίτη ορκίζομαι, ποτές
 να μην μας λεν απόλεμες και τσούλες!

Τετρα 3

Συνήνη

(4)

(Αλλάζει το σκηνικό. Είσοδος της Ακρόπολης.
 Απ' τη δεξιά πάροδο μπαίνει ο χορός των γερόντων
 με ξύλα στον ώμο και μια φουφού στα χέρια.)

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

ΠΑΡΟΔΟΣ
ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Άνοιγε γρηγορότερα τα σκέλια, γερο-Δράκο·
βαριά η κουτσούρα της ελιάς σου τσάκισε τον ώμο!

Α' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

(Στροφή)

Πολλά ναι τ' αναπάντεχα στην πολυχρόνια ζήση!
Ποιος τό λπιζε, Στριγμόδωρε, ν' ακούσει τέτοιο πράμα!

Οι γυναίκες, η πανούκλα,
που την θρέφουμε στο σπίτι,
χέρι βάλαν στης Παρθένας
τ' άγιο ξόανο και μας πήραν
την Ακρόπολη και βάλαν
στα Προπύλαια την αμπάρα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Βιάσου, Φιλώτα, γρήγορα το θράχο ν' ανεβούμε,
να στήσουμε τα κούτσουρά μας ολοτρόγυρά τους,
σ' αυτές, που μας σκαρώσανε σήμερα τέτοια νίλα.
Κι ανάβοντας φωτιά μεγάλη να τις κάψουμε ούλες
χερόβολο και πρώτηνε του Λύκωνα τη σκρόφα.

Β' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

(Αντιστροφή)

Ναι, μα τη Δήμητρα, όσο ζούμε δε θαν τους περάσει,
αφού δεν μπόρεσε ουδ' αυτός ο βασιλιάς Κλεομένης.

Την Ακρόπολη αν μας πήρεν
ο νταής ο Μοραΐτης,

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

τόνε κάναμε ν' αφήσει
τ' άρματα και να το σκάσει
θρόμικος και κουρελιάρης
κι άκουρος πολλά χρονάκια.

ΚΟΡΓΦΑΙΟΣ

Με πόση τον μπλοκάραμε λύσσα τον άντρα εκειόνε
κοιμάμενοι μπροστά στην πύλη απάνου στην ασπίδα!
Και τώρα, λες, ν' αφήσω εγώ να με καταντροπιάσουν
τα θηλυκά, που τα μισούν θεοί μας κι Ευριπίδης;
Μα τότε ας πάει στ' ανάθεμα της Αθήνας η δόξα!

Α' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

(Στροφή)

Χάιντε, γέρο, λίγος δρόμος
μάς απόμεινεν ακόμα.
Πολύ ζόρικη ανηφόρα!
Πώς απάνου θ' ανεβούμε
χωρίς κάποιο αβασταγό;
Με ξεκατινιάσαν τα παλιόξυλα
κι όμως όλο κι ανεβαίνω
τη φωτιά φυσώντας κάθε τόσο,
μην και σβήσει, πριν να φτάσω.

(φυσάει)

Φου! Φου!
Ωχου! Τι καπνούρα!

A

P

I

Σ

T

O

Φ

A

N

H

Σ

Β' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

(Αντιστροφή)

Η καπνούρα τούτη, θε μου,
 πώς πετιέται λυσσασμένη,
 σαν τη σκύλα, και τα μάτια
 μού δαγκώνει. Λες της Λήμνου
 την ξερνάει καρβουναριό.

Μού 'φαγε τις τσίμπλες κι όμως, Λάχη μου,
 όλο τρέχω να έσηθήσω
 την Παλλάδα, τώρα πό 'χει ανάγκη,
 τώρα πιότερο από πάντα.

(φυσάει)

Φου! Φου!

Ωχου! Τι καπνούρα!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Το θέλουν σίγουρα οι θεοί κι η φλόγα μας κρατιέται.
 Άι τώρα ν' απιδώσουμε τα κούτσουρά μας χάμου.
 Απ' τη φούφου προσάναμμα μ' αμπελοκλάδια πάρτε
 κι ανάβοντας φωτιά στην πύλη ομπρός, ριχτείτε απάνου
 σαν καστροπολεμίτικα δοκάρι' ατσαλωμένα.
 Κι αν την αμπάρα δε σηκώσουν με καλό οι κυράτσες,
 με τον καπνό τις πνίγουμε, με τη φωτιά τις καίμε.
 Πετάχτε χάμου το φορτιό! Πωπώ! καπνούρα αλιά μου!
 Ρε ποιος θα μπόρειε στρατηγός ν' ασκώσει τόσα ξύλα!

(ξεφορτώνονται τα ξύλα)

Ξαλάφρωσα! Της ράχης μου σταμάτησαν οι πόνοι!
 Τώρα, φούφου μου, έχεις σειρά, δυνάμωσε τη θράκα

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Α

Τ

Η

και κάνε αυτό μου το δαυλό γερά να λαμπαδιάστε!
Κι ω Νίκη αφέντρα, έστη', αφού τα κανονίσουμε άξια
τα ξεσκισμένα θηλυκά, τρόπαιο να στήσουμε όρθιο.
]

(Ανάβουνε φωτιές με τα δαχτιά τους.
Από τα δεξιά μπαίνει ο χορός των γυναικών.
Κρατάνε στα χέρια τους στάμνες με νερό.)

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Ντουμάνι έλέπω και καπνό. Μου φαίνεται, κυράδες,
πως έχει ανάψει εδώ κοντά πολλή φωτιά. Βιαστείτε!

Α' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

(Στροφή)

Πέτα, πέτα, Νικοδίκη,
πριν καγούνε κυκλωμένες
απ' τις φλόγες η Καλλιόπη
κι η Κριτύλλα. Πώς φυσούνε
γέροι κι άνεμοι με λύσσα!

Β' ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ

Το φοβούμαι μην άργησα! Πήγα
με τη στάμνα στη βρύση αξημέρωτα!
Τι λεφούσι και βρόντο οι κανάτες μας!

Δώθε-κείδε με σκουντούσαν
βουλωμένες σκλάβες κι όσο
να γεμίσω σακατεύτηκα.
Εδιαζόμουν να βοηθήσω
τις καλές πατριώτισσές μου.

(Αντιστροφή)

Είχ' ακούσει πως γερόντοι
χούφταλα, με ξύλα τρέχαν
(τρία καντάρια βάρος!) τάχα
πηγαίνανε λουτρό ν' ανάψουν,
με βλαστήμες και φοβέρες,
τις γυναίκες να κάνουνε στάχτη!
Αθηνά, μπόδισέ τους και σώσε μας,
την Ελλάδα κι εμάς, απ' τον πόλεμο!

Και για τούτ', ω χρυσολόφα
και πολιούχα μας, το κάστρο
πήραμε και τώρα βόηθα μας
σύμμαχός μας, Τριτογένεια,
και μ' εμάς νερό κουβάλα!

τελος 4

(Μπαίν' η Κορυφαία, κυνηγημένη από κάποιον γέρο,
που την αρπάζει από το ρούχο.

ΣΙΧΗΝΗ Πίσω τους όλος ο Χορός των Γερόντων.)

(5)

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Πρόστυχε, κάτου τα ξερά σου! Κοίτα αλήτες! Τέτοια
φερσίματα κανένας τίμιος άντρας δεν τα κάνει!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Όλα τα περιμέναμε, μα κι όχι τέτοιο πράμα.
Ερχόνται τσούρμο θηλυκά τις άλλες να βοηθήσουν!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Μπα! Φοβηθήκατε; Πολλές μάς θρίσκετε; Να ξέρεις,
πως μάιδε καν το χιλιοστό δεν εύμαστε ως τα τώρα!

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Φαιδρία, θαν τις αφήσουμε να έγάζουν πήγη τη γλώσσα.
Άρπα κανέναν κόπανο και σπάσε τους την κόκκα.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Κόφ' το! Κι εμείς αφήνουμε κάτου τις στάμνες κι όποιος
χοτάει, ας κάνει πως στηκώνει τα δρομόγερά του.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Ρε μα τον Δία, δε βρίσκεται κανείς ναν τους αστράψει
στη μούρη την αδιάντροπη δυο-τρία γαστούκια γάσικα;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Εμπρός λοιπόν! Που του έαστά ας έφεσει! Νά με! Στέκω!
Σα σκύλα δαγκανιάρ' απ' τ' αχαμνά θα τον μαγκώσω!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Σκασμός! Τι σου μαδάω μια μια τις άσπρες σου τις τρίχες!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Αν σου έαστάει, γγίξε με μόνο με το δαχτυλάκι!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Μωρ' αν σε λιώσω στις μπουνιές, σαν τι μπορείς να κάνεις;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Μ' αυτά τα δόντια θα σου φάω κι άντερα και τζιγέρια!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Σοφός ποιητής άλλος δεν είναι από τον Ευριπίδη.
Σας λέει την πιο σιχαμερή σπορά της οικουμένης!

A
P
I
Σ
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

(τε μιαν απ' ὄλες)

Ροδόπη, πάρτε του νερού τις στάμνες από γάμου.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Θεομπαίγτρα, τι σοφίστηκες με το νερό να κάνεις;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Και συ με τη φωτιά σου; Θες να κάψεις τον εαυτό σου;

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Να κάψω τις αντάρτισσες, που τρέξατε έογχοι τους.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Λοιπόν κι εγώ με το νερό θα σβήσω τη φωτιά σου.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Συ τη φωτιά μου;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Θα το ιδείς και θα το μολογήσεις.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Έτσι, με το δαυλό μου αυτόν μου ρχεται να σε κάψω!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

(του δείχνει τη στάμνα)

Έγεις σαπούνι, γέρο μου, μαζί σου, να σε λούσω;

Λ

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Συ θα με λούσεις, ρε σαπίλα;

Υ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Ναι! Λουτρό γαμπριάτικο.

Σ

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Για κοίτα θράσος!

Ι

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Μάλιστα! Είμαι λεύτερη γυναίκα!

Σ

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Θα σ' το έουλώσω τώρα δα!

Τ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Μπας κι είσαι χωροφύλακας;

Π

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

(στο δαυλό του)

Βάλε φωτιά στον κότσο της!

Α

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

(στή στάμνα της)

Πνίξε τον, Αγελώε!

Τ

(τον καταβρέχει)

Η

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Ωγου μου, του ζάβαλη!

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Μπας και ζεματίστηκες;

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Περιπαΐζεις κιόλας... Μα τι κάνεις;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

(εξακολουθεί να τον καταβρέχει)

Σε ποτίζω να βλαστήσεις!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Είμαι ξεροκούτσουρο! ... Σταμάτα!
Τρέμω σύγκορμος.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

ΤΕΛΟΣ 5

Αφού στα χέρια τη φωτιά βαστάς, άιντε ζεστάσου!

ΣΙΚΗΝΗ

⑥

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

(Μπαίνει αποσταλμένος του δήμου
και μαζί του μερικοί τοξότες Σκύθες.)

Αναψε βλέπω το γυναικείο γλέντι.
Τούμπανα και κραξίες: «Χαίρε Σαβάζιε!»
Όργια τ' Άδωνη πάνω στην ταράτσα,
που ακουγόντανε κάποτε ως την Πνύκα
τότες, που ο γλωσσοκόπανος Δημόστρατος
(που κακοχρονονάγει!) μας ξεγέλασε
να στείλουμε στη Σικελία το στόλο
κι η γυναίκα του πάνω στη σκεπή
εχόρευε και στρίγκλιζεν: «Αλιά σου,
αγαπημένε μου Άδωνη! Κι ο άντρας της

Λ
Υ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

μάς ζόριζε να μάσουμε στρατό
κι απ' τη Ζάκυνθο. Και την ίδιαν ώρα
μεθυσμέν' η γυναίκα του ξεφώνιζε:
«Κλάψτε τον όμορφο Άδωνη!» Κι εκείός
φαρμακοψύχης, θεοκαταραμένος
λύσταε στο βήμα!... Να τί ναι οι γυναίκες!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Και τι θά λεες γι' αυτά που τώρα εκάναν;
Πρώτα μας σκυλοβρίσαν και κατόπι
μας περεχύσαν με νερό και τώρα
σταλοβολάμε, λες και κατουρθήκαμε.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Ναι, μα το θαλασσόθεο Ποσειδώνα,
καλά τα λέτε, μα ποιος φταίει; Εμείς!
Εμείς τις κακομάθαμε να θέλουν
λούστα και καλοπέραση. Και νά τες
δε μαζεύονται τώρα. Ένας μας πάει
στο χρυσικό και λέγει του: «Θυμάσαι
τον κολλιέ, που μας έφκιασες; Εχτές
που χόρευε η γυναίκα μου, της άγγικε
το βαλάνι απ' την τρύπα. Τώρα φεύγω
για την Κούλουρη, αν ευκαιρήσεις, πέρνα
απ' το σπίτι να της το ξαναβάλεις!»
Άλλος πάει στον τσαγκάρ' (είναι παιδί,
μα δεν έχει παιδιάστικο εργαλείο!)
και του λέει: «Το λουρί του σανταλιού
της κυράς μου τής κόβει το μικρό
το δαχτυλάκι, που ναι τρυφερούλι.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

Έλα το γιόμα για ναν της τ' ανοίξεις,
να φαρδύνει. Και να ! πού καταντήσαμε :
Όταν εγώ, σαν πρόθουλος, κανόνισα
ν' αγοράσουμε ξύλα για κουπιά,
πάει ο παράς. Μας τον βουτήξαν όλον
τα θηλυκά κι αμπάρωσαν την πύλη.
Αλλά καιρό για χάσιμο δεν έχουμε.

(σ' έναν τοξότη)

Φέρ' εδώ τους λοστούς, για να ξεπλύνουμε
την προσβολή που πάθαμε... Τι στέκεις
σαν κουτορνίθι ; Πού κοιτάζεις ; Ψάχνεις
για κανένα, δω γύρα, καπηλειό ;
Χώστε κάτου απ' την πύλη τους λοστούς,
να την ξηλώστε. Σας θοηθάω κι εγώ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(βγαίνει από το κάστρο)

Μη χάνετε τον κόπο ! Νά με ! Βγήκα
μοναχή μου, λοστοί δε σας χρειάζονται.

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Εσύ 'σαι, λέρα ; Πιάστηνε, τοξότη,
και δέσε της πιστάγκωνα τα χέρια.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Αν κάνει, πως μ' αγγίζει, μα την Άρτεμη,
Θα τον στουμπώσω, ας είναι κι εξουσία !

(ο τοξότης τραβιέται)

Λ

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Ρε, σκιάχτηκες ; Δυο τότες, απ' τη μέση
βουτάτε την και δέστε την στα γρήγορα.

Υ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

(*εγκίνει κι αυτή από το κάστρο*)

Σ

Μα την Πάνδροσον, αν απλώσεις χέρι,
Θα σε τσαλαπατήσω να χεστείς !

(*ο τοξότης τραβιέται*)

Ι

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Σ

Άκου την ! Να χεστείς ! Βρε που 'ναι ο άλλος ;
Αυτήν πιάστε πρώτην. Έχει γλώσσα !

Τ

ΜΥΡΡΙΝΗ

(*εγκίνει κι αυτή*)

Αν μόνο τ' ακροδάχτυλο κουνήσεις,
θεντούζες θα ζητάς, μα τη Σελήνη.

Ρ

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Α

Άλλη τούτη ! Πού χάθηκε ο τοξότης !
Πιάστε την !... Θαν τις μάθω εγώ να έγκινουν.

Τ

ΑΓΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα την Άρτεμη, αν κάνεις ένα βήμα,
σου μαδάω τρίχα τρίχα τα μαλλιά.

Η

(*ο τοξότης τραβιέται*)

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Δυστυχιά μου! Πάει τό σκασε ο τοξότης!
 Μα δε θα μας τουμπάρουν οι γυναίκες!
 Εμπρός! Οι Σκύθες όλοι συνταγμένοι
 πέστε απάνω τους!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μάνε, πως κι εμείς
 έχουμε λόγους τέσσερις στο κάστρο,
 γυναίκες του πολέμου αρματωμένες.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

(στους Σκύθες)

Μπαγλαφώστε τα γέρια τους πισώπλατά.

(οι Σκύθες ετοιμάζονται για επίθεση)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Χυθείτε από το κάστρο, αρματολόγες,
 φασουλοραδικαβγοπαζαρίτισσες,
 σκορδομαριδοταβερνοψωμούδες,
 αρπάχτε τους, βαράτε τους, τσακίστε τους!
 Ουδέ ντροπή ουδέ λύπηση για τέτοιους!

(Οι γυναίκες χυμούνε. Οι τοξότες το βάζουνε στα πόδια.)

Φτάνει! Γυρίστε πίσω. Κι όχι πλιάτσικο!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Οϊμένα! Οι ταχτικοί μου με βεζίλεψαν!

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα τι θαρρούσες; Και για ποιες μάς πήρες;
 Για σκλάβες ή για κρεβατογυναίκες,
 που δεν έχουνε μέσα τους χολή;

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Με το καντάρι, μάλιστ' αν περάσατε
 κι από της γειτονιάς το καπηλειό.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Ω Πρόδουλε, τι μού στησες κουβεντολόι με τούτα
 τ' αγρίμια; Και το ξέχασες, πως λίγο πριν μας λουσανε
 ντυμένους και πατόκορφα και δίγως σαπουνάδα;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Καλέ μου, μη στον άλλονε, στηκώνεις χέρι αλόγιστα,
 γιατί ν' επόμενο κι αυτός τα μάτια να σου πρήξει.
 Γω θέλω φρόνιμα να ζω, τί μαι καλό κορίτσι,
 μα έφεδα, μην απλώσεις χέρι στη σφηκοφωλιά μου.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

(Στροφή)

Και πώς θα τα δαμάσουμε τ' αγρίμια, τούτα, ω Δία;
 Μας σκάσαν! Άιντε, Πρόδουλε, θόηθα να έρούμε τρόπο
 να ξεμπλέξουμε. Τι θέλουν
 και μας πήρανε το κάστρο
 του γενάρχη Κραναού,
 τ' άβατο κι ολόπετρο,
 με τον ιερό Ναό;

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

(στον Πρόεδουλο)

Τώρα πιάσε κι ανάκρινε, αλλά βάση μη δίνεις !
Τέτοιο πράμα ντροπή να το πάρουμε μπόσικα.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

(στη Λυσιστράτη, Κλεονίκη, Μυρρίνη)

Τούτο πρώτα να μάθω ρωτάω, τι μας πήρατε
την Ακρόπολη κι άιντε της βάλατε αμπάρες.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα το χρήμ' αφού πήραμε, τέρμα κι ο πόλεμος !

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μα για χρήμα, θαρρείς, πολεμάν οι πατρίδες ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ναι, γι' αυτό ! Και για κάθε κακό φταιει το χρήμα !
Για να κλέβουν οι Πείσαντροι κι όσοι τ' αξιώματα
κυνηγούν, για να μπλέκουν τον κόσμον ασύδοτοι.
Άιντε τώρα να κάνουν τα ίδια. Στο χρήμα
δε θα βάλουνε πια τα βρομιάρικα χέρια τους.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Και λοιπόν τι θα κάνεις ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρωτάς ; Το κυβέρνο
του ταμείου από τώρα θα τόχουμ' εμείς !

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Του ταμείου το κυβέρνιο;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Το δρίσκεις παράξενο;
 Τω σπιτιώνε τα χρήματα ποιος τα χειρίζεται
 για δικό σας καλό;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μα δεν είναι το ίδιο.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Απαράλλαγτο.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Ξέχασες; Έχουμε πόλεμο!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δε μας χρειάζεται!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μα!... πώς αλλιώς θα σωθούμε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα σας σώσουμ' εμείς!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Ε! Πώς τό πες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Εμείς!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μα τρελήγ' σαι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι αν θες κι αν δε θες, θα σε σώσουμε!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Ρε! παλάθρες που ακούω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σε πειράζουγε;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Θε μου!

Πού το βρήκατε αυτό το δικαίωμα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Καλέ μου,
θα σε σώσω!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Και πώς αν αρνιούμαι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα τότε
θα το θέλουμ' εμείς περισσότερο!

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

48

Λ

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Πώς

η πετριά σου κατέβη για ειρήνη και πόλεμο;

Γ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα σ' το πω!

Σ

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Κάνε γρήγορα μη σου τις θρέξω!

Ι

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Βάλε αυτί — και τα χέρια σου μάζευε, θλάμη.

Σ

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

Δεν μπορώ! Δεν κρατιέμαι, άμ' ακούω κάτι τέτοια!

Τ

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Αλλά τότε θα κλάψεις του λόγου σου πιότερο.

Ρ

ΠΡΟΒΟΥΓΛΟΣ

(Στην Κλεονίκη)

Α

Τον εαυτό σου, παλιόγρια, φοβέριζε!

Τ

(Στη Λυσιστράτη)

Τ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Η

Λοιπόν, άκου! Τον πρώτο και φό του πολέμου
πομονεύαμε για όλα σας, μόνο από φρόνηση,
μα και δε μας αφήνατε στόμα ν' ανοίξουμε.

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

Την αξιά σας την ξέραμε δα! Και κλεισμένες
μες στο σπίτι μαθαίναμε λάθια σας πλήθος.
Η καρδιά μας πονούσε, μα εμείς με χαμόγελο
σας ρωτούσαμε: «Σήμερα ο δήμος συζήτησε
για ειρήνη»; «Σκασμός!», απαντούσατε σεις.
Και σωπαίναμε!

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι όμως εγώ δε θα σώπαινα!

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Θα τις έτρωγες χύμα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Για τούτο δε μίλαγα!

Κι αν μαθαίναμε πάλι χειρότερα λάθια σας,
και ρωτούσα: «Πώς τόσο ξεπέσατε, αντρούλημου;»
μ' αγριοκοίταζε κι έσκουζε: «Κοίτα τη ρόκα σου,
γιατ' αλλιώς θα σου σπάσω την κόκα σου. Ο πόλεμος
των αντρώνε μονάχα δουλειά!»

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Καλά σου λεγε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τι «καλά», σιγαμένε; Να κάνετ' ελόγου σας
κουταμάρες σωρό και να μη μας ρωτάτε;
Κι όταν τέλος στους δρόμους αρχίσαν οι γκρίνιες:
— «Σερνικός δεν απόμεινε πια στην πατρίδα!»
Κι άλλος έλεε: «Κανείς μα τον Δία! Πού θα πάμε;»

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Τότε εμείς οι γυναίκες απόφαση πήραμε
την Ελλάδα ενωμένες να σώσουμε. Βιάζει
 ο καιρός. Αν λοιπόν τώρα εμείς ορμηνεύουμε
 τα σωστά, να μουλώνετε, ως πρώτα κι εμείς,
 και ν' ακούτε. Έτσι μόνο μπορεί να σωθείτε.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Να σωθούμε από σας; Πράμ' αβάσταγο.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σκάσε!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μωρ' εσύ με διατάζεις να σκάσω, κατάρατη,
 που φοράς στο κεφάλι τσεμπέρι; Να πέθαινα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Αν ετούτο σε πειράζει,
 πάρε το και κουκουλώσου
 και τη γλώσσα να δαγκάνεις.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Να κι αυτό μου το πανέρι!
 Φόρα και ποδιά και γνέθε
 και μασούλας πασατέμπο.
 Και δουλειά δική μου ο πόλεμος!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Παρατάτε τις στάμνες, κυράδες, να δώσουμε
 στις συντρόφισσες πάνου στο κάστρο θοήθεια!

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΧΟΡΟΣ

(Αντιστροφή)

Κι εγώ ποτέ μου δε θα πάψω να χορεύω κι ούτε
τα γόνατα θα μου λυγίσει κουραστή μεγάλη.

Και μαζί τους θα παλεύω
για την αρετή, γιατί' έχουν
χαραχτήρα και μυαλό,
της πατρίδας έρωτα
και κουράγιο αληθινά.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Χάιντε, γράδες, παλίκαροι, τσουκνιδομάνες
μανιασμένες ορμάτε, ο καιρός είναι πρίμος.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Αλλ' αν άξαφνα ο Έρως κι η μάνα του η Κύπρη
στα μπατζάκια, στον κόρφο μού ανάψουν φωτιά
και μπροστά μου τεντώσουν αντρίκια ξυλάγγουρα,
σταματούν οι πόλεμοι - σωτήρες εμείς !

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Αλλά πώς ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Στο παζάρι κανένας τρελός
δε θα θγαίνει οπλισμένος.

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κανείς, μα την Κύπρη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ
Ως τα τώρα, όπου λάχανα κι όπου τσουκάλια,
οπλισμένοι γυρνάνε, λες κι είναι Κορύθαντες.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Παλικάρια και φαίνονται.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πόσο γελοίο
στο σκουτάρι σου νά γίεις Γοργόνα και συ
αγινούς να ψωνίζεις !

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Κι εγώ μιαν ημέρα
ένα φύλαρχον είδα καβάλα, μακρυόμαλλον,
να γεμίζει τη χάλκινη κάστα μπιζέλια.
Κι άλλος πάλι, Θρακιώτης, εσειούσε αγριεμένα
το κοντάρι και φοβέριζε την πατζαρίτισσα
και τα σύκα της κλέβοντας, τά γάφτε ο βλάμης.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Με ποια δύναμη εσείς θα ξεμπλέξετε τόσο
ταραγμένα τα πράματα σ' όλην τη χώρα ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ευκολότατα.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μπα ! Κάνε τό μου λιανά !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Όπως όταν το νήμα μπλεγχεί στο κουβάρι,
μια το πιάνω από δώ, μια το πιάνω από κει,
ώσπου νά ’θρω την άκρα, παρόμοια τον πόλεμο
Θα του δρούμε την άκρ’, άμα σμίξουν πρεσβείες
κι από δώ κι από κει.

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Αλλά τρίγες δεν είναι
μάιδε ρόκα κι αδράχτι, κουφόμυαλη, ο πόλεμος.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Να! κουκούτσι δεν έχετε, αλλιώς δάσκαλοι σας
στα δημόσια τα πράματα θά ’ταν οι τρίγες μάς.

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Αλλά πώς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Όπως κάνουμ’ εμείς τα μαλλιά.
Πρώτα πρώτα την μπάλα τους μέσα στον κάδο
την ξεπλένω. Κι ελόγου σας όμοια τη λέρα
Θα ξεπλένετε της πολιτείας. Και κατόπι
στη σανίδα, ξαπλώνοντας τους παλιανθρώπους
κοπανάτε τους, όσο μπορείτε. Κατόπι
κολλιτσίδες κι αγκάθια αφαιρείτε. Και κείνους
που συσταίνουνε κλίκες να σώσουν το έθνος
με ξυστρί να τους έγάζετε τρίχα την τρίχα.
Και μετά το λανάρισμα, να τους σωριάζετε
ολουνουός μονοιασμένους στην καλαθούνα.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Κι όσοι φίλοι μας ξένοι και μέτοικοι κι όσοι
του δημόσιου χρεώστες κι αυτούς καλαθιάζετε!
Μήν ξεχνάτε τις σκόρπιες στα ξέν' αποικίες μας.
Σαν κουβάρια κι αυτές, το 'να δω, τ' άλλο κει,
της κλωστής τους την άκρ' αφού πιάσετ', εδώ
να τις κάνετε μια τρισμεγάλη τουλούπα
κι απ' αυτήν μια ζεστή πατατούκα να φάνετε
για το δόλιο λαό.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Τρομερό, την πατρίδα
να τη λένε μαλλί για κοπάνισμα οι φούστες,
που ποτέ τους δεν είδανε πόλεμο.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μάθε,
πως διπλά και τριπλά του πολέμου τα βάρη
τα σηκώνουμ' εμείς, που γεννάμε τ' αγόρια
που στρατιώτες εσύ μάς τα παίρνεις, παγκάκιστε!

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Πάψε, μη μου θυμίζεις δυσάρεστα πράματα!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι όταν πρέπει κι εμείς να χαρούμε τα νιάτα μας,
ολομόναχες πέφτουμε —λείπει το ταίρι μας.
Κι άσ' εμάς! Τα κορίτσια λυπάμαι, γεράζουν
αζευγάρωτα.

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Μήπως κι εμείς δε γεράζουμε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα δεν είναι το ίδιο! Όταν ο άντρας γυρίζει,
κι ασπρομάλλης αν είναι, μπορεί νά θρει νύφη
και μικρούλα. Ο καιρός της γυναικας ολίγος
κι αν τον γάστει, κανείς δεν την παίρνει' και κάθεται
μες στο σπίτι και ρέθει μ' ονείρατα μόνο.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ

Σαν τό λέγ' η περδικούλα του...

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ζεις ακόμα, ρε ψιφίμι;
Τίναξε τα πέταλα!
Στρέμματα πολλά για τάφους!
Το κιθούρι αγόρασε
και σου φκιάνω εγώ τα κόλλυβα.
Να! και νεκρολούλουδα.

(του πετάει στα μούτρα χώματα)

ΚΛΕΟΝΙΚΗ

Να! κι αυτά από μένανε.

(το ίδιο)

ΜΥΡΡΙΝΗ

Να! στεφάνι ελόγου μου!

(του πετάει κορδέλες)

Λ
Υ
Σ

Ι
Σ

Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΑΓΙΣΤΡΑΤΗ

Τι κοκάλωσες, ψοφύμι;
Άι, σε περιμένει ο Χάρος
στη φελούκα του. Πολύ
τονέ καθυστέρησες.

ΤΕΚΝΟΣ 6

ΣΥΗΝΗ

(7)

(Οι γυναίκες φεύγουν.
Ο Πρόδοουλος τινάζει τις βρομιές από πάνω του.)

ΠΡΟΒΟΓΛΟΣ

Βρε τι κακό παθά ο καημένος, θε μου!
Στους άλλους συναδέρφους μου θα πάω,
όπως είμαι, τα χάλια μου να ιδούνε!

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Σωστό δεν είναι λεύτεροι τα χέρια να σταυρώνουν.
Εμπρός! σαν άντρες την ντροπήν ετούτη να ξεπλύνουμε.

ΧΟΡΟΣ

(Στροφή)

Μου βρομάει πολύ τούτ' η κατάντια μας!
Πιότερα δεινά θα φέρει
και χειρότερα. Ξανά
τυραννίδα οσμίζομαι του Ιππία.
Και φοβάμαι, μήπως Μορχίτες
συναχτήκανε κρυφά
στου Κλεισθένη και μας ξεμαυλίσανε
τις θεοκατάρατες γυναίκες

να μας πάρουν άξαφνα το γρήγα.

Αγ ! κι εμένα τον μιστούλη μου τσεπώσανε
που μ' αυτόνε ζούσα ο φουλαράς.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Είναι φοβερό, γυναικες να ορμηγεύουνε τους άντρες,
να μιλάνε για σκουτάρια και να θέλουν αποπάνου
να με βάλουν να μονοιάσω με τους παλιομοραΐτες,
που δεν έχουν μπέσα κι είναι λύκοι με σαγόνια κάργα.
Και γιατί ; Να μας καθίσουν τυραννίδα στο λαιμό.
Αλλ' εμένα δε με πιάνει τέτοιο πάθημα, γιατί
τό γω το σπαθί κρυμμένο μέσα σε μυρτιάς κλωνάρι
και στην αγορά από τώρα θα γυρίζω αρματωμένος,
και θ' ακολουθώ τ' αχνάρια, του μεγάλου Αριστογείτονα.
Κι έτσι, με γροθιά υψωμένη, θα τους σπάσω τη μασέλα !

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(στον Κορυφαίο)

Μωρ' θα σε κάνω από το ξύλο να μη σε γνωρίζει
κι η μάνα σου !

(στις άλλες γυναικες)

Σεις τώρ' αφήστε γάμου τους μαντύες σας.

ΧΟΡΟΣ

(Αντιστροφή)

Ε ! νοικοκυρέοι, ας συζητήσουμε
χρήσμα για την πατρίδα.
Της γρωστάμε τόσα εμείς !

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

Λ
Υ
Σ

Ι
Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Πλούσια μας ανάστησε, με χάδια.
 Της Παλλάδας κέντησα τον πέπλο
 όντας έκλειστα τα εφτά,
 και στα δέκα ζύμωσα την πίτα της.
 Το χορό κατόπι της αρκουόδας
 στα Βραυρώνεια χόρεψα, ντυμένη
 χροκωτά. Και κοπελούδα κανηφόρισσα
 με τσαπέλα σύκα στο λαϊμό.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Το λοιπόν δεν έχω χρέος εγώ την πόλη να ορμηγεύω;
 Κι αν γυναικα μ' έχει πλάσ' η φύση, φταιξμο δεν είναι.
 Φτάνει να προτείνω γνώμες πιο συφερτικές απ' όλους.
 Στις θυσίες για την πατρίδα θάζω εγώ το μερτικό μου.
 Εγώ δίνω τους στρατιώτες κι οι γερόντοι μόνο σάλια.
 Κι αφού φάγατε το χρήμα, που οι παππούδες μας αφήσαν
 απ' των Μηδικών τα χρόνια, δεν πλερώνετε πεντάρα
 για τον πόλεμο. Και τώρα πάτε να μας διαλύσετε όλους!
 Κι έχεις μούτρα να γκρινιάζεις... Μια κουβέντ' αν πεις ακόμα,
 με το χοντροπάπουτσό μου θα σου σπάσω τη μουσούδα.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

(Στροφή)

Είδατε τι θράσος έχουν!
 Και, Θαρρώ, θα πάει το πράμα
 όλο και γειρότερα.
 Όλοι μπροσ ή αντισταθούμεν όσ' είν' άντρες με σκούλια!
 Και πετάχτε τα σκουτιά σας να λευτερωθούν τα μπράτσα.
 Όχι παστωμένοι! Ο άντρας πρέπει να μυρίζει αντρίλα.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

Μπρος, ξυπόλητοι, όπως τότε,
που μας μπλόκαρεν ο Ιππίας
στο θουνό παλικαρούδια.
Ξανανιώστε, κάνετε φτερά,
τα γεράματα τινάχτε απ' την ψυχή!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Την παραμικρή λαβή να μην τους δώσουμε, γιατί
πάει χαθήκαμε. Όσα ο νους δε βάζει, τα τολμάνε οι στρίγκλες.
Και καράβια θ' αρματώσουν, να μας κάνουν ναυμαχία
και να μας τρακάρουν, όπως η λυσσάρη Αρτεμισία.
Κι αν θελήσουνε να φκιάσουν ιππικό, πάει το δικό μας!
Αφταστες είν' οι γυναίκες στο καβάλημα. Ποτέ τους,
άμα τρέχουνε με φόρα, δε σκοντάφτουν, Αμαζόνες!
Έτσι ο Μίκων ο ζωγράφος τις παράστησε: καβάλα
να σκοτώνουνε τους άντρες. Απ' το σέρφο αρπάγνοντάς τες
διαν τους σφίξω το κεφάλι μες στο ξυλομάγγανο.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Αντιστροφή)

Μα τις δυο θεές, σου λέγω
λίγο ακόμ' αν με ξανάψεις,
λύνω το ζουνάρι μου
και σε κάμνω να φωνάζεις: «βόηθα κόσμε», όταν βαράω.
Ας γδυθεί κάθε γυναίκα τώρα. Πρέπει να μυρίζει
γυναικίλα, όντας λυσσάει και δαγκώνεται μονάχη!

Λέξη αν πεις (μ' έπνιξε η φουρκα)
σου 'σπασα τ' αθγά σου, μαύρε,
όπως κάποτες του μύθου

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

το σκαθάρι στην ψηλή φωλιά
κατατσάκισε τ' αέγα του χρυσαγητού.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Όσολο για σας δε δίνουμε, όσο ζουν η Λαμπιτώ
κι η Θηβαϊα αριστοκράτα, του Ισμηνού η ομορφοπαιδά.
Δε θα σας περάσει, ακόμα κι αν εφτά ψηφίστε νόμους.
Σας μισούνε οι αγαθοί πολίτες κι οι γειτόνοι. Εχτές
έδινα για την Εκάτη μια γιορτή των κοριτσιών μου
κάλεσα μια φίλενάδ' από τη γειτονιά, κοπέλα
καθώς πρέπει, αγαπημένη σαν της Κωπαΐδας χέλι,
μα οι γονοί της αρνηθήκαν για τους άδηλους νόμους πό χετε.
Κι όλο τέτοιους θα ψηφίζετε, όσο εγώ να σας αρπάξω
από τα κανά και σθάρν' απ' τον γκρεμό να σας τινάξω!

ΤΕΛΩΣ 7

(Βγαίν' η Λυσιστράτη από την Ακρόπολη ταραγμένη.)

ΣΚΗΝΗ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

(8)

Βασιλιστά μας σ' έργατα και γνώμη,
πώς τόσο μουτρωμένη εκείθες ήγήκες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ανάξια θηλυκά, καρδιές που δειλιασταν,
με κάνουνε να τρέχω απάνου-κάτου.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Τι λες; Τι λες;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Αλήθεια κι απ' αλήθεια!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Λέγε σε μας τι τρέχει, είμαστε φίλες.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κακό και να το πω και να το κρύψω.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Ό, τι κακό και νά 'ναι μην το κρύθεις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μ' ένα λόγο: μας έπιασεν αντρόλυσσα.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Αλιμονό μας, Δία!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τι να σου κάνει ο Δίας; 'Οπως σ' τα λέγω!
Εγώ δεν ημπορώ να τις κρατήσω
μακριά απ' τους άντρες. Μου το σκάει μια μια.
Έπιασα κάποιαν, που άνοιγε την τρύπα
εκεί πού 'ναι το σπήλαιο του Πανός.
Άλληνε, που προσπάθας να γλιστρήσει
με σκοινί πέρασε άλλη στον οχτρό·
κι άλλη σκεδίαζε πάνου σε σπουργίτι,
της Αφροδίτης τα πουλί, καβάλα
να φύγει για το σπίτι του Ορχιλόχου,
του γυναικά — κι απ' τα μαλλιά την τράβηξα.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Όλες θρίσκουνε πρόφαση να πάνε
ξανά στο σπίτι. Νά την κάποια κι έρχεται.
Πού πας, μωρή;

Α' ΓΥΝΑΙΚΑ

Στο σπίτι. Έχω αφημένα
μαλλιά ακριβά της Μίλητος. Ο σκόρος
θα μου τα φένει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ποιος σκόρος; Γύρνα πίσου!

Α' ΓΥΝΑΙΚΑ

Μα θα γυρίσω γρήγορα. Μονάχα
να τ' απλώσω για λίγο στη σανίδα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Παράτα, λέω, τ' απλώματα! Ούτε θήμα!

Α' ΓΥΝΑΙΚΑ

Έτσι θα χαραμίσω το μαλλί μου;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Είν' ανάγκη.

(θγαίνει δεύτερη Γυναίκα)

Β' ΓΥΝΑΙΚΑ

Βάι! Βάι η καψερή.
Πάει θα το χάσω το μαλλί μου! Τ' άφησα
στο σπίτι μου αλανάριστο!

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Να κι άλλη,
που τάχατες φοβάται το μαλλί της.
Γύρνα πίσου!

Β' ΓΥΝΑΙΚΑ

Μα θα γυρίσω αμέσως,
μα τη Σελήνη, αφού το δείρω κάπως.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τίποτα δε θα δείρεις. Άμα κάνεις
την αρχή, θα γυρέψουν όλες το ίδιο.

(Εγκαίνει μια τρίτη Γυναίκα, με κοιλιά φουσκωμένη)

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Ωχου μου! Θεά Γεννήτρα, θοήθησέ με
να το κάνω μακριά από το Ναό,
να μήν τονε μολύνω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μωρή ψεύτρα,
τι σκούζεις;

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Η ώρα μου ήρθε να γεννήσω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα γιας δεν ήσουν έγκυα.

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Σήμερα είμαι.

Αχ ! δώσε μου την άδεια, Λυσιστράτη,
σπίτι να πάω, η μαμμή να με κοιτάξει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρε τι μαμμή και ξεμαμμή !

(της πιάνει την κοιλιά)

Δω κάτου
σκληρό το πράμα !

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Σερνικό παιδί !

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρε, μα την Αφροδίτη, χάλκωμα είναι,
κούφιο από μέσα !

(της ανοίγει το μαντύα)

Ρε την κατεργάρα !

Της Αθηνάς το κράνος έχει βάλει
για να κάνει την έγκυα.

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Κι είμαι, λέω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι εφτούνο τι γυρεύει ;

(δείχνει το κράνος)

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Αν με πιάσουν
στο δρόμο οι πόνοι, μέσα του θα κάτσω
να γεννήσω τ' αβγό, σαν περιστέρα!

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ποιανού τα λες; Η απάτη φανερή ναι.

(της βγάζει το κράνος)

Μείνε εδώ, τ' αμφιδρόμια να γορέψουμε
γύρω απ' το κράνος.

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

'Οχι.. Δεν μπορώ
να κλείσω μάτι απάνου στην Ακρόπολη,
αφότου είδα τον φίδαρο-στοιχείο!

Δ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Κ' εμένα οι κουκουβάγιες δε μ' αφήνουν
να κοψηθώ, όλη νύχτα: κουκουμάζου!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

(θυμωμένη)

Δαψινισμένες, πάψτε τα καμώματα!
Τους άντρες σας ποδείτε! Μα θαρρείτε
κι αυτοί δε μας ποδούνε; Μαύρες νύχτες
περνάγε! Βάλτε φρένο, κακομοίρες,
και κάντε λίγο ακόμα υπομονή.

Γιατί ο γρηγορός το λέει: αν δε μαλώνουμε,
δικιά μας θά ναι η νίκη. Να! ο γρηγορός.

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Για λέγε τον ν' ακούσουμε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σιωπή!

(διαβάζει)

«Όντας οι χελιδόνες μαζευτούνε
μαζί σε μια μεριά, για να ξεφύγουν
τον τσαλαπετεινό, τελεία και παύλα
στα δεινά τους, αν δεν καθαληθούνε!».
Τότες ο αψηλοβρόντης Δίας θα φέρει
τον από πάνου κάτου.

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Πάνου εμάς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Κι αν καθγαδίζουν και φτερούγι' απλώσουν
και φύγουνε μακριά από το ναό,
Θά 'ναι τα πιο καταραμένα πλάσματα.

Γ' ΓΥΝΑΙΚΑ

Μα τον Δία καταφάνερος ο λόγος.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Λοιπόν, αγαπημένες, τον αγώνα
τον συνεχίζουμε. Αιντε! Ας ξαναμπούμε
στο κάστρο μέσα, θά 'τανε ντροπή
να παραβούμε το θεϊκό χρησμό.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

(μπαίνουν όλες στην Ακρόπολη)

ΣΙΗΚΗ

(9)

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

(Στροφή)

Θα σας πω ένα παραμύθι,
οπού τ' ἀκουσα παιδί.
Ήταν ένα παλικάρι, Μελανίων,
κι από σιγαμάρα της γυναικας
πήρε στην ερημιά να ζήσει.
Σε βουνά και σε λαγκάδια
με τα δίχτυα κι ένα σκύλο
κυνηγούσε τους λαγούς.
Και δεν ξαναγύρισε στον κόσμο.
Τόσο σας σιγάθηκε όλες,
όσο εμείς οι μυαλωμένοι!

ΕΝΑΣ ΓΕΡΟΣ

(σε μια γριά)

Μού ρχεται να σε φιλήσω!

ΓΡΙΑ

Αν γυρεύεις τον μπελά σου.

ΓΕΡΟΣ

(σηκώνει το πόδι)

Κι ένα κλότσο να σου δώσω.

ΓΡΙΑ

Ρε τι μαύρη φούντα βλέπω!

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΓΕΡΟΣ

Πιο πολλά χειρονίδης,
ο μαυρόκωλος. Οι οχτοί,
όντας είδαν τόσες τρίχες,
φοβηθήκανε. Όμοιος ήταν
κι ο Φορμίων ο καπετάνιος.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Αντιστροφή)

Τώρα ακούστε και δικό μου
παραμύθι μυθικό.
Ήταν ένας Τίμωνας, παλιομαγκούφης,
άσπιτος, λερός κι αγκαθογένης
ιδιο απόβγαλμα Ερινύων.
Το λοιπόν αυτός ο Τίμων
καταράστηκε τους άντρες
τους κακούς και πονηρούς.
Και δεν ξαναγύρισε στον κόσμο.
Τόσο σας πολυμιστούσε,
όσο αγάπαε τις γυναίκες!

ΜΙΑ ΓΡΙΑ

(σ' ένα γέρο)

Θες τα μούτρα να σου σπάσω;

ΓΕΡΟΣ

Μπα! Τα χέρια τα φοβούμαι.

ΓΡΙΑ

Τότες κλότσω να σου δώσω.

ΓΕΡΟΣ

Θα φανεί σου η μαύρη φούντα.

ΓΡΙΑ

Όχι δα ! Και μην ελπίζεις.
Όσο νά μαι γερασμένη
κι είν' ετούτο μου φλοκάτο !
Το αποτρίχωσα στο λύχνο.

(Εγαίν' η Λυσιστράτη)

ΤΕΛΟΣ 9

ΣΚΗΝΗ

10

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ε ! ε ! Τρεχάτ' εδώ, καλοκυράδες !

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Τι συμβαίνει ; Γιατί φωνάζεις έτσι ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Αντρας ! Αντρα αγναντεύω λυσσασμένον
για γυναίκα ! Αχ ! αφέντρα εσύ της Κύπρου,
της Πάφου, του Τσιφίγου, βόηθα, βόηθα
να μη χάσει το δρόμο !

ΓΥΝΑΙΚΑ

Δεν τον βλέπω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Να ! πέρα, στο iερό της Χλόης !

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

70

A
Y
S
I
S
T
P
A
T
H

ΓΥΝΑΙΚΑ

Τον είδα!

Μα ποιος νά' ναι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τον γνώρισε καμιά σας;

ΜΥΡΡΙΝΗ

Εγώ, καλή μου. Ο Κινησίας ο άντρας μου!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δουλειά σου τώρα να τον ξεροψήσεις,
 να τον γυρνάς στη σούβλα· μια να στέκεις,
 μια να τραβιέσται κι όλα να τα δίνεις
 εξόν εκείνο, πό' χουμε ορκιστεί!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Μη σε νοιάζει και θα τον κανονίσω!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα μείνω εγώ να σε παρασταθώ.
 Σε σιγανή φωτιά να τόνε ψήσεις.
 Οι άλλες δρόμο!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Αλιά μου!... Τι τεζάρισμα είναι τούτο!
 Τέτανος! Λες στη ρόδα τανυσμένον
 με γυροφέρνουν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ε! Ποιος είναι τούτος,
που πέρασε απ' τους φύλακες ανάμεσα;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Εγώ!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Άντρας;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Ολάκερος!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Τσακίσου

γρήγορ' από δω πέρα!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Μα κι ελόγου σου
ποια είσαι, που μ' αποδιώχνεις;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ο σκοπός!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Για το θεό, κυρά μου, κάλεσέ μου
μια στιγμούλα από μέσα τη Μυρρίνη!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Καλά, θα την καλέσω! Και ποιος είσαι;

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

72

A
Y
Σ
I
Σ
Τ
P
A
Τ
H

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Άντρας της. Κινησίας, του Πέου ο γιος!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ρε γεια σου, φιλαράκο! Τ' όνομά σου,
το ξέρουν όλοι εδώ. Την πάσα μέρα
στο στόμα τόχει και το πιπιλίζει
η κυρά σου. Ό, τι πιάσει: αβγό, κυδώνι,
λέει: «που' σαι, Κινησία μου, να το φας!».

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δόξα ο θεός!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ναι, μα την Αφροδίτη!
Κι όταν γίνεται λόγος γι' άντρες, λέει:
μπροστά στον Κινησία όλ' είναι μάπες.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Αι! κάλεσέ την.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Έτσι; Δίχως λάδωμα;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Ό, τι θέλ' η ψυχούλα σου. Να τούτο
έχω για τώρα. Πάρ' το, χάρισμά σου.

(κάνει τη σχετική χειρονομία)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Βάστα να την καλέσω.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Κάνε γρήγορα!

Άραχλη ζήση που περνώ, από τότες
που κείνη μού ξεπόρτισε. Όταν μπαίνω
στο σπίτι, σφίγγεται η καρδούλα μου. Όλα
μαύρα κι έρμα. Κι ό,τι να φάω, φαρμάκι!
Γιατί θέλω από κείνο και μου λείπει.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(κατεβαίνοντας)

Τον αγαπώ, τον αγαπώ, μα εκείνος
δε μ' αγαπά. Δεν έρχομαι λοιπόν!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Γλυκό μου Μυρρινάκι, τί ναι τούτα
τα καμώματα! Χάι, κατέβα κάτου!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Να κατέβω; Για λόγου σου; Ποτές!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Μυρρίνη, σε καλώ κι αρνιέσαι νά ρτεις;

ΜΥΡΡΙΝΗ

Δε με χρειάζεσαι. Να γιατί δεν έρχομαι.

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δε σε γρειάζομαι ; Κοίτα, θα χρεπάρω !

ΜΥΡΡΙΝΗ

Φεύγω !

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Μη. Για χατίρι του παιδιού μας
χατέβα.

(στο παιδάκι του, που το βγάζει από τα παρασκήνια)

Γιόκα, κράξε τη μανούλα σου.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Μανούλα μου, μανούλα μου !

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Τι κάνεις ;
Δεν πονάς το παιδί σου ; Έχει έξι μέρες
να δυζάξει και να λουστεί !

ΜΥΡΡΙΝΗ

Μα εγώ
το πονάω, ο μπαμπάς δεν το φροντίζει.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Για το παιδί σου, αγάπη μου, χατέβα !

ΜΥΡΡΙΝΗ

Να τί 'ναι οι μάνες ! Πρέπει να κατέβω.
Τ' έχω να φοβηθώ ;

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Τώρα μου φαίνεται
πιο νια κι ορεγτική και τρυφερούλα !
Κι όσο μου κάνει ζόρια και τσαλίμια,
τόσο μου ανάhei πιότερη λαχτάρα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(στο παιδί)

Έλα, χρυσό μου, τέκνο μου γλυκό,
στη μαμά σου να σε σφιγκταγκαλιάσει.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Γιατί 'σαι έτσι κακιά ; Σε ξεμυαλίσαν
οι άλλες σκρόφες... Και μένανε με σκας
και συ στενοχωριέσαι..

(κάνει να την αγκαλιάσει)

ΜΥΡΡΙΝΗ

Μη μ' αγγίζεις.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Και το νοικοκυριό μας που διαλύθηκε ;

ΜΥΡΡΙΝΗ

Δε με νοιάζει..

Λ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Και δε σε νοιάζει οι κότες
να σου τραβολογάνε τ' αργαλειού σου
τα φάδι;

Γ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Σ

Δε με νοιάζει, ξαναλέγω.

Ι

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Τις γιορτάδες της Αφροδίτης είναι
καιρός που τις αμέλησες. Ξανάλα.

Σ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Ποτές, με τους εχτρούς αν δε μονοιάσετε
και σταματήσετε τη σφαγή.

Τ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Π

Θα γίνει!

Ο Λαός θ' αποφασίσει!

Α

ΜΥΡΡΙΝΗ

Κι εγώ τότες
θ' αποφασίσω νά ρθω. Για την ώρα
είμαι δεμένη μ' όρκο να μη στρέξω.

Τ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Η

Μα δεν είμαι κι εγώ δεμένος. Έλα
μαζί μου να πλαγιάσεις λίγην ώρα.

A

ΜΥΡΡΙΝΗ
Ογι. Και μολογώ, πως σ' αγαπάω.

P

ΚΙΝΗΣΙΑΣ
Μ' αγαπάς, Μυρρινάκι μου; Άιντε, πέσε.

I

ΜΥΡΡΙΝΗ
Αδιάντροπε, μπροστά στο μωρουδέλι;

S

ΚΙΝΗΣΙΑΣ
(στο Μανή, τον υπηρέτη)
Πάρ' το, Μανή, και πήγαινέ το σπίτι.
(ο Μανής υπακούει)

T

Ορίστε! Το παιδί το ξαποστείλαμε.
Πέσε τώρα.

O

ΜΥΡΡΙΝΗ
Και πού να πέσω, μαύρε;

F

ΚΙΝΗΣΙΑΣ
Πού; ρωτάς! Να, στο σπήλιο του Πανός.

A

ΜΥΡΡΙΝΗ
Κι ύστερα πώς θα εξαγνιστώ, για νά μπω
ξανά στο κάστρο;

N

ΚΙΝΗΣΙΑΣ
Πλύσου στην Κλεψύδρα.

H

S

Λ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Καὶ να πατήσω, δύστυχε, τον όρκο μου;

Γ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Απάνω μου να πέσ' η οργή του θεού!

Σ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Στάσου λοιπόν να πάω να φέρω στρώμα.

Ι

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δε θέλω στρωματσάδα. Καταγίς.

Σ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Όχι, μα τον Απόλλωνα, δε σ' έχω
για το χώμα κι ας είσαι τόσο κάλπης.

Τ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Π

Φανερό, με λατρεύ' η γυναικούλα μου.

Α

ΜΥΡΡΙΝΗ

(φέρνει ένα ράντσο)

Τ

Ξαπλώσου τώρα, ως να γδυθώ κι εγώ.

(κάνει πως γδύνεται)

Η

Ωχου, λάθος. Δεν έφερα μια ψάθα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Τι ψάθα και ξεψάθα. Δε γρειάζεται.

A
P
I
Σ

T
O
Φ
Α

N
H
Σ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Μα την Άρτεμη, απάνου στα σκοινιά;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Στάσου λίγο να σε φιλήσω.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(του δίνει το στόμα)

Να σου!

(ξαναφεύγει)

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Πωπωπώ! Ξαναφεύγεις; Γύρνα γρήγορα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(ξαναγυρίζει με μια ψάθα)

Νά την η ψάθα. Πέσε, ως να γδυθώ.
Συφορά μας. Το μαξιλάρι ξέχασα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δεν το θέλω.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Το θέλω εγώ.

(ξαναφεύγει)

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

(κοιτάζεται)

Μα τέτοιων

όρεξη μάιδε ο Ήρακλής την έχει!

ΜΥΡΡΙΝΗ

(φέρνει ένα μαξιλάρι)

Σήκω. Αναπήδα. Τώρα τάχουμε όλα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Όλα, χρυσούλι μου. Έλα τώρα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Στάσου

να λύσω των βυζιών μου τη φασκιά.

Και μην ξεχνάς, πως μου δώσες το λόγο σου
τον πόλεμο να πάψετε.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Να πέσει

η αστραπή να με κάψει.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Πάλι ξέχασα

να φέρω μια κουβέρτα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Δεν τη θέλω.

Θέλω μονάχα κόλλημα κι αμέσως.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

ΜΥΡΡΙΝΗ

Θα τό χεις. Σ' ένα-δυο λεφτά γυρίζω.

(φεύγει)

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Αχ. Με πρήξανε αυτά τα σήκω κι έλα σου.

ΜΥΡΡΙΝΗ

(ξαναγυρίζει)

Για σήκω.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

(δείχνει)

Δεν κοιτάς; Παρασηκώθηκα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Θες να σου έλω λίγη μυρωδιά;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Μα τον Απόλλωνα, όχι!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Θα σου έλω,
Θέλεις δε θέλεις, μα την Αφροδίτη!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Αχ! Κάνε, Δία, να της γυνεί το μύρο.

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΜΥΡΡΙΝΗ

(ξανάγυριζει μ' ἐνα βαζάκι)

Να! Πάρε ν' αλειφτείς!

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Πωπώ! Τι θρόμα!

Αυτό δεν κάνει για έρωτα, μονάχα
για τριψίματ' αρρώστων.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Ωχου! Πάλι
την έπαθα. Το μύρο είναι ροδίτικο.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Καλό 'ναι. Φτάνει πια! Μην ξαναφύγεις!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Χωρατεύεις;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Καταραμένος νά 'ναι
που πρωτόθρε τα μύρα!

ΜΥΡΡΙΝΗ

Πιάσε τούτο
το βαζάκι.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Άλλο κρατώ στα χέρια μου.
Πλάγιασε πια! Δε γρειάζεται άλλο τίποτα.

ΜΥΡΡΙΝΗ

Τώρ' αμέσως! Να θυγάλω τα παπούτσια μου.
Μα θα ψηφίσεις, φίλε, την ανακωχή.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Θα την προτείνω στη Βουλή.

(*H Μυρρίνη έφυγε.*)

Μ' αλάλιασε
τούτ' η γυναικα και με ξεχαρβάλωσε.
Μού έβαλε τη φωτιά και γίνηκε άφαντη.

(σε τόνο τραγικού θρήνου)

Τι να κάνω; Σε ποιαν
να ξεσπάσω; Με γέλασεν
η δικιά μου. Και πώς
να χορτάσω το θρέφος!

(δείχνει)

Αχ! Ρουφιάνε, Αλεπόσκυλε,
θρες του μιαν παραμάνα!

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Πώς έβαστάς, κακομοίρη,
την απάτη, που σου' καναν.
Σε λυπάμαι ο καημένος.
Ποια νεφρά, ποια ψυχούλα,
ποια σακούλια, ποια μέση
και ποιος κώλος δ' αντέχανε!
Σε φουντώσαν και τώρα
τον αγέρα καβάλα.

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

Λ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Ω θεοί μου, τι κάψα!

Γ

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Ε! ρε πώς σε κατάντησε
τούτ' η βρόμα κι η στρίγκλα!

Σ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ

Όχι βρόμα, όχι στρίγκλα!
Γλυκυτάτη, αγαπούλα!

Ι

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Γλυκυτάτη; Αγαπούλα;
Μωρέ βρόμα και στρίγκλα!

Σ

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

Τ

Να τήν σήκωνε ο Δίας
αψηλά, νέφος άχερα,
να την έφερνε βόλτες
να την έπαιζε σβούρα
με βοριά και σιφούνι
και κατόπι αφημένη
στο παλούκι να πέσει
να βρεθεί καρφωμένη.

Ρ

Α

ΤΕΛΟΣ 10

Τ

Συντή

(11)

ΚΗΡΥΚΑΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ

Πού 'ναι των Αθηναίων η Γερουσία
και πού οι πρυτάνεις; Μήνυμα έχω φέρει.

Η

ΒενιζέλοςΖητάω 7

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Μωρό τί σαι ελόγιου σου; Άνθρωπος ή Πρίαπος;

A

ΚΗΡΥΚΑΣ

Είμαι κήρυκας, μα τους Διοσκούρους,
γι' ανακωχή σταλμένος απ' τη Σπάρτη.

P

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Κήρυκας; Και κρατάς στην αμασκάλη
το κοντάρι σου;

I

ΚΗΡΥΚΑΣ

Μα τον Δία, δεν είναι..

T

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Τι γυρνάς τη μουσούδα; Τί ναι τούτο
που φουσκώνει από κάτου απ' τη γλαμύδα;
Ή μήπως απ' το δρόμο σου πρηστήκαν
οι ελιές σου;

O

ΚΗΡΥΚΑΣ

Μωρέ τούτος είναι μάπας!

A

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Κατάλαβα, κατέργαρε, είσαι τέζα.

N

ΚΗΡΥΚΑΣ

Καθόλου μα τον Δία.

H

S

Πρεβούζος

Λ

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Καὶ τί ναι τούτο;

Γ

ΚΗΡΥΚΑΣ

Σπαρτιάτικη σκυτάλη.

Σ

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Τότες είναι

καὶ τούτο εδώ σκυτάλη!

Ι

(δειχνεῖ)

Μάθε, φίλε,

πως εἴμαι ατσίδα. Την αλήθεια λέγε.

Σ

Πώς είναι στην πατρίδα σου τα πράματα;

Τ

ΚΗΡΥΚΑΣ

Ολόρδα τα δικά και των συμμάχων!

Ολοι τους κάργα. Θέλουν κρύο κατάθρεγμα.

Ρ

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Πώς σας ἐπιασε τούτη επιδημία;

Σας την ἔστειλε ο Πάνας;

Α

ΚΗΡΥΚΑΣ

Οχι ο Πάνας!

'Εκανε την αρχήν η Λαμπιτώ
κι ύστερα όλες μαζί πήρανε φόρα
καὶ διώξανε τους ἀντρες απ' τα σκέλια τους.

Τ

87

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Και πώς θαστάτε;

ΚΗΡΥΚΑΣ

Βάσανο μεγάλο!

Σκυφτοί γυρνάμε στα σοκάκια, σάμπως
να θαστάμε φανάρι κι οι γυναίκες
δεν αφήνουνε μήτε να τις γγιξουμε,
αν δεν κάνουμε ειρήνη μεταξύ μας.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Τώρα καταλαβαίνω: συνωμόσαν
όλα τα θηλυκά μας κάθε τόπου.
Τρέχα γρήγορα κάτου να τους πεις
να μας στείλουν πρεσβεία με πληρεξούσιο
κι εγώ θα βάλω τη Βουλή να ορίσει
άλλη πρεσβεία —άμα τους δείξω ετούτο!

(δείχνει)

ΚΗΡΥΚΑΣ

Κουβέντα μυαλωμένη. Πάω πετώντας.

(Βγαίνουν ο Κήρυκας απ' τα αριστερά
κι ο Πρύτανης από τα δεξιά.)

ΧΟΡΟΣ
ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Δεν υπάρχει στον κόσμο θεριό τόσο αμάχητο,
ξεπερνάει τη φωτιά και τον τίγρη γυναίκα!

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

Λ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Σαν το ξέρεις, γιατί πολεμάς τα φουστάνια,
μια και φίλο πιστό σου να μ' έχεις μπορείς;

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Δε θα πάψω ποτές να μισώ τις γυναίκες.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Εσύ κάνε το κέφι σου, εγώ δεν μπορώ
να σε βλέπω γυμνόνε, του κόσμου ρεζίλι.
Στάσου νά ρθω, ξανά το σκουτί να σου βάλω.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Να! μια φρόνιμη πράξη σε φώτισε ο Δίας.
Μα πρωτύτερα μ' είχες ανάψει και γδύθηκα.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

(αφού του φόρεσε την εξωμίδα)

Τώρα ναι! Σοβαρός ξαναγίνηκες άντρας.
Κι αν δε μ' έσκαες, θα σου έγαζα εφτούνο το ζούδι,
που σου μπήκε στο μάτι και πάει να σ' το φάγει!

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Μωρ' αυτό ήτανε μέσα; Πάρ' εδώ την τσιμπίδα
να το έγάλεις και δος μου το μπόι του να ιδώ.
Τόσην ώρα το μάτι μου τρώει και δακρύζω!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Θα σου κάνω τη γάρη κι ας είσαι γουρσούζης.

(του δγάζει ένα κουνούπι)

Τι μεγάλος κουνούπαρος, θε μου: Για κοίτα!
Ο βουρκός σου τον έστειλε του Μαραθώνα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Με ξαλάφρωσες! Ήρες το μάτι μου τό σκαβε,
για ν' ανοίξει πηγάδι. Πληριμύρα τα δάκρυά μου.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Τα σκουπίζω κι αυτά σου, κακέ, κι από πάνω
σε φιλώ.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Μη! Δε θέλω!

ΚΟΡΥΦΑΙΑ

Κι αν θες κι αν δε θες.

(τον φίλει)

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Φυσικό, διαολοθήλυκο, νά ται γαλίφα!
Τι σωστά που τα λέγ' η παλιά παροιμία:
«Με πανούκλα δε ζεις, μα και δίχως πανούκλα». Α
Κάνω μπέσα μαζί σου κι ειρήνη, από τώρα
δε θα βλάψω γυναίκα και δε θα με βλάψει. Ν
Η
Σ

A

P

I

S

T

O

F

A

N

H

S

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
(Μαζί)

(Στροφή 1η)

Δεν το βάλαμε στο νου μας
άσκημο να πούμε λόγο
για κανένανε πολίτη.

Μοναχά καλό θα πούμε και θα κάνουμε ολωνώ σας.
Φτάνουν τα παρόντ', ας φύγουν τα μελλούμενα κακά.
Κάθε σερνικός και κάθε θηλυκός να το δηλώσει,
αν ανάγκη έχει από χρήμα
κατοστάρικα, δυο, τρία,
έχει μέσα το ταμείο
κι έχουμε όλοι μας σακούλες.
Κι όταν θα μονοιάσει ο κόσμος,
όποιος τώρα δανειστεί,
όβολο δε θα ξοφλήσει
κι όλα καλοφαγωμένα.

(Στροφή 2η)

Έχουμε μουσαφιέρους
να φιλέψουμε στο σπίτι,
της Καρύστου κερατάδες.

Έχω φάνα, του γαλάτου γουρουνόπουλο σφαγμένο,
να χορτάστε τρυφερούλι, τραγανό ψητό της σουβλας.
Όλους σήμερα στο σπίτι σάς καλώ να μπουζουριάστε.

Μα νωρίς, αφού λουστείτε,
σεις και τα παιδιά σας μπάτε
μέσα, η τάβλα ετοιμασμένη.
Και κανέναν μη ρωτάτε,

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

μα τραβάτε κατευθείαν
στο φαγί και στο πιοτό,
σα στο σπίτι σας, και σθέλτα,
γρήγορα θα κλείσ' η πόρτα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Αλλά νά την η πρεσβεία της Σπάρτης με τα γένια πήγη
πάνε ζόρικα, λες κι έχουν σκαντζούρους μες στα σκέλια.
Γεια σας, πρώτα, λεβέντες του Μοριά.
Και κατόπι τα χάλια σας ξηγγήστε μας.

ΛΑΚΩΝ

ΣΚΗΝΗ 9

Τα λόγια περιττά 'ναι, έχετε μάτια
και μπορείτε τα χάλια μας να ιδείτε.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Πωπώ! Τεζαρισμέν' η συφορά σας!
Κι όλο πιότερο ανάβει και φουντώνει.

ΛΑΚΩΝ

Δε λέγεται! Τώρ' από κάθε μέρος
οι δικοί σας να ρέουνε να φίλιώσουμε.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Νά τους, ερχόνται οι ντόπιοι. Σηκωμένο
το ρούχο πάνου απ' την κοιλιά, σαν νά 'ναι
παλαιστάδες — αθλητικά η αρρώστια!

Λ

ΠΡΙΤΑΝΙΣ

Ρε, πού ναι η Λυσιστράτη; Εμάς τους άντρες
μουντζώστε μας στα γάλια που βρισκόμαστε.

(ανοίγει το μαντύα του)

Υ

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Σ

Την ίδια αρρώστια πάσκουμε κι οι δύο μας!
Σας πιάνουνε σπασμοί τα ξημερώματα;

Ι

ΠΡΙΤΑΝΙΣ

(Πρεβολή)

Σ

Ναι, μα τον Δία, και ξεχαρβαλωθήκαμε·
κι αν δεν κάνουμε ειρήνη, θα χτυπήσουμε
την πόρτα του γυναικωτού Κλειστένη.
Το νου σας! Τους μαντύες ξαναφορέστε,
μπας και σας δει κανέις Ερμοκοπίδης
και κόψει τα κεφάλια.

Τ

ΠΡΙΤΑΝΙΣ

Ρ

Δίκιον έχεις!

Α

ΛΑΚΩΝ

Πολύ σωστά. Φορέστε τους μαντύες.

Τ

ΠΡΙΤΑΝΙΣ

Η

Λεβέντες του Μοριά, φεζιλευτήκαμε!

Η

ΛΑΚΩΝ

(σ' ένα συμπατριώτη του)

Έχεις δίκιο καημένε, τόσοι ανθρώποι
μάς είδανε φριγτά τσελικωμένους.

93

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Χάι! τώρα, ξηγηθείτε, Μοραΐτες,
για ποιο λόγο κοπιάσατε στην πόλη μας.

ΛΑΚΩΝ

Για να κάνουμε ειρήνη. Είμαστε πρέσβεις.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Δόξα ο Θεός! Αυτό κι εμείς ποδούμε.
Καλέστε το λοιπόν τη Λυσιστράτη.
Μονάχ' αυτή μπορεί να τα βολέψει..

ΛΑΚΩΝ

Κι αν όχι Λυσιστράτη, έναν Λυσίστρατο!

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Δεν είναι ανάγκη εμείς να την καλέσουμε.
Μας άκουσε και θυγήκε μοναχή της.

ΤΕΛΟΣ 11

Συντηνή (12)

ΚΟΡΓΦΑΙΟΣ

Γεια, χαρά σου, αντρογύναικο, δείξου μας τώρα
φοιβερή και γλυκούλα, καλή και κακιά,
σοθαρή και γαλίφα και σ' όλα μπασμένη!
Των Ελλήνων οι πρώτοι από Σε μαγεμένοι,
παραδώσαν την τύχη τους στ' άξια σου γέρια.

Συντηνή (12)

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Εύκολο πράμ', αφού έαστάτε ως τώρα
και δεν πέσατε, μ' όλην την καΐλα σας,

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
✓
Η

ένας πάνου στον άλλονε. Κοιτάχτε!
Έλα δω, Διαλλαγή!

(Το μηχάνημα κατεβάζει μια μισόγυμνη χοπέλα.)

Φέρε μου πρώτα
τους Μοραΐτες. Μ' απαλό χεράκι
κι όχι με τ' άγριο να τους πιάσεις, όπως
μας πιάνουν οι απελέκητοί μας άντρες.
μα σαν γυναίκες, τρυφερά, καλόσολα.
Κι αν αρνιούνται το χέρι, άρπα τ' αβγά τους.

(η Διαλλαγή φέρνει τους Μοραΐτες)

Τράβα τώρα τους Αθηναίους να φέρεις.
Κι αν αρνηθούνε, πιάσ' τους από κείνο.

(φέρνει τους Αθηναίους)

Σταθείτ' εδώ στο πλάι μου, Μοραΐτες,
και σεις απ' τ' άλλο μέρος μου, Αθηναίοι.
Κι ακούστε τι θα πω. Γυναίκ' αν είμαι,
έχω μυαλό δω μέσα και ποτέ μου
έξω δεν πέφτω. Τάχω ξεσκολίσει
τα λόγια των παλιών και του πατέρα μου.
Και τώρα μαζικά και με το δίκιο μου
θα σας τα ψάλω. Μια γενιά μαστε όλοι
κι απ' το ίδιο αγιασματάρι όλοι ραντίζουμε
τους βωμούς των θεών στην Ολυμπία,
στις Θερμοπύλες, στους Δελφούς και σ' άλλα
μέρη πολλά (τι να τα λέω; Δεν έχω,
καιφό). Κι ενώ στρατός εχθρών βαρβάρων
μάς ζώνει, Έλληνες άντρες, πολιτείες
ελληνικές χαλάτε και τ' αδέρφια σας...
Του λόγου μου το πρώτο μέρος τέλειωσε.

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

(τρώγοντας με τα μάτια του τη Διαλλαγή)

Κ' εμέν' αυτή με χάλασε και μ' άναψε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Και τώρα εσάς θα πιάσω, Μοραΐτες.
Ξεχνάτε, που μας ἥρθ' έναν καιρό
ο Περικλείδας απ' τη Σπάρτ' ικέτης
των Αθηναίων κι απ' τους θωμούς μας πιάστηκε
χιτρινιάρης, με κόκκινη χλαμύδα,
και ζήταγε στρατό. Η Μεσσήνη τότες
σάς έσφιγγε κι ο θεός σειούσε τη χώρα σας.
Τότε ο Κίμων με τέσσερις χιλιάδες
κατέβη και σας γλίτωσε. Και τώρα
αντίς για ευχαριστώ, την ευεργέτισσα
τη χώρα μας αχάριστα χαλάτε.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Μεγάλο τ' ἀδικό τους, Λυσιστράτη.

ΛΑΚΩΝ

Ἀδικο ναι!

(δείχνοντας τη Διαλλαγή)

Μα πισινά γενναία!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μα θαρρείτε και σας τους Αθηναίους
θα σας χαρίσω κάστανα; Ξεχνάτε

Λ
Υ
Σ
Ι
Σ
Τ
Ρ
Α
Τ
Η

που την προσειά φορούσατε του σκλάβου
κι τρίχαν αρματωμέν' οι Μοραΐτες
κι αφανίσανε πλήθος Θεσσαλούς
και τραμπούκους του Ιππία; Τη μέρα εκείνη
σύμμαχοί σας μονάχα οι Μοραΐτες,
σας λευτερώσαν, την προσειά σάς έγάλανε
και ξανά σάς φορέσαν τη χλαμύδα.

ΛΑΚΩΝ

(δείχνει τη Λυσιστράτη)

Τέτοια σπουδαία γυναίκα δε ματάειδα!

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

(δείχνοντας τη Διαλλαγή)

Ούτ' εγώ τέτοια αφράτα μπροστινά!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πώς ύστερ' από τέτοια περασμένα
φιλικά, πολεμιόσαστε με λύσσα
και δεν ξαναφιλιώνετε; Γιατί;

ΛΑΚΩΝ

Εμείς θέλουμε, φτάνει να μας δώσετε
εκείό το στρογγυλό.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ποιο στρογγυλό;

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

S

ΛΑΚΩΝ

(δείχνοντας τον πισινό της Διαλλαγής)

Την Πύλο! Τόσα χρόνια την ποθούμε.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Α, μα τον Ποσειδώνα, αυτό δε γίνεται.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Δος την να ξεμπερδεύουμε.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Κι εμείς
έτσι τ' αδίκου να ξεροσταλιάζουμε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Μ' άλλα μέρη να κάνουμε αλλαγή.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Πρώτα πρώτα ζητάω τον Αχινό,

(δείχνει της Αλλαγής την κοιλιά)
τον Μαλιακό τον κόρφο, πού ναι πίσω του,
και κατόπι τα σκέλια των Μεγάρων.

ΛΑΚΩΝ

Όχι όλα τούτα, μα τους Διοσκούρους!

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Θα τσακωθείτε τώρα για τα σκέλια!

Δ

Γ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Τώρα μού ργεται τσίτσιδος να οργώσω.

ΛΑΚΩΝ

Κι εγώ να κουβαλήσω την κοπριά.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Πρώτα να φιλιωθείτε και κατόπι
Θα γίνουν όλα. Μια και συμφωνείτε,
καλέστε σε συμβούλιο τους συμμάχους.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Ρε ποιους συμμάχους, έτσι κάργα πού μαστε;
Μήπως κι αυτοί δε θέλουν το ίδιο πράμα,
αγάπες και κολλήματα;

ΛΑΚΩΝ

Μα σ' ένα
καζάνι θράζουμε όλοι!

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Μα περσότερο
οι φίλοι μας Καρυστινοί.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Σωστά.

Τώρα λοιπόν τρεχάτε ν' αγνιστείτε
να σας φιλοξενήσουμε στο κάστρο
μ' ότα καλά θρεθούνε στο πανέρι μας
κι εκεί να δώσουμε όρχο και να πάρουμε.

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

Κι έπειτα τη γυναίκα του καθένας
να πάρει και να πηγαίνει στο καλό.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Τρέχουμε ! Μπροσ !

ΛΑΚΩΝ

Απόκοντα κι εμείς.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Οδήγα μας μονάχα, όσο πιο γρήγορα.

(μπαίνουν στην Ακρόπολη)

ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΗΝΗΣ
12

**ΣΥΝΗΝΗ
13**
FINALE

ΗΜΙΧΟΡΙΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Στροφή)

Ολοκέντητα στρωσίδια,
διάφανα πουκαμισάκια
και χρυσαφικά, ό,τι έχω,
σ' ολουνούς θα τα μοιράσω να τα πάτε στα παιδιά σας,
στο κορίτσι του, όποιος έχει, για όταν θα κανηφορήσει.
Σας καλώ στο σπίτι ομάδι να μου αδειάστε τις κασέλες.

Ό,τι λαχταρά καθένας
όλα φόρα ! Και κρυμμένο
τίποτα. Κι όπου σφραγίδες,
εύκολα τις σπα που θέλει
και στηώνει ό,τι γουστάρει.
Αν δε βλέπει όμως καλά,
σαν κι εμένα, τότε ο δόλιος
τίποτα δε θά θρει μέτα.

~~ΣΥΝΗΝΗ 14~~
10

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

(Αντιστροφή)

Που φαγώσιμα στερείται
 κι έχει στόματα να θρέψει,
 σκλάβους και μικρά παιδάκια,
 λεύτερα μπορεί να πάρει φίνο αλεύρι· κι αν καρβέλια
 προτιμά, έχω φρέσκα μέσα στο ντουλάπι μου κι ας πάρει.
 Χάιντε όποιος φτωχός ας τρέξει να γεμίσει τα σακιά του
 τα σακιά και τα δισάκια
 με καρβέλια, όσα κι αν θέλει.
 Κι ο Μανής θα τους βοηθήσει
 να φουσκώσουν τα τσουβάλια.
 Σας ειδοποιώ μονάχα
 μη ζυγώνετε πολύ
 στην οξώπορτα, δαγκάνει
 το μαντρόσκυλό μου μέσα.

(χτυπώντας την πόρτα της Ακρόπολης)

Μωρ' άνοιγε την πόρτ', αργείς πολύ!

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

(στις άλλες γυναικες)

Κι ελόγου σας τι κάθεστε; Σας τρώει
 και φωτιά θα σας βάλω στα φουστάνια
 μ' εφτούνο το δαδί. Νά' χετε χάρη!
 Δε θα το κάνω. Η τψωρία βαριά!
 Αν όμως είναι ανάγκη, θα σας κάψω.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Κι εμείς από χοντά θα σε βοηθήσουμε.

A
P
I
S

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Κουνηθείτε ή δ' ανάψω τα τσουλούφια σας.

(Φέρνει κοντά το δαδί. Οι γυναίκες φεύγουν.)

(στο χορό των γερόντων)

Άιντε! δρόμο! Να καλοφάνε πρέπει,
για να φύγουν χορτάτ', οι Μοραΐτες.

(Οι γέροι φεύγουν.)

(Εγχίνει ένας Αθηναίος)

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Δε μετάειδα τόσο τρανό τσιμπούσι.
Τους Μοραΐτες νά 'βλεπεις, τι κέφι!
Μα κι εμείς παλικάρια στο ποτήρι!

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Σωστά! Καμιά δουλειά στα νηστικάτα
δεν προκόβει. Γι' αυτό σας ορμηγεύω
πάντα οι πρεσβείες μας νά 'ναι μεθυσμένες.
Τα θαλασσώνουν, όταν είναι ακράσωτες.
Ο, τι οι άλλοι μάς λένε, δεν τ' ακούμε
κι ό, τι δε λένε, αυτό καταλαβαίνουμε
κι όταν γυρίζουμε, άλλ' αντ' άλλων λέμε.
Μα τώρ' όλα πηγαίνανε καλά.
Αν ήθελε κανένας Μοραΐτης
του τόπου του να τραγουδήσει κάτι,
ενώ ήτανε των Αθηναίων σειρά,
«ορίστε, παλικάρι!» του φωνάζαμε.

(Ξαναγυρίζουν οι γέροι που είχανε φύγει.)

F
A
N
H
Σ

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

Νά τους! Ξαναγυρίσαν οι διωγμένοι.
Γκρεμιστείτε απ' εδώ, καρπαζολόγοι!

(Οι γέροι ξαναφεύγουν.)

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Ναι μα τον Δία, καλά ξεκουμπιστήκανε.
Να! Βγαίνουν απ' το κάστρο οι χορευτάδες.

(Μπαίνουνε μαζί οι χοροί Αθηναίων και Λακώνων.
Μαζί τους ένας με σουραύλι. Έστερ' απ' αυτούς
βγαίνουν κι οι γυναίκες από την Ακρόπολη
μ' επικεφαλής τη Λυσιστράτη.)

ΛΑΚΩΝ

(στο σουραύλιστή)

Χάιντε, φούσκωτε, φίλε, το σουραύλι
να χορέψω τον πηδηγγότο κι ωραία
να τραγουδήσω για τους Αθηναίους
και για μας τους Σπαρτιάτες.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Με το δίκιο του!
Βάλε μπρος τη φλογέρα, ευλογημένε.
Μου αρέσει να τους βλέπω να χορεύουνε!

ΛΑΚΩΝ

Μνημοσύνη θεά, τη Μούσα
στείλε στον τραγουδιστή σου.
Ξέρει την παλικαριά μας
Μοραϊτώνε κι Αθηναίων,

A
P
I
S
T
O
Φ
A
N
H
Σ

όντας πέσαν στ' Αρτεμίσιο
οι Αθηναίοι πάνω στους Μήδους
σα λιοντάρια και τους πνίξαν·
κι ο δικός μας ο Λεωνίδας
μάς οδήγαε όμοια κάπρους
με τα δόντια ακονισμένα
κι αφροκόπαγε το στόμα
κι αφροκόπαγαν τα σκέλια.
Κι ήσαντε οι οχτροί μας Πέρσες
σαν τον άμμο της Θαλάσσης!
Έλ' αγρότισσα Παρθένα,
Αρτεμή μας κυνηγήτρα
να παρασταθείς σε τούτες
τις σπονδές και να μας έχεις
χρόνια αμέτρητα ενωμένους!
Κι ύστερα απ' το φίλιωμά μας
πάντ' αγάπη, πάντα ειρήνη
καρπερή αναμεταξύ μας
και να πάψει ο Μοραΐτης
τ' αλεπούδικα συνήθεια.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Μα κι όλα τα βολέψαμε στην τρίχα,
τις γυναίκες σας, πάρτε, Μοραΐτες.

(δείχνει)

Και σεις οι Γκαγκαρέοι ζευγαρωθείτε
γυναίκα μ' ἀντρα κι ἀντρας με γυναίκα.
Και στρωθείτ' ενωμένοι στο χορό.
Να γχρούμε τη σημερνή φιλιά μας

Λ

Υ

Σ

Ι

Σ

Τ

Ρ

Α

Τ

Η

και να ορκιστούμε στους θεούς, για πάντα
να μην ξαναμαλώσουμε. Όσο ζούμε!

ΕΞΟΔΟΣ
ΧΟΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Άιντε, Χάριτες, ελάτε,
νά 'ρθ' η Αρτέμιδα μαζί σας
με τον δίδυμο αδερφό της
το χορευταρά το Φοίβο,
τον γιατρό των παινεμένο.
Κάλεσέ μας και της Νύσας
τον αφέντη Βάκχο νά 'ρθει
με τ' αστραφτερά του μάτια
με τις ξώφρενες Μαινάδες,
τον κεραυνοφόρο Δία
με τη σεβαστή κυρά του
κι ύστερα όλο το σινάφι
των δαιμόνων για μαρτύρους,
πως κανείς δε θα προδώσει
την καλοσυνάτ' ειρήνη
της πανώριας Αφροδίτης.
Τραλαλά και τραλαλά!
Όλοι μας ψηλά πηδάτε!
Νίκη, Νίκη!
Αέρ' αέρα!

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Πες μας κι άλλο τραγούδι, Μοραΐτη.

ΛΑΚΩΝ

A

P

I

S

T

O

Φ

A

N

H

Σ

Απ' τον ψηλό Ταῦγετό σου,
ω Μούσα, Μοραΐτισσα, ἐλα
να μας δοξάσεις τον αφέντη
των Αμυκλών, Θεό μεγάλο.

Και την Χαλκίοικο δέσποινά μας,
την Αθηνά, και τους Διοσκούρους,
που παιζουνε κάτου στο ρέμα
του Ευρώτα. Χάιντε και προχώρα
κι αψηλοπήδα φτερωμένος
για να τιμήσουμε τη Σπάρτη,
που της αρέσει να χορεύει
και να ποδοχτυπά το χώμα.

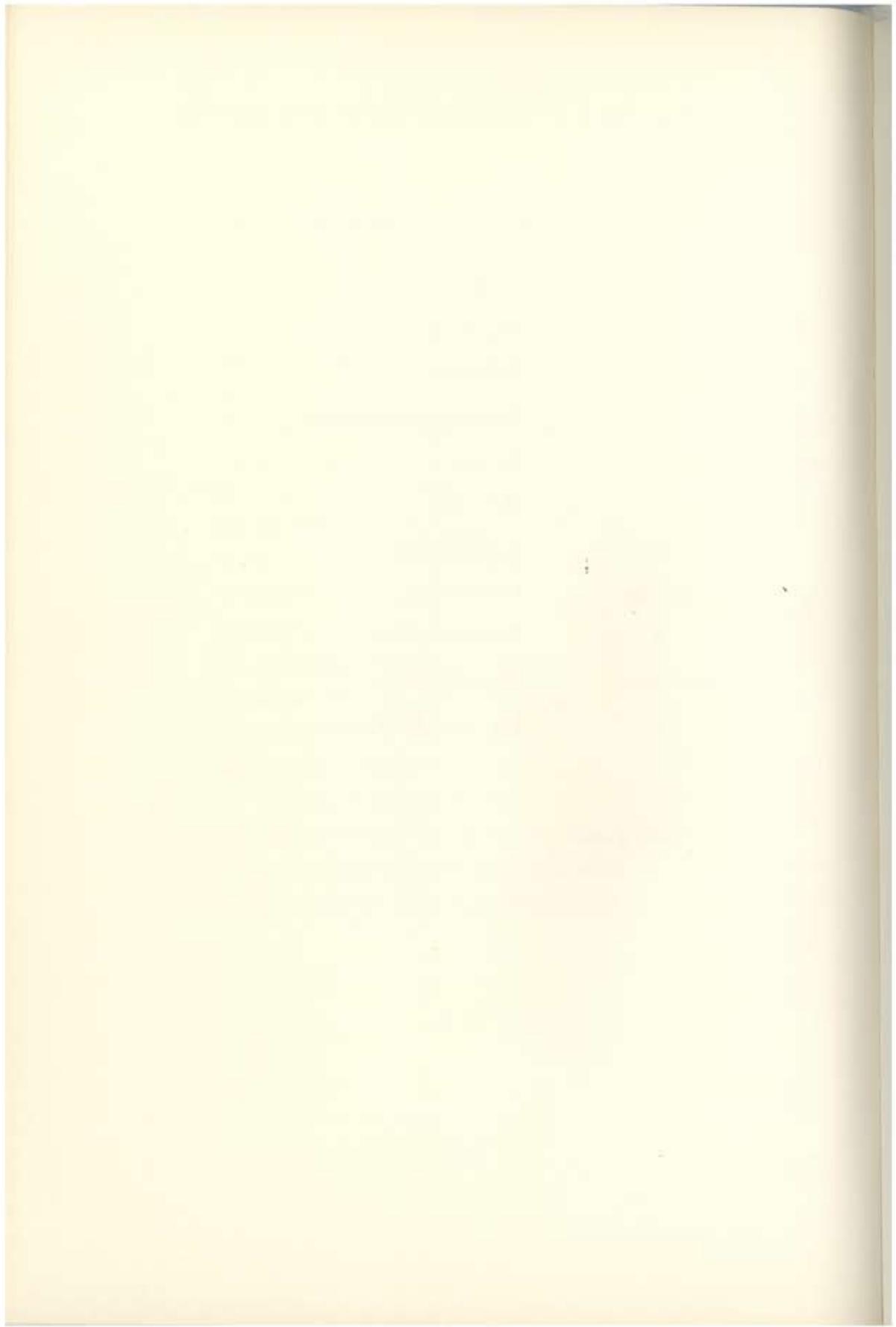
Κι οι κοπελιές μας σαν πουλάρια
δίπλα στον πόταμον Ευρώτα
χοροπηδάνε και στηκώνουν
τον κουρνιαχτό κι ο αγέρας παιζει
με τα μαλλιά τους, όμοιες Βάκχες
με το θυρσό κι έχουν μπροστάρη
πανέμορφη κι αγνή, την κόρη
της Λήδας, τη θεικιάν Ελένη.

Χάι! Με κορδέλα στα μαλλιά, χέρια και πόδια, χτύπα,
σαν τη λαφίνα, και πολύ βρόντο κι αντάρα κάνε
και την ακαταμάχητην Χαλκίοικο δόξαζέ την.

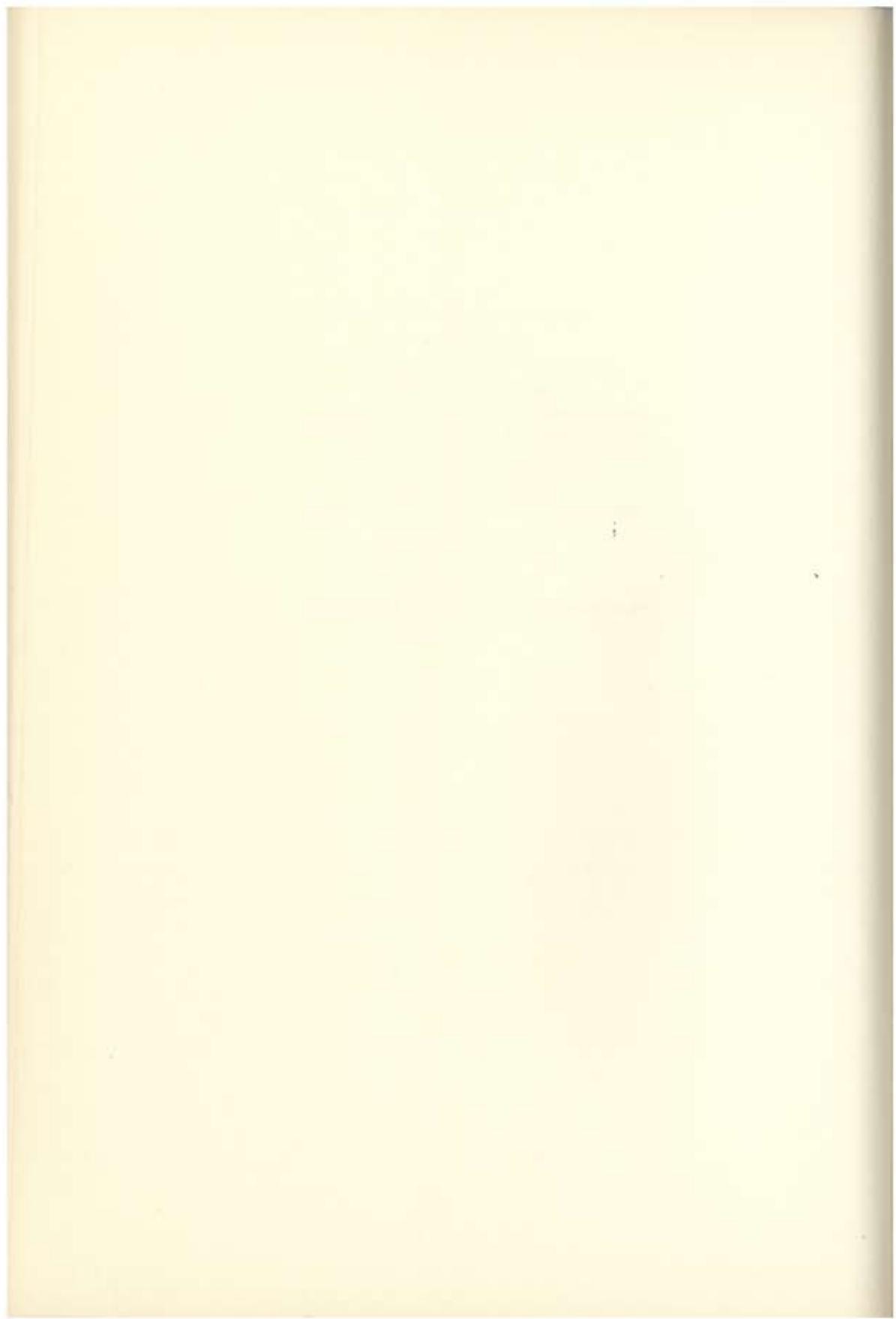
ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ ΘΕΑΤΡΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Κ. ΒΑΡΝΑΛΗ

Αριστοφάνους	Ειρήνη
»	Νεφέλες
»	Βάτραχοι
»	Εκκλησιάζουσες
»	Ιππείς
»	Πλούτος
»	Λυσιστράτη
Ευριπίδη	Ιππόλυτος
»	Τρωαδίτισσες
Μολιέρου	Μισάνθρωπος
»	Σχολείο Γυναικών

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ
«ΑΥΣΙΣΤΡΑΤΗ»
ΣΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΩΣΤΑ ΒΑΡΝΑΛΗ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ
ΣΤΟ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»
ΤΑ ΦΙΛΜ ΕΚΑΝΕ Ο Γ. ΓΑΓΟΣ
Η ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΕΓΙΝΕ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ Χ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟ, Δ. ΣΙΤΑΡΑ,
Γ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟ ΟΕ
ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ ΤΟΥ 1998
ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ
ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

112
νταετία της νεότερης ελληνικής πνευματικής ζωής. Το 1958 τιμήθηκε με το βραβείο Λένιν. Σπουδαιότερα έργα του: «Κερήθρες» (1905), «Το Φως που καίει (α' έκδοση, Αλεξάνδρεια 1922), «Ο λαός των μουνούχων» (1923), «Οι σκλάβοι πολιορκημένοι» (1927), «Έκλογή από το έργο του» (1944), «Ελεύθερος Κόσμος» (1965), «Οργή λαού» (1975), «Προσκυνητής» (1976). Πεζά: «Η αληθινή απολογία του Σωκράτη» (1951), «Το ημερολόγιο της Πηνελόπης» (1946), «Οι Δικτάτορες» (1956), «Ο Σολωμός χωρίς μεταφυσική» (1925), «Ζωντανοί άνθρωποι» (1939), «Αισθητικά - κριτικά» (1958), «Άνθρωποι» (1958), «Δώδεκα διαλεχτά παραμύθια» (1972), «Άτταλος Γ» (θεατρικό, 1972) κ.ά. Τέλος, μετέφρασε Αριστοφάνη, Ευριπίδη, Μολιέρο κ.ά.

*Н альбоматрахъ» тво Атмосферу жарыбъ на
фонахъ у то обнротицъ нацией тои, ра-
туръ то ина художнибрь працятахъ твои драмы.
ко драмъ дес жарыбъ че сюти то
драматичноти ун письму. Тонкоти съи
кои обнроти рифмы пакишишноти
обнроти. [...]*

*Н альбоматрахъ в сюи тво драмы ту-
житъ письму пакишишноти тои тво обнроти
жарыбъ кои знати жарыбъ тои иныхъ бѣзъ
тои обнроти драмы. Н ощеи тво драмы
тыи знати; тои знати пакишишноти
Марриетт-Кончакъ, тои Атмосфера тои
пакишишноти кои тои сюи чѣмъ
пакишишноти Альбоматъ тои Старинакъ, съи
тои тои працятахъ пакишишноти
тои обнроти драмы. [...]*

Коистас Варнедорс

978567444862
ISBN 978-5-674-44862-1